ಋಗ್ವಿಧಾನಮ್

This Book is published with the financial assistance of Tirumala Tirupati Devastanams under their scheme Aid to publish religious Books.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು :

ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ಧನ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಸರ್ಕಾರಿ ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್

ಮೈಸೂರು-570024

1995

ಋಗ್ವಿಧಾನಮ್

ಪುಟಗಳು : 128+12=140

ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ಧನ

ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳು

ಬೆಲೆ : 25-00

ಮುದ್ರಕರು :
ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೆಸ್
ಸಯ್ಯಾಜಿರಾವ್ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು-510001

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ಧನ ಸಂಸ್ಕೃತ/ವೇದ ವಾಙ್ಮಯ/ಉತ್ತಮ ಬೋಧಕರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದು ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಾ ಕರ್ನಾಟ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಿ ತಾ|| 23-6-95ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೆಚ್.ಜಿ. ಗೋವಿಂದೇಗೌಡ **ಬಿ. ಸುರೇಶ್, I.A.S.**

ಕೃತಜ್ಞತೆ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪತಿಯಿಂದ

ಋಗ್ವಿಧಾನಮ್ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಮುದ್ರಣಗೊಂಡು

ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ

ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ಧನ್,

ಗ್ರಂಥಕರ್ತ.

ಪೀಠಿಕೆ

ನಾನು ಈಗ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನನಗೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪಿತೃವಿಯೋಗವಾಯಿತು. ಆಗ ನನಗೆ ಉಪನಯನವೂ ಕೂಡ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ. ತಂದೆಯವರು ವೈಕುಂಠವಾಸಿಗಳಾದಮೇಲೆ ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳವರು 1963ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಉಪನಯನಮಾಡಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸೇರಿಸಿದರು.

ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಭಟ್ಟರು ಆಗ ಋಗ್ವೇದ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನನಗೆ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಮತವೆಂಬ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಋಗ್ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಸಿದರು. ೧) ಋಗ್ವೇದ ಸುಲಕ್ಷಣ ಘನಾಂತ ೨) ಋಗ್ವೇದ ಸ್ಮಾರ್ತಪ್ರಯೋಗ ೩) ಋಗ್ವೇದಶ್ರೌತ ಪ್ರಯೋಗ ವಿದ್ವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಸಂಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿಹರು. ಕೆಲವುಕಾಲ (1977 ಇಸವಿಯಿಂದ 1983) ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರು ಆಗಲೂ ಶ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳದೆ ಅಧ್ಯಯನ ವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ 1983ರಲ್ಲಿ ಋಗ್ವೇದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದರು ಆದ ಉಪಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಸ್ಥಾನವು ತೆರ (ಖಾಲಿ) ವಾಯಿತು. ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಪೋಸ್ಟಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೆ. ಆಗಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಎನ್.ಕೆ. ನೀಲಕಂಠಾ ರಾಧ್ಯರು ಪಾರ್ಟ್‌ಟೈಂ (ಅಲ್ಪಾವಧಿ) ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನಾರ್ದನರವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ನನ್ನ ಗುರುವರ್ಯರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಭಟ್ಟರವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳದೆ ಅವಶ್ಯಕ

ವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನನ್ನ ಗುರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಆಗಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಇವರುಗಳ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಗಳ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲು ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ವಿದ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಗುರು ತಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಳಿದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ವಂಶಜರಾದ ಹೆಚ್. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠದತ್ತ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ (ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ) ನನ್ನನ್ನು ಯಾವ ಹೋಮಾದಿಗಳು(ಎಲ್ಲಾ ವೈದೀಕ ವಿಷಯಗಳು)ನಡೆದಾಗಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಋಗ್ವಿಧಾನವನ್ನು ಬರೆಯಲು (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ) ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು ಅವರಿಗೂ ಅವರ ಮಹದುಪಕಾರಕ್ಕೂ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಋಗ್ವಿಧಾನವೆಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆ ಯಲು ತಿಳಿಸುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಮಾಡಿದ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷ ವಿಶಾರದ ವಿದ್ವತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದು ವೇದಾಂತವಿಶಾರದ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಎಂಬ ಬಿರುದು (Title) ಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಮಹದುಪಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರು ಆಗಿರು ತ್ತಾರೆ ಇವರು ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಾಲ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿದೆಸೆ) ದಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ನಾನು ಇವರ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮುದ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಪೂರ್ವಮೀಮಾಂಸ ವಿದ್ವತ್ ಎಂ.ಎ., ಬಿ ಇಡಿ, ಪದವಿ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೀಮಾಂಸ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ

ವಿದ್ವಾನ್ ನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್ ಇವರಿಗೂ ವೇದಪುರುಷನ ಮೂಲಕ ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪುಸ್ತಕ ವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್‌ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು ಮಾಲೀಕರು ಇವರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ನನ್ನ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟ ವಿದ್ವಾನ್ಮಣಿಗಳಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ಜೆ. ಜಯರಾಮಾಚಾರ್ಯ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಶುಕ್ಲ ಯಜುರ್ವೇದ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು, ಮೈಸೂರು ಇವರುಗಳವರಿಗೆ ನನ್ನ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಗಳು.

ಸಜ್ಜನ ವಿಧೇಯ,
ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ಧನ್
ರಾಜ್ಯಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ.

ಮುನ್ನುಡಿ

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ರವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಋಗ್ವೇದದ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಪ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ಧನ ರವರು ವಿದ್ವತ್ ತರಗತಿಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ಋಗ್ವಿಧಾನ ವನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಋಗ್ವೇದ ಸಲಕ್ಷಣ ಘನಾಂತ ಮತ್ತು ಋಗ್ವೇದ ಸ್ಮಾರ್ಥ ಪ್ರಯೋಗ ಹಾಗೂ ಋಗ್ವೇದ ಶ್ರೌತ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ವಿದ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿರು ತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಶೌನಕ ಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆ. ಆರ್ಷೇಯವಾದ ಭಾರತೀಯರ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾ, ಐಹಿಕ ಮತ್ತು ಆಮುಷ್ಮಿಕ ಫಲ ಸಾಧನಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಧಾನವಾದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ (ಪಶು, ಅನ್ನ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಗೃಹಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮೊದಲಾದವು)ಯಾವ ಯಾವ ಸೂಕ್ತ ಪಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಜಪದಿಂದ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುತ್ತೆ. ಈಗ ಈ ಪುಸ್ತ ಕವು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ವೇದ ವಾಙ್ಮಯರ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಮುದ್ರಣಗೊಂಡು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸಹಿತೆಯು ಕರ್ಮ ಪ್ರಧಾನವಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಅವಕಾಶ ಉಂಟು. ಈ ರೀತಿ ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರಬರಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ಧನ ಇವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿರುವುದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ ಜಿ. ಜಯತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯ,
ಶುಕ್ಲ ಯಜುರ್ವೇದ,
ನಿವೃತ ಪ್ರಧಾನಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾರವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು,
ಮೈಸೂರು.

ಮೈಸೂರು-24
ತಾ॥ 22-6-95

ಋಗ್ವಿಧಾನದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ

ಶೌನಕ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟಾರರಾದ ಋಷಿಗಳನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹಿಂದೆ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ. ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಐಹಿಕ ಫಲಗಳನ್ನು ಆಮುಷ್ಮಿಕ ಫಲಗಳನ್ನೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಫಲಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ವಿಹಿತವಾದ ಕರ್ಮದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಠಿತವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಫಲವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಒಳತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಕರ್ಮಮಾಡುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ತುತಿ ಅರ್ಥವಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಋಷಿಗಳ, ದೇವತೆಗಳ ವಿವರಣೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನೂ ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮಂಗಳ ಉಂಟಾಗಿ ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಭೀತಿಯು ಇಲ್ಲದೆ ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾರಿಗೆ ತಿಂದ ಆಹಾರವು ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ''ಅಗ್ನಿರಸ್ಮಿ'' ಎಂಬ ಋಕನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲನಾಗುತ್ತದೆ. ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಬೇಕಾದವರು "ನಮಸ್ಯವದ್ಧ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾಯಿಂದಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಸಂತೈಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ನದಿಯನ್ನು ಈಜಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರವಾಹವಿದ್ದರೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಥಾರೂಢನಾಗಿ "ಉದ್ಧ ಊರ್ಮಿ'' ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ನದಿಯನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ದಾಟಬಹುದು ದೀರ್ಘವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟವನು

"ಅಮುಂದ್ರೈ'' ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಸುಖವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವನು. ಹೀಗೆಯೇ ಇಂದ್ರಪರ್ವತಾ'' ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಆಯುಸ್ಸು ಮತ್ತು ಹಣದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಬಂದ ವಿದ್ಯೆಯು ಮರೆತುಹೋಗಿದ್ದರೆ "ಸಪರ್ಸರಿ'' ಎಂಬ ಋಕ್ಕನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಇಂದ್ರಿಯ ಸೌಷ್ಠವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಚತುರ್ದಶಿಯಲ್ಲಿ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಘೃತ, ತೈಲ, ಸಾಸುವೆ, ಉಪ್ಪಿ೦ದಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಿತೃವನದಲ್ಲಿ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಎಂತಹ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಬಹುದು. ಸರ್ವಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಅಧ್ಯಾಯವುಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ'' ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ "ಸ್ವಾದಿಷ್ಟಯ" ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನವುಳ್ಳ ಗಾಯಿತ್ರಿಗೆ ಸಂಭಂದಪಟ್ಟ "ಪಾವಮಾನಿ'' ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ನಿಂತು ಜಪಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ಪಾಪ ನಿವೃತ್ತಿಯೂ, ನಿತ್ಯವೂ ಜಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಊಟಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಯುಸ್ಸು, ಯಶಸ್ಸು, ಧನ, ಪ್ರಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಮೃತ್ಯುಭಯವನ್ನೂ ನೀಗಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹತ್ವವುಂಟು. ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಹಾಲು, ಜೇನು, ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ, ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂದ್ರನು ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡನು. ಯಮಸೂಕ್ತದಿಂದ ಅಷ್ಟಮಿ ಅಥವಾ ಚತುರ್ದಶಿಯಲ್ಲಿ ಯಜಿಸಿದರೆ ಸರ್ವ ಪಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯು ಮತ್ತು ಸಂತತಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಆಯುಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಶೌನಕರು ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಉಪಾಸಕರಾಗಿದ್ದು ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಲ

ಜಗತ್ತಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಮತ್ತು ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ, ಸೃಷ್ಟಿ ಲಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಈ ದೇವನು ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇವನು ಸ್ತುತಿ, ನಮಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶರತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರುದ್ರನನ್ನು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳೂ ನಾಶಿಯಾಗುತ್ತವೆ. "ದ್ವಿಶಿತಕ್ಷತ್ರಾದಿ ಅಥ್ವಃ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ವೈದ್ಯನು ತನಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ವೃಷ್ಟಿಕಾಮನೆಯುಳ್ಳವನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯನ್ನು ಭಜಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಪಾಯಸದಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ವೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದವನು ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಶತೃಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಭೂತಾಂಶ ಋಷಿಯ ಸೂಕ್ತದ ಜಪದಿಂದ ಅನುರೂಪವಾದ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ಭೂತೇಷ ಸೂಕ್ತ ಹೋಮದಿಂದ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸಿರುವಾಗ ಅಶ್ವಿನೀ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸಕಲ ಫಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ರೂಪ, ಅನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಕಲ ಪಾಪವಿಮೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. "ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿಃ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಉತ್ತಮ ವಾಗ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಫಲಶೃತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಋಗ್ವೇದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅದೃಷ್ಟಹೀನರು. ಇದು ರತ್ನದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನೆಯಂತೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೋಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದುಃಖಮಯವಾದ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟಬಹುದು. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸೂಕ್ತಗಳ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥವು ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಋಗ್ವೇದ

ವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವನು ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೂ ಇದು ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಶತ್ರುನಾಶ, ಮನಸ್ಸಂತೋಷ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಮಾಗಮ ಇವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಕಲ ಮನೋರಥವೂ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕವಾದ ಚಿಂತೆಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೆಂಬ ಶುಭ ಕಾಮನೆಯಿಂದ ಮಹರ್ಷಿ ಶೌನಕರು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಋಷಿಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಗ್ರಂಥವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ . ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ವಾಕ್ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಾನಗಳುಂಟು. ಪರಾಪಶ್ಯಂತೀ, ವೈಖರೀ ಮಧ್ಯಮಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರು ಪ್ರಭೆಗಳು, ಮೇಲು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ ಮನುಷ್ಯರು ಆಡುವ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅವಸ್ಥೆಯಾದ ಮಧ್ಯಮ ಎಂಬುದು ಭೂಲೋಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಶಬ್ಧಬ್ರಹ್ಮ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಬ್ಧಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತನಾದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು ಹೀಗೆ ಮಾನವ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಧ್ಯೇಯವಾದ ಮುಕ್ತಿ ಇದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಪುನರಾವರ್ತಿ ರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಋಗ್ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಋಗ್ವೇದ ಮೂರ್ತಿ
(Rigveda Murty)

ಶ್ರೀಮತೇ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವಾಯ ನಮಃ

ಅಥ ಋಗ್ವಿಧಾನಮ್

ಜ್ಞಾನಾನಂದ ಮಯಂ ದೇವಂ ನಿರ್ಮಲ ಸ್ಫಟಿಕಾಕೃತಿಂ ।
ಆಧಾರಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಹಯಗ್ರೀವ ಮುಪಾಸ್ಮಹೇ ॥

ಸತ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಸುಖ ಸ್ವರೂಪ ಮಮಲಂ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿತಂ ।
ಯೋಗಾರೂಢಮತಿ ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಭೂಷಾ ಸಹಸ್ರೋ ಜ್ವಲಂ ॥

ತ್ರ್ಯಕ್ಷಂ ಚಕ್ರ ಪಿನಾಕಿ ಸಾಭಯವರಾನ್ ಬಿಭ್ರಾಣಮರ್ಕಚ್ಛವಿಮ್ ।
ಛತ್ರೀಭೂತಫಣೀಂದ್ರ ಮಿಂದು ಧವಳಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನೃಸಿಂಹಮ್ ಭಜೇ ॥

ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಓಂ ನಮೋ ಹಯಗ್ರೀವಾಯ ಓಂ ನಮೋ ಋಗ್ವೇದಾಯ
ಸ್ವಯಂ ಭುವೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ವಿಶ್ವಗೋಪ್ತ್ರೇ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ
ಮಂತ್ರದೃಗ್ಭ್ಯಃ ತಥೈವ ।
ವಿವಕ್ಷುರಸ್ಮೃಧ್ಯೃಗ್ವಿದಾನಂ ಪುರಾಣಂ ಪುರಾದೃಷ್ಟ
ಮೃಷಿಭಿರ್ಮಂತ್ರ ದೃಗ್ಭಿಃ ॥೧॥

ಮಂತ್ರೇಭ್ಯೋ ಮಂತ್ರದಗ್ಭ್ಯಶ್ಚ ಸಮಾಮ್ನಾಯಾನುಪೂರ್ವಶಃ ।
ಕರ್ಮಣಾಂ ಮೃಷಿ ದೃಷ್ಟಾನಾಂ ವಿಧಿಂ ಪ್ರೋವಾಚ ಶೌನಕಃ ॥೨॥

ಋಷಿಭಿರ್ ವಿವಿಧಾ ಮಂತ್ರಾ ದೃಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಜನಾ ।
ಪ್ರಯೋಜನಾಯ ಚೋದ್ದಿಷ್ಟಾಸ್ತಸ್ಮಿಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರದರ್ಶಿತಾಃ ||೩||

ನಾನಾರ್ಥಾನಿಚ ಧರ್ಮಾಣಿ ಶಾಂತಿಪುಷ್ಟ್ಯೈ ಶ್ರಯಾಣಿಚ ।
ಸಿದ್ಧಯಶ್ಚ ತಪೋಮೂಲಾಃ ಶ್ರದ್ಧಧಾನಸ್ಯಕುರ್ವತಃ ||೪||

ಸ್ತುತ್ಯಾದಯೋ ಯೇ ವಿಕಾರಾ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾಸ್ತಥಾರ್ಥವಾದಾ
ಋಕ್ಷುಸೂಕ್ತೇಷು ಚೈವ ।
ಯೈ ರ್ಯೈ ಕಾಮೈರ್ಋಷಿಭಿರ್ದೇವತಾಶ್ಚ ತುಷ್ಟೂಷ್ಯಂತೇ
ತಾನ್ ಶ್ರುಣುಷ್ವೋಚ್ಯಮಾನಾನ್ ||೫||

ಆಯುಃ ಸ್ವರ್ಗೋ ದ್ರವಿಣಂ ಸೂನವಶ್ಚ ಚತುರ್ವಿಧಂ
ಪ್ರೋಕ್ತಮಾಶಾಸ್ಯಮಗ್ರೇ ।
ಅನ್ಯೇ ಕಾಮಾಃ ಶತಶಃ ಸಂಪ್ರದಿಷ್ಟಾಃ
ಸಂಸ್ತುವದ್ಭಿರ್ಋಷಿಭಿರ್ದೇವತಾಶ್ಚ ||೬||

ಸಿದ್ಧ ಮಂತ್ರಾಃ ವಿಧಿನಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಫಲಂ ಯಚ್ಛಂತಿ
ವಿಧಿವತ್ ಪ್ರಯುಕ್ತಾಃ ।
ಸತ್ಯಂ ತೇಷಾಂ ಸಾಧನಂ ಸಂಯಮಶ್ಚ ಶಮಸ್ತಿತಿಕ್ಷಾ
ನ ಸೂಯಾ ದಮಶ್ಚ ||೭||

ತಸ್ಮಾತ್ ದ್ವಿಜಃ ಪ್ರಶಾನ್ತಾತ್ಮಾ ಜಪಹೋಮ ಪರಾಯಣ ।
ತಪಸ್ಯಧ್ಯಯನೇ ಯುಕ್ತೋ ಭವೇತ್ ಭೂತಾನುಕಂಪಕಃ ||೮||

ಕ್ಷತ್ರಿಯೋ ಬಾಹು ವೀರ್ಯೇಣ ತರೇದಾಪದ ಮಾತ್ಮನಃ |
ಧನೇನ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರೌತು ಜಪಹೋಮೈರ್ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಃ ||೯||

ತಪಸಾ ಸ್ವರ್ಗಮಾಪ್ನೋತಿ ತಪಸಾ ವಿಂದತೇ ಮಹತ್ |
ತಪೋಯುಕ್ತಸ್ಯ ಸಿದ್ಧ್ಯನ್ತಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ನಿಯತಾತ್ಮನಃ ||೧೦||

ವಿದ್ವೇಷಣಂ ಸಂವನನಂ ವಿಷಘ್ನಂ ರೋಗನಾಶನಂ |
ಯೇನ ಯೇನಾರ್ಥ ಮೃಷಿಣಾ ಯದರ್ಥಂ ದೇವತಾಃ ಸ್ತುತಾಃ ||

ಸ ಸ ಕಾಮಃ ಸಮೃದ್ಧಿಶ್ಚ ತೇಷಾಂ ತೇಷಾಂ ತಥಾ ತಥಾ |
ತಾನಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಿಧಾನಾನಿಚ ಕರ್ಮಣಾಮ್ ||೧೨||

ಪುರಶ್ಚರಣ ಮಾದೌ ತು ಕರ್ಮಣಾಂ ಸಿದ್ಧಿಕಾರಕಮ್ |
ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಾ ಭ್ಯಸನ ಸ್ಯಾದೌ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಂ ಚರೇತ್ ದ್ವಿಜಃ ||

ಕೇಶಶ್ಮಶ್ರು ಲೋಮನಖಾನಿ ವಾಪಯಿತ್ವಾ ಪ್ಲುತಃ ಶುಚಿಃ |
ತಿಷ್ಠೇದಹನಿ ರಾತ್ರೌ ತು ಶುಚಿರಾಸೀತ ವಾಗ್ಯತಃ ||೧೪||

ಸತ್ಯವಾದೀ ವಿಚಿತ್ರಾಣಿ ಜಪೇತ್ ವ್ಯಾಹೃತಯಸ್ತಥಾ |
ಓಂಕಾರಾದ್ಯಾಸ್ತು ತಾ ಜಪ್ತ್ವಾ ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಚ ತದಿತ್ಯೃಚಮ್ ||

ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಶುದ್ಧವತ್ಯೋಘಮರ್ಷಣಮ್ |
ಶಂವತ್ಯಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ಮತ್ಯಶ್ಚ ಪಾವಮಾನ್ಯಸ್ತಥೈವಚ ||೧೬||

ಸರ್ವತ್ರೈತತ್ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಮಾದಾವಂತೇ ಚ ಕರ್ಮಣಾಮ್ |
ಆ ಸಹಸ್ರಧಾ ಶತಾದ್ವಾ ದಶಾಂತಮಥವಾ ಜಪೇತ್ ||೧೭||

ಓಂಕಾರಂ ವ್ಯಾಹೃತೀಸ್ತಿಸ್ರಃ ಸಾವಿತ್ರೀ ಮಥವಾಯುಂತಮ್ ।
ತರ್ಪಯಿತ್ವಾದ್ಭಿರಾಚಾರ್ಯಾನ್ ಋಷೀಂಶ್ಛಂದಾಂಸಿ ದೇವತಾಃ ॥

ಪ್ರಪದ್ಯೇತ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ರೌದ್ರಂ ಮಂತ್ರಗಣಂ ಜಪೇತ್ ।
ಅನಾರ್ಯೈರ್ನಚ ಭಾಷೇತ ನ ಶೂದ್ರೈರ್ನಾಪಿ ಗರ್ಹಿತೈ ॥೧೯॥

ನ ರಜಸ್ವಲಯಾ ನಾರ್ಯಾ ಪತಿತೈರ್ನಾಂತ್ಯ ಜೈರ್ನೃಭಿಃ ।
ನ ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದ್ವಿಷ್ಟೈರ್ನಾಚಾರ್ಯ ಗುರುನಿಂದಕೈಃ ॥೨೦॥

ನಮಾತೃ ಪಿತೃ ವಿದ್ವಿಷ್ಟೈಃ ನಾವಮನ್ಯೇತ ಕಂಚನ ।
ಮಂಗಲಾಚಾರ್ಯ ಯುಕ್ತಃ ಸ್ಯಾತ್ ತ್ರಿರಹ್ನೋಽ
ಭ್ಯುಪಯಾದಪಃ ॥೨೧॥

ಅಂತೇ ದ್ವಾದಶರಾತ್ರಸ್ಯ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ।
ಅಗ್ನಯೇ ಚಾಥ ಸೋಮಾಯ ತೃತೀಯಾಂಚ ತಯೋಃ ಸಹ ।

ವೈಶ್ವದೇವೀಂ ಚ ರೌದ್ರೀಂ ಚ ಜುಹುಯಾದುತ್ತರೇ ತತಃ
ಅವಸಾನಸ್ಯ ಪತಯೇ ತಥಾನು ಮತ ಯೇಽಪಿಚ ॥೨೩॥

ಧನ್ವಂತರಯೇ ಇತ್ಯನ್ಯಾಂ ಗಂಧರ್ವಾಪ್ಸರಸಾಮಪಿ ।
ದಶಮೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಪತ್ಯಾ ಪರಾತು ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ಮೃತಾ ॥೨೪॥

ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ತಥಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ರಂತ್ಯಾ ಸೌವಿಷ್ಟಕೃತ್ಯಪಿ ।
ಆಜ್ಯಾಹುತಯ ಏವಾದೌ ಸ್ಥಾಲೀ ಪಾಕೇ ಹುತೇ ಪುನಃ ॥೨೫॥

ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ತರ್ಪಯೇದ್ವಿಪ್ರಾನ್ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ।
ತತ್ರ ಶೇಷಂ ವಿಧಾನೇನ ಶುಚಿರ್ಭುಂಜೀತ ವಾಗ್ಯತಃ ॥೨೬॥

ಕೃಚ್ಛ್ರಾಣಾಮೇಷ ಸರ್ವೇಷಾಂ ವಿಧಿರುಕ್ತೋಽನು ಪೂರ್ವಶಃ ।
ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾತಿ ಕೃಚ್ಛ್ರಸ್ಯ ತಥಾ ಸಾಂತಪನಸ್ಯ ಚ ॥೨೭॥

ಪರಾಕಸ್ಯ ಚ ಕೃಚ್ಛ್ರಸ್ಯ ವಿಧಿಶ್ಚಾಂದ್ರಾಯಣಸ್ಯ ಚ ।
ಏಕೇನ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಪ್ನೋತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥

ತ್ರಿಭಿಃ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತಿ ಮಂತ್ರಾಶ್ಚ ಮುಚ್ಯತೇ ಚೋಪಪಾತಕೈಃ ।
ಚತುರ್ಭಿರ್ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾಸ್ತ ಧೈವಾ ಯಾಜ್ಯ ಯಾಜನಾತ್॥೨೯॥

ಪಂಚಭಿಃ ಪಾತಕೈಃ ಸರ್ವೈರ್ದುಷ್ಕೃತೈಶ್ಚ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।
ತಪ್ತ ಕೃಚ್ಛ್ರೇಣ ಸರ್ವಾಣಿ ಪಾಪಾನಿ ಪ್ರತಿಭಾಧತೇ ॥೩೦॥

ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಸಹಾದ್ಯಂತ ಮೇಭಿಃ ಕೃಚ್ಛ್ರೈಸ್ಸಮಂ
ಸ್ಮೃತಮ್ ।
ತ್ರಿಭಿಶ್ಚಾಂದ್ರಾಯಣೈಃ ಪೂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ಸಮಶ್ನುತೇ ॥

ಅಷ್ಟಾಭಿರ್ದೇವತಾಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪಶ್ಯೇತ ವರದಾಸ್ತಥಾ ।
ಛಂಧಾಂಸಿ ದಶಭಿರ್ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸರ್ವಾನ್ಕಾಮಾನ್ಸಮಶ್ನುತೇ ॥೩॥

ತ್ರ್ಯಹಂ ಪಾತಸ್ತ್ರ್ಯಹಂ ಸಾಯಂ ತ್ರ್ಯಹಮದ್ಯಾದಯಾಚಿತಮ್ ।
ತ್ರ್ಯಹಂ ಪರಂ ಚ ನಾಶ್ನೀಯಾತ್ ಪ್ರಜಾಪತ್ಯಂ ಚರನ್ ದ್ವಿಜಃ ॥

ಏಕೈಕಂ ಗ್ರಾಸಮಶ್ನೀಯಾತ್ ತ್ರ್ಯಹಾಣಿ ತ್ರೀಣಿ ಪೂರ್ವವತ್ ।
ತ್ರ್ಯಹಂ ಚೋಪವಸೇ ದಂತ್ಯ ಮತಿ ಕೃಚ್ಛ್ರಂ ಚರನ್ ದ್ವಿಜಃ ॥೩೪॥

ಗೋಮೂತ್ರಂ ಗೋಮಯಂ ಕ್ಷೀರಂ ದಧಿ ಸರ್ಪಿಃ ಕುಶೋದಕಮ್ ।
ಏಕರಾತ್ರೋಪವಾಸಶ್ಚ ಕೃಚ್ಛ್ರಃ ಸಾಂತಪನಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥೩೫॥

ಏತಮೇವ ತ್ರ್ಯಹೈರ್ಯುಕ್ತಂ ಮಹಾ ಸಾಂತಪನಂ ವಿದುಃ ।
ಉಪವಾಸಸ್ತು ಸಪ್ತಾಹಂ ಶಿಶುಸಾಂಪನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥೩೬॥

ತಪ್ತ ಕೃಚ್ಛ್ರಂ ಚರನ್ ವಿಪ್ರೋ ಜಲಕ್ಷೀರ ಘೃತಾನಿಲಾನ್ ।
ಪ್ರತಿತ್ರ್ಯಹಂ ಪಿಬೇದುಷ್ಣಾನ್ ಸಕೃತ್ಸ್ನಾಯೀ ಸಮಾಹಿತಃ ॥೩೭॥

ನಿಯತಸ್ತು ಪಿಬೇದಪಃ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ ವಿಧಿಂ ಸ್ಮರನ್ ।
ಯತಿಕೃಚ್ಛ್ರಂ ವದಂತ್ಯೇತದ್ ರಪಸಾಮಪನೋದನಮ್ ॥೩೮॥

ಯತಾತ್ಮನೋಽ ಪ್ರಮತ್ತಸ್ಯ ದ್ವಾದಶಾಹಮಭೋಜನಮ್ ।
ಪಾರಾಕೋ ನಾಮ ಕೃಚ್ಛೋಽಯಂ ಸರ್ವ ಪಾಪಾಪನೋದನಃ ॥

ಏಕೈಕಂ ಹ್ರಾಸಯೇತ್ಪಿಂಡಂ ಕೃಷ್ಣೇ ಶುಕ್ಲೇ ಚ ವರ್ಧಯೇತ್ ।
ಉಪಸ್ಪೃಶಂ ಸ್ತ್ರಿಷವಣಮೇತ ಚ್ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥೪೦॥

ಏತಮೇವ ವಿಧಿಂ ಕೃತ್ಸ್ನಮಾಚರೇದ್ ಯವ ಮಧ್ಯಮೇ ।
ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷಾದೀನಿ ಯತಶ್ಚ ರಂಶ್ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ವ್ರತಮ್ ॥೪೧॥

[illegible]
ಸ್ಮೃತಮ್ ॥೪೨॥

ಅಷ್ಟಾವಷ್ಟೌ ಸಮಶ್ನೀಯಾತ್ ಪಿಂಡಾನ್ ಮಧ್ಯನ್ದಿನೇ ಸ್ಥಿತೇ ।
ನಿಯತಾತ್ಮಾ ಹವಿಷ್ಯಸ್ಯ ಯತಿ ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ವ್ರತಮ್ ॥೪೩॥

ಯಥಾ ಕಥಂಚಿತ್ ಪಿಂಡಾನಾಂ ತಿಸ್ರೋಽಶೀತೀಃ ಸಮಾಹಿತಃ ।
ಮಾಸೇನಾಶ್ನನ್ ಹವಿಷ್ಯಸ್ಯ ಚಂದ್ರಸ್ಯೈತಿ ಸಲೋಕತಾಂ ॥೪೪॥

ಏತದ್ರುದ್ರಾಸ್ತಥಾದಿತ್ಯಾ ವಸವಶ್ಚಾಚರನ್ ವ್ರತಮ್ ।
ಸರ್ವಾ ಕುಶಲ ಮೋಕ್ಷಾಯ ಮರುತಶ್ಚ ಭಿರ್ಮಭಿಸ್ಸಹ ॥೪೫॥

ಯಾವಕಃ ಸಪ್ತರಾತ್ರಂ ತು ಪಾತವ್ಯೋ ನಿಯತಾತ್ಮನಾ ।
ಸ್ನಾನಾಸನ ತ್ರಿಷವಣೈರ್ಜಪತಾ ಪಾವನಾನಿ ಚ ॥೪೬॥

ಏಕೈಕಂ ಸಪ್ತರಾತ್ರೇಣ ಪುನಾತಿ ವಿಧಿವತ್ಕೃತಃ ।
ತ್ವಗ ಸೃಕ್ಪಿಶಿತಾಸ್ಥೀನಿ ಮೇದೋ ಮಜ್ಜಾನಮೇವಚ ॥೪೭॥

ಏಕೈಕಂ ಸಪ್ತರಾತ್ರಂತತ್ವಗಾದೀನಾಂ ವಿಶೋಧನಮ್ ।
ಏಭಿರ್ವ್ರತೈರ್ವಿಪೂತಾತ್ಮಾ ಕುರ್ಯಾತ್ಕರ್ಮಾಣ್ಯತಂದ್ರಿತಃ ॥೪೮॥

ಇಷ್ಟ್ವಾನ್ಕಾಮಾಂಸ್ತತಃ ಸರ್ವಾನವಾಪ್ನೋತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ।
ಕಣಪಿಣ್ಯಾಕತಕ್ರಾಣಾಮೇಕೈಕಾಂ ಶೋಧನಂ ಭವೇತ್ ॥೪೯॥

ಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ಕರ್ಮ ಕುರ್ವೀತ ಸತ್ಯವಾದೀ ಯತೇಂದ್ರಿಯಃ ।
ಏವಂ ಶುದ್ಧಸ್ಯ ಕರ್ಮಾಣಿ ಮಂತ್ರೈರ್ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ
ಯದ್ ಯಥಾ ॥೫೦॥

ತ್ರಿರಾತ್ರಮೇವೋಪವಸೇದಾದಿತಃ ಸರ್ವಕರ್ಮಣಾಮ್ ।
ತ್ರೀಣಿ ನಕ್ತಾನಿ ವಾ ಕುರ್ಯಾತ್ ತತಃ ಕರ್ಮ ಸಮಾರಭೇತ್ ॥

ನಿತ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಿಣಾಂ ಚೈವ ಪ್ರಯೋಗಾದೌ ವ್ರತಂ ತ್ರ್ಯಹಮ್ ।
ಉಪರಿಷ್ಟಾದುಪವಸೇತ್ ಕೃತ್ವಾ ವಾ ಸಾನ್ನಿಪಾತಕಮ್ ॥೫೨॥

ಆಯುಷ್ಯಾಣ್ಯೇವ ಕರ್ಮಾಣಿ ಮಂತ್ರಯುಕ್ತಃ ಸಮಾರಭೇತ್ ।
ಶಂವತ್ಯಃ ಸ್ವಸ್ತಿಮತ್ಯಶ್ಚ ಜಪೇತ್ ತ್ರಿವೃತ ಋಚಃ ॥೫೩॥

ಅರಣ್ಯೇ ಚೋದಿತೇ ಸೂರ್ಯೇ ದಿಶಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಾಪರಾಜಿತಾಮ್ ।
ಪ್ರಾಚೀಮಥೋತ್ತರಾಂ ವಾಪಿ ಶುಚೌ ದೇಶೇ ಸಮಾಹಿತಃ ॥೫೪॥

ಸವಾಸಾಃ ಸಶಿರಸ್ಕೋಽಪ್ಸು ಸ್ನಾತ್ವಾಽಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಜಪೇತ್ ದ್ವಿಜಃ ।
ಶುದ್ಧವತ್ಯ ಸ್ತಥಾಬ್ವತ್ಯಃ ಪಾವಮಾನ್ಯೋಽಘಮರ್ಷಣಮ್ ॥೫೫॥

ಏವಂ ತ್ರಿರಾಪ್ಲುತ್ಯ ಶುಚಿಃ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾನ್ ಸಮಾಚರೇತ್ ।
ತ್ರೀನ್ ಷಡಷ್ಟೌ ದ್ವಾದಶ ವಾ ಷೋಡಶಾಷ್ಟಾದಶಾಪಿ ವಾ ॥೫೬॥

ಆಶತಾದ್ವಾಯಮೇತ್ಪ್ರಾಣಾನ್ ಜಪನ್
ಬ್ರಹ್ಮಾಘಮರ್ಷಣಮ್ ।
ಯಾವದ್ವಾ ಮನಸ ಸ್ತುಷ್ಟಿಸ್ತಾವತ್ಪ್ರಾಣಾನ್–
ತ್ಸಮಾಯಮೇತ್ ॥೫೭॥

ಯಥಾ ಯಥಾ ಮನಸ್ತಸ್ಯ ದುಷ್ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಗರ್ಹತಿ ।
ತಥಾ ತಥಾ ಶರೀರಂ ತತ್ತೇ ನಾ ಧರ್ಮೇಣ ಮುಚ್ಯತೇ ॥೫೮॥

ಪ್ರಾಣಾಯಾಮೈ ರ್ದಗ್ಧ ದೋಷಃ ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಃ ಶುಚಿಃ ।
ಯಥಾ ವಿಧ್ಯಪಃ ಆಚಮ್ಯ ಆರೋಹೇದ್ ದರ್ಭ ಪ್ರಸ್ತರಮ್ ॥

ಪವಿತ್ರ ಪಾಣಿಃ ಕೃತ್ವಾ ತು ಉಪಸ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಮ್ ।
ದಿಶೋರೇವಾಂತರಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ನಿಮಿಷಂ ಭಾಧ್ಯ ಚಕ್ಷುಷೀ ॥೬೦॥

ಓಂಕಾರಂ ವ್ಯಾಹೃತೀಸ್ತಿಸ್ರಃ ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಚ ತದಿತ್ಯೃಚಮ್ ।
ಮನಸೈತಾ ಅನುದ್ರುತ್ಯ ವೇದಾದಿಂ ಸಮುಪಕ್ರಮೇತ್ ॥೬೧॥

ಮಂದ್ರಮೇವ ಪಠೇತ್ಪ್ರಾತ ರುಚ್ಚೈರ್ಮಧ್ಯನ್ದಿನೇ ಪಠೇತ್ ।
ಉಚ್ಚೈರೇವಾ ಪರಾಹ್ಣೇ ತು ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ ಉಪಾರಮೇತ್ ॥೬೨॥

ಬ್ರಾಹ್ಮೇ ಮುಹೂರ್ತೇ ಉತ್ಥಾಯ ತ್ರಿರಾಪ್ಲುತ್ಯ ಪಠೇತ್ ದ್ವಿಜಃ ।
ಮಧ್ಯಮಾಂ ವೃತ್ತಿ ಮಾಸ್ಥಾಯ ನದ್ರುತಾಂ ನ ವಿಲಂಬಿತಾಮ್ ॥

ಪೂರ್ವಾಂ ಸಂಧ್ಯಾಂ ಜಪಂ ಸ್ತಿಷ್ಠೇ ದುಪಾಸೀತ ಚ ಪಶ್ಚಿಮಾಮ್ ।
ನ ಚಾಂತರಾ ವ್ಯಾಹರೇತ್ ವಿರಮೇದ್ವಾ ಕಥಂಚನ ॥೬೪॥

ವಿರಮೇತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಕಾಮಂ ತೇನ ತು ಸಂವದೇತ್ ।
ಶೂದ್ರಂ ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ನಾಧೀಯೀತ
ಕಥಂಚನ ॥೬೫॥

ಆಗ್ನೇಯಂ ಸೂಕ್ತ ಮಾದ್ಯಂ ತು ಮುಖ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ
ಸಮ್ಮತಮ್ ।
ಶಾಯುಶ್ಶೋಷಕರಂ ಧನ್ಯಂ ಜಪನ್ವಿಪ್ರೋರ್ಥ ಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥

ಋಷಿಂ ಸರ್ವಮಿದಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಸಪುತ್ರಂ ನಿಯತಃ ಶುಚಿಃ ।
ಸಂಹಿತಾ ಫಲಮಾಪ್ನೋತಿ ಋಗ್ವೇದಸ್ಯ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೬೭॥

ಏಕಾದಶ ಗುಣಂ ಹ್ಯೇತ ಜ್ಜಪನ್ ಬ್ರಹ್ಮಸನಾತನಮ್ ।
ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಾನವಾಪ್ನೋತಿ ಪಾಪೈಶ್ಚ ಪರಿಮುಚ್ಯತೇ ॥೬೮॥

ಅನಶ್ನನ್ ಸಂಹಿತಾಮೇತಾಂ ಪ್ರಾತಃ ಪ್ರಾತರ್ದಿನೇ ದಿನೇ ।
ಆಯುರ್ವಿದ್ಯಾಂ ಧನಂ ಪುತ್ರಾನ್
ಗೃಹಾಂಶ್ಚಾಪ್ನೋತ್ಯನಾಮಯಾನ್ ॥೬೯॥

ಏತದ್ ಬ್ರಹ್ಮ ಜಪನ್ ಶೂದ್ರಾನ್ನೇಕ್ಷೇತಾನ್ಯಾಂಶ್ಚ ತದ್ವಿಧಾನ್ ।
ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯಾಚಮ್ಯೋದಕಂ ಪೂತಃ ಪಶ್ಯೇದ್ ಗಾಮಗ್ನಿಭಾಸ್ಕರೌ ॥

ಮಂದ್ರನ್ ಜಪೋ ದಶಗುಣ ಉಪಾಂಶು ಸ್ಯಾಚ್ಛತಾನ್ವಿತಃ ।
ಸಾಹಸ್ರಂ ಮಾನಸಂ ವಿದ್ಯಾದೇಷ ಜಪ್ಯವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥೭೦॥

ಆದಾವೇವತು ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಕರ್ಮ ಕುರ್ವೀತ ಶಾಂತಯೇ ।
ಪುಷ್ಟಯೇ ಧನಲಾಭಾಯ ಪಶುಲಾಭಾಯ ಭೂತಯೇ ॥೭೨॥

ಏಷಾ ಹಿ ಸಂಹಿತಾ ವೇದ್ಯೈಃ ಸರ್ವ ಬ್ರಹ್ಮಮಯೀ ನಿಚೃತ್ ।
ಉಗ್ರೇಣ ತಪಸಾ ದೃಷ್ಟಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೇಣ ಧೀಮತಾ ॥೭೩॥

ಹೋಮಾಂಶ್ಚ ಜಪಯಜ್ಞಾಂಶ್ಚ ನಿತ್ಯಂ ಕುರ್ವೀತ ಚೈತಯಾ ।
ಸರ್ವ ಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇದ ಮುಚ್ಯತೇ ॥೭೪॥

ಏಷೈವ ಪ್ರತಿಲೋಮೋಕ್ತಾ ಪಙ್ಕ್ತಿಃ ಶತ್ರುವಿನಾಶನೀ ।
ಅಕ್ಷರ ಪ್ರತಿಲೋಮೋಯಂ ಅಭಿಚಾರೇತು ಶಸ್ಯತೇ ॥೭೫॥

ಅಕ್ಷರ ಪ್ರತಿಲೋಮೋಯಂ ಯಸ್ಮಿನ್ ಯೋಜ್ಯೇತ ಕರ್ಮಣಿ ।
ತದಮೋಘಂ ವಿಜಾನೀಯಾದ್ ಏತದ್ವೈ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಬಲಮ್ ॥

ವ್ಯಾಘಾತಕೇದ್ಮಸಮಿಧೋ ಅಕ್ಷರ ಪ್ರತಿಲೋಮಯಾ ।
ಜುಹುಯಾತ್ಸರ್ಷಪಂತೈಲಂ ವೈಬೀತಕಕೃತಾ ಸ್ರುಚಃ ॥೭೬॥

ಯ ಇಚ್ಛೇತ್ಪೀಡನಂ ಶತ್ರೋರಪಿ ವೋಚ್ಚಾಟನಂ ಪುನಃ ।
ಪಙ್ಕ್ತಿಃ ಸಂಪೀಡಯೇಚ್ಛತ್ರೂನ್ ವರ್ಣಶಶ್ಚ ಪ್ರಯಾಪಯೇತ್ ॥

ಋಗ್ವೇದಾದ್ಯಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ವಿಧಿಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯತಃ ಪರಮ್ ।
ಯಥಾ ಋಷಿರ್ಮಧುಚ್ಛಂಧಾಃ ಕರ್ಮೈತೇನಾಕರೋತ್ ಪುರಾ ॥

ಶಿರಸಾ ಧಾರಯೇದಗ್ನಿಂ ನಿಯತಃ ಪರಿವತ್ಸರಮ್ ।
ಚತುರ್ಥೇ ಪ್ರಾಣಕಾಲೀಯೋ ಹುತ ಶಿಷ್ಟಮದನ್ ಹವಿಃ ॥೮೦॥

ಜುಹ್ವತ್ತ್ರಿರುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸತ್ಯವಾದೀ ದಿನೇದಿನೇ ।
ವ್ರತಕಾಲೇ ತು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತ ಆಗ್ನೇಯಂ ನಿರ್ವಪೇಚ್ಚರುಮ್ ॥೮೧॥

ಅನಗ್ನೌ ಧ್ಯಾನಮಾತ್ರೋಽಗ್ನಿರ್ವ್ರತಾಂತೇಸ್ಯೋಪತಿಷ್ಠತಿ ।
ದಹೇಯಮಿತಿ ಯಂ ಚೇಚ್ಛೇತ್ ತಂ ದಹತ್ಯೇವ ಪಾವಕಃ ॥೮೨॥

ಅಪ್ಸ್ವಪ್ಯಗ್ನಿರ್ಜ್ವಲತ್ಯೇವ ತದ್‌ವ್ರತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ।
ಸಮರ್ದ್ಧ ಯತಿ ತಂ ಚೇಷ್ಟೈಃ ಕಾಮ್ಯೈರ್ವಹ್ನಿಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥

ಅತಃ ಪರಂ ತ್ರ್ಯೃಚಾಃ ಸಪ್ತನಾಯ್ವಾದ್ಯಾಃ ಯೇ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ ।
ತಾನ್ ಜಪನ್ ಪ್ರಯತೋ ನಿತ್ಯಮಿಷ್ಟಾನ್ಕಾಮಾನ್ಸಮಶ್ನುತೇ ॥

ಮೇಧಾ ತಿಥಾ ವೃಷಾ ಪುನಃ ಸದಸಸ್ಪತಿಮಿತ್ಯೃಚಮ್ ।
ಮೇಧಾಕಾಮೋ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಜುಹುಯಾಚ್ಚಾಜ್ಯಮೇತಯಾ ॥

ಸ್ಯೋನೇತಿ ಪೃಥಿವೀಂ ನಿತ್ಯಂ ಸ್ನಾತ್ವಾ ವಿಪ್ರಃ ಶುಚಿರ್ಜಪೇತ್ ।
ವಿಂದತೇ ಮಹತೀಂ ಭೂಮಿಮಸಪತ್ನಮಕಂಟಕಾಮ್ ॥೮೬॥

ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರಿತೀಮಾಭಿಃ ಪಂಚಭಿಃ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ ।
ಅಂಗುಷ್ಠಮನ್ನೇ ವಗಾಹ್ಯ ತೇನ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಭಾಧತೇ ॥೮೭॥

ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರೋ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುಃ ಪರ್ಯಟತೇ ಮಹೀಮ್ ।
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವಧಾರ್ಥಾಯ ತಚ್ಛ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರಹರಿಷ್ಯತಿ ॥೮೮॥

ಅಕ್ಷಯ್ಯಂಚ ಭವೇದನ್ನಂ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿ ಸಮನ್ವಿತಮ್ ।
ತಸ್ಮಾಚ್ಛ್ರಾದ್ಧೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಅಂಗುಷ್ಠ ಗ್ರಹಣಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥

ಸಪ್ತಜನ್ಮಕೃತಂ ಪಾಪಂ ಕೃತ್ವಾಚಾ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣಂ ।
ತದ್ವಿಷ್ಣೋರಿತ್ಯಪಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಸಕೃಜ್ಜಪ್ತ್ವಾ ವಿಶುದ್ಧ್ಯತಿ ॥೯೦॥

ಅಂಬಯೋ ಯಂತಿ ಯಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ನವರ್ಚಸ್ತ್ವಭಿಷೇಚಣೀಃ ।
ಆಯುಷ್ಯಾಸ್ತಾಃ ಪರಿಪ್ರೋಕ್ತಾ ಭೈಷಜ್ಯಾ ಪಾಪವಿಮೋಚನೀಃ ॥

ಶುನಃಶ್ಶೇಪಮೃಷಿಂಬದ್ಧಃ ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋಽಥವಾ ಜಪೇತ್ ।
ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವ ಪಾಶೇಭ್ಯೋ ಗದೀ ಚಾಪ್ಯಗದೀ ಬವೇತ್ ॥೯೨॥

ಯ ಇಚ್ಛೇಚ್ಛಾಶ್ವತಾನ್ಕಾಮಾನಿಂದ್ರಾತ್ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ
ಪುರಂದರಾತ್ ।
ಸ ಷೋಡಶಭಿರೇವರ್ಗ್ಭಿರಿಂದ್ರಂ ಸ್ತುಯಾದ್ದಿನೇ ದಿನೇ ॥೯೩॥

ಹೈರಣ್ಯ ಸ್ತೂಪಮಿಂದ್ರಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಂ ಕರ್ಮಾಭಿಸಂಸ್ತವಮ್ ।
ತಜ್ಜಪನ್ ಪ್ರಯತಃ ಶತ್ರೂನಯತ್ನಾತ್ಪ್ರತಿಭಾದತೇ ॥೯೪॥

ಆಕೃಷ್ಣೇ ನೇತ್ಯೃಚಾ ತ್ವೇವ ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಸೂರ್ಯಮರ್ಚತಿ ।
ಪ್ರಾತರ್ಮಧ್ಯೇಽಸ್ತಗಂ ವಾಪಿ ಸ ಜೀವೇದಗದಃ ಸುಖೀ ॥೯೫॥

ಆಕೃಷ್ಣೇ ನೇತ್ಯೃಚಂ ತ್ವೇಕಾಂ ಧ್ಯಾಯನ್ನಿಶಿ ದಿವೌ ಕಸಃ ।
ಅಗ್ನೌ ಹುತ್ವೈತಯಾ ಚಾಜ್ಯಂ
ಧೀರ್ಘಮಾಯುರವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥೯೬॥

ಯೇತೇ ಪಂಥಾ ಇತೀ ಮಾಂ ತು ಸಾವಿತ್ರೀ ಮಧ್ವಗೋಽಭ್ಯಸೇತ್
ಸ್ವಸ್ತಿಮಾನ್ ವ್ರಜತೇಽಧ್ವಾನಂ ಗೃಹಾಂಶ್ಚಾಪ್ನೋತ್ಯ
ನಾಮಯಾನ್ ॥೯೭॥

ಸಂಪೂಷನ್ನಿತಿ ಯತ್ಸೂಕ್ತಂ ಘೌರಃ ಕಣ್ವೋ ಜಗಾವೃಷಿಃ ।
ಅಧ್ವನ್ಯ ಮೇತದ್ವಿಜ್ಞೇಯಂ ಪರಿಪಂಥ್ಯಪ ಸೇಧನಮ್ ॥೯೮॥

ರೌದ್ರೀಭಿಃ ಷಡ್ಭಿರೀಶಾನಂ ತುಷ್ಟುಯಾದ್ಯೋ ದಿನೇ ದಿನೇ ।
ಸ ನಾರೀ ನರ ಗೋ ಶಾಂತಿಂ ಶಂಕರಾತ್ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಸದಾ ॥೯೯॥

ಏತೇ ನೈವ ಷಡರ್ಚೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಮನ್ವಹಮ್ ।
ಚರುಂ ವಾ ಕಲ್ಪಯೇದ್ರೌದ್ರಂ ಭೂತಿಕಾಮೋಽಥ ಪರ್ವಸು ॥

ಉದಿತ್ಯುದ್ಯಂತಮಾದಿತ್ಯ ಮುಪತಿಷ್ಠೇ ದ್ದಿನೇ ದಿನೇ ।
ಹೃದ್ರೋಗ ನಾಶನಂ ಹ್ಯೇತತ್ಪರಮಾರೋಗ್ಯ ವರ್ಧನಮ್ ॥೧೦೧॥

ದ್ವಿಷಂತ ಮಿತ್ಯರ್ಧರ್ಚಂ ಯಂ ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್ತಂ ಜಪನ್ ಸ್ಮರೇತ್ ।
ಆಗಸ್ಕೃತ್ ಸಪ್ತರಾತ್ರೇಣ ವಿದ್ವೇಷಮಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥೧೦೨॥

ರೋಗೈರ್ಗೃಹೀತೋ ರೋಗೀ ಚ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಸ್ಯೋತ್ತಮಂ
ತೃಚಮ್ ।
ಆರೋಗ್ಯ ಮೇ ತತ್ಪ್ರಯತೋ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯ ಮನೇಕಶಃ ॥೧೦೩॥

ಉತ್ತಮಸ್ತಸ್ಯ ಚಾರ್ಧರ್ಚೋ ದ್ವಿಷದ್ವೇಷ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ ।
ಯಂ ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್ತಮಭಿಧ್ಯಾಯೇದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚೈನಂ
ಜಪೇದಿದಮ್ ॥೧೦೪॥

ಆಗಸ್ಕೃಚ್ಛೇತ್ರಿರಾತ್ರೇಣ ವಿದ್ವೇಷಂ ಸ ನಿಗಚ್ಛತಿ ।
ಉದಯತ್ಯಾಯು ರಕ್ಷಯ್ಯಂ ತೇಜೋ ಮಧ್ಯಂದಿನೇ ಜಪನ್ ॥

ಅಸ್ತಂ ವ್ರಜತಿ ಸೂರ್ಯೇ ತು ದ್ವಿಷಂತಂ ಪ್ರತಿಭಾಧತೇ ।
ಓಜಸ್ತೇಜಸ್ತಥಾರೋಗ್ಯಂ ದ್ವಿಷದ್ ದ್ವೇಷಂ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಮ್ ॥

ನವ ಪಶ್ವೇತಿ ಸೂಕ್ತಾನಿ ಜಗೌ ಯಾನಿ ಪರಾಶರಃ ।
ಅರಾತೀನಾಂ ಹರೇತ್ಪ್ರಾಣಾಂಶ್ಛತ್ರೂಂ ಶ್ಛೈವ ನಿಯಚ್ಛತಿ ॥೧೦೫॥

ಸೌವರ್ಣಾನಿ ಪವಿತ್ರಾಣಿ ಸೂಕ್ತಾನ್ಯೇಕಾದಶಾಭ್ಯಸೇತ್ ।
ವಾಂಛನ್ಪುತ್ರಾನ್ ಪಶೂನ್ ವಿತ್ತಂ

ಆರ್ಥ್ಯಾತ್ವಿಕೀಃ ಕ ಇತ್ಯೇತಾ ಜಪಂಸ್ತು ಸುಸಮಾಹಿತಃ ।
ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಸಪರಂಧಾಮ ವಿಶ್ವಂ ಜ್ಯೋತಿಃ ಸನಾತನಮ್ ॥

ಆನೋ ಭದ್ರೀಯಮಾಯುಷ್ಯಂ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಜಪನ್ಮುನಿಃ ।
ಮುಮುಕ್ಷುರಪಿ ಜಪ್ತ್ವೈ ತತ್ಸರ್ವಮಾಯುರವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥

ಪಿತೄಣಾಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇಷು ತು ಮಧ್ವಿತ್ಯೇ ತತ್ತೃಚಂ ಪಠೇತ್ ।
ಅಘೋರಾಃ ಪಿತರಸ್ತಸ್ಯ ವಿಶಂತಿ ಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮಮ್ ॥೧೧೧॥

ತ್ವಂ ಸೋಮೇತಿ ತು ಸೂಕ್ತೇನ ಪಶ್ಯೇಚ್ಚಂದ್ರಮುಪೋದಿತಮ್ ।
ಉಪತಿಷ್ಠೇತ್ಸವಿತ್ಪಾಣಿರ್ಮಾಸಿಮಾಸಿ ನವಂ ನವಮ್ ॥೧೧೨॥

ತಂ ಮಾಸಂ ತಸ್ಯ ದುಃಖಂ ಹಿ ನ ಜಾತಂ ತ್ರಿವಿಧಂ ಭವೇತ್ ।
ಗೌತಮೇನ ಪುರಾ ದೃಷ್ಟಂ ಮೃತ್ಯೋರ್ನಾಶನ ಮಾತ್ಮನಃ ॥೧೧೩॥

ಉದ್ಯಂತ ಮುಪತಿಷ್ಠೇತ ಪೂರ್ಣೇ ಚೈತತ್ಸಮಾಹಿತಃ ।
ವಾಸಾಂಸ್ಯಪಿ ಸವಿಂದೇತ ಚಂದ್ರಸ್ಯೇತಿ ಸಲೋಕತಾಮ್ ॥೧೧೪॥

ಧನ ಕಾಮೋ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಮೇತಾ ಇತಿ ತು ನಿತ್ಯಶಃ ।
ಸ್ನಾತ್ವಾ ಶುಚಿಸ್ತು ನಿಯತ ಇಷ್ಟಂ ಧನಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥೧೧೫॥

ಆಯುರೀಪ್ಸನ್ನಿಮಮಿತಿ ಕೌತ್ಸಂ ಸೂಕ್ತಂ ಸದಾಽಭ್ಯಸೇತ್ ।
ಆಜ್ಯಾಹುತಿಶ್ಚ ಜುಹುಯಾತ್ತ್ರ್ಯ್ತೃಚಂ ವಾಗ್ಯತಃ ಶುಚಿಃ ॥೧೧೬॥

ಜಪೇದಾಪ್ಲುತ್ಯ ನಿಯತಃ ಸಸಾಕ್ಷಾದಾಪದಂ ತರೇತ್ ।
ಅಪನಃ ಶೋಶುಚದಿತಿ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಮಧ್ಯನ್ದಿನೇ ರವೌ ॥೧೧೭॥

ಶುದ್ಧಿಕಾಮೋ ಯತಾಹಾರಃ ಪ್ರತ್ಯೃಚಂ
ಜುಹುಯಾತ್ಘೃತಮ್ ।
ಸಮಿಧೋಽಸ್ಪೃಹಮಂಷ್ಟ್ವಾ ಸೂಕ್ತಮೇತದಘಾಪಹಮ್ ॥

ಯಥಾ ಮುಂಜಾದಿ ವೇಷಿಕಾ ತಥಾ ಪಾಪಾತ್ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।
ಜಾತ ವೇದಸ ಇತ್ಯಾದಿ ಸದಾ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೇ ಭವೇತ್ ॥೧೧೯॥

ದುರ್ಗೇ ಪಥಿ ಪ್ರಯಾತಸ್ಯ ನಾಸ್ಯಾರಿಭ್ಯೋ ಭಯಂ ಭವೇತ್ ।
ರಾಜಕಾರ್ಯೇಽಶ್ವಯುದ್ಧೇ ವಾ ಅಭಿಶಸ್ತೋಽಪ್ಯನೇಕಧಾ ॥

ಅಶಕ್ಯೇ ಪ್ರತಿಭಾಕಾರ್ಯೇ ಭಯೇ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕೇಽಪಿ ವಾ ।
ಜಾತವೇದಸ ಇತ್ಯೇತಾಂ ಜಪಂ ಸ್ತೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೧೨೦॥

ಸಿಸಾಧಯಿಷುರರ್ಥಂ ಚ ಪ್ರಸ್ಥಿತೋ ಮನಸಾ ಜಪೇತ್ ।
ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸ್ವಸ್ತಿಮಾನೇತಿ ಪ್ರಮೀಯೇತ ನ ಚಾಧ್ವನಿ ॥೧೨೨॥

ಕೃತಾರ್ಥಃ ಸ್ವಗೃಹಾನ್ ಗಚ್ಛನ್ನೇತಾ ಮೇವ ಸದಾಭ್ಯಸೇತ್ ।
ಉದಿತೇ ಸವಿತರ್ಯೇತಾಂ ಜಪೇದಸ್ತಂ ಗತೇ ತಥಾ ॥೧೨೪॥

ಅಹಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಪ್ರಾತಾ ರಾತ್ರಿಸ್ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ನಿಶಿ ।
ವ್ಯುಷ್ಟಾಯಾಂ ಚ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಮೇತಾಂ ದುಃಸ್ವಪ್ನನಾಶಿನೀಮ್ ॥

ಪ್ರಮಂದಿನ ಇತ್ಯ ಸೂತ್ಯಾಂ ಜಪೇತ್ ಗರ್ಭಪ್ರಮೋಚಿನೀಮ್ ।
ಇಂದ್ರಂ ಚ ಮನಸಾ ಧ್ಯಾಯೇನ್ನಾರೀ ಗರ್ಭಂ ಪ್ರಮುಂಚತಿ ॥

ಆಪತ್ಸು ಸರ್ವಕಾಮೋವಾತ್ರಿತಂ ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇ ದೃಷಿಮ್ ।
ಜಪನ್ನಿಂದ್ರಮಿತಿ ಸ್ನಾತೋ ವೈಶ್ವದೇವಂತು ಸಪ್ತಕಮ್ ॥೧೨೬॥

ಮುಚ್ಯತೇ ಜುಹ್ವದಾಜ್ಯಂ ತು ವಿಶ್ವಸ್ಮಾದೇವ ಸೋಂಹಸಃ ।
ಶಂತಾತೀಯಂ ಪರಂ ಸೂಕ್ತಂ ಪಂಚವಿಂಶಕ ಮುತ್ತಮಮ್ ॥

ನಾ ಸತ್ಯೈ ತು ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಪರಾಮೃದ್ಧಿ ಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ।
ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ತವನಂ ಸೂಕ್ತಂ ರಪಸಶ್ಚ ಪ್ರಮೋಚನಮ್ ॥೧೨೮॥

ಇಮಾ ಇತಿ ಜಪೇಚ್ಛಶ್ವದ್ ರೌದ್ರಂ ಸೂಕ್ತಂ ದ್ವಿಜಃ ಶುಚಿಃ ।
ಆಯುರ್ವಿದ್ಯಾಂ ಧನಂ ಪುತ್ರಾನ್
ಗೃಹಾಂಶ್ಚಾಪ್ನೋತ್ಯನಾಮಯಾನ್ ॥೧೨೯॥

ವೀರೇಷ್ವಪತ್ಯ ಗೋಷ್ಠೇಷು ದುಃಸ್ವಪ್ನೇರಿಪ್ರಮಾತ್ಮನಃ ।
ಮಾನೋ ಮಹಾಂತ ಮಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ತ್ರಿರಾತ್ರೋ
ಪೋಷಿತಃ ಶುಚಿಃ ॥೧೩೦॥

ಔದುಂಬರೀಸ್ತು ಜುಹುಯಾದ್ ದಧಿಮಧ್ವಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಾಃ ।
ಸೂಕ್ತೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಮಾದಾವಂತೇ ಚ ಕರ್ಮಣಾಮ್ ॥

ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುಸ್ತು ಸೂಕ್ತೇನ ತುಷ್ಟಾವ ಶತಶೋ ಭವಮ್ ।
ಭಿತ್ತ್ವಾ ಸರ್ವಾನ್ ಮೃತ್ಯುಪಾಶಾಂಜೀವೇದ್ರೋಗೈರ್ವಿವರ್ಜಿತಃ ॥

ತಿಷ್ಠನ್ನುದ್ಯಂತಮಾದಿತ್ಯಂ ಸಮಿತ್ಪಾಣಿಃ ಶುಚಿಃ ಸದಾ ।
ಚಿತ್ರಮಿತ್ಯುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸೂಕ್ತೇ ನಾನೇನ ಭಾಸ್ಕರಮ್ ॥೧೩೩॥

ಅತಿಸ್ತವೇನ ಚೈತೇನ ನಿತ್ಯಂ ಮಧ್ಯಂ ದಿನೇ ರವೌ ।
ಗೃಣನ್ನುಪೋಹತೇ ರಿಪ್ರಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚಧನಾಯುಷೀ ॥೧೩೪॥

ಸ್ವಪ್ನಸ್ಯೇತಿ ಜಪೇತ್ಪ್ರಾತಃ ಪ್ರಾತರ್ದಿನೇ ದಿನೇ ।
ಸ್ವಪ್ನಂ ನುದತೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ನಚಾಸ್ಯಾ ಭೋಜನಾದ್ಭಯಮ್ ॥

: ಪುನಾಮೀತಿ ಪುರಾ ರಿಪುಘ್ನ್ಯಸ್ತು ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ ।
ಃಪನ್ನಸ್ತಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಸಪತ್ನಾಂಶ್ಚ ನಿಯಚ್ಛತಿ ॥೧೩೬॥

ತ್ಯ ಪಂಚ ಯಜ್ಞಾಂಶ್ಚ ಹುತ್ವಾ ಚಾಗ್ನಿಂ ಕೃತಾಹ್ನಿಕಃ ।
ದೇವಾಸೋ ದಿವ್ಯ ನಯಾ ಜಪನ್ನಾಕಮಾನವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥

ಪ್ರ ವಿಷ್ಣೋ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಮಿತಿ ತ್ರಿಭಿಃ ।
ಪ್ಪಾಣಿಃ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಉಪತಿಷ್ಠೇದ್ದಿನೇ ದಿನೇ ॥೧೩೮॥

ಬುದ್ಧಿಂ ಧನಂ ಪುತ್ರಾನಾರೋಗ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಧನಮ್ ।
ನ್ನೀತಿ ಚಪರಂ ಸ್ಥಾನಂ ಜ್ಯೋತೀರೂಪಂ ಸನಾತನಮ್ ॥

ಾಯಿ ನಮಾಯಾಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವ್ಯಾಘ್ರಮಥೋ
ವೃಕಮ್ ।
ಗರನ್ನಿತಿ ಜಪಂ ಸ್ತೇಭ್ಯ ಏವ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೧೪೦॥

ತ್ರೋ ಪ್ರೋಷಿತೋ ರಾತ್ರೌ ಜಪೇದಾ
ಸೂರ್ಯ ದರ್ಶನಾತ್ ।
ತ್ಯ ಪ್ರಯತಃ ಸೌರೀರುಪತಿಷ್ಠೇದ್ದಿವಾಕರಮ್ ।೧೪೧॥

ಪಶ್ಯಂತಿ ನ್ಯೆ ಚೌರಾಸ್ತಥಾನ್ಯೇ ಪಾಪವೃತ್ತಯಃ ।
ಶತಾನಿ ತ್ರಾಯೇತ ತಸ್ಕರೇಭ್ಯಶ್ಚ ರಸ್ಪಥಿ ॥೧೪೨॥

ಷ್ಟೇಯಂ ಕೃತ್ವಾ ದ್ವಿಜೋ ನೋಹಾತ್ರಿರಾತ್ರೋ
ಪೋಷಿತಃ ಶುಚಿಃ ।
ಸೂಕ್ತಂ ಜಪ್ತ್ವಾsಸ್ಯ ನಾಮೀಯಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಮುಚ್ಯೇತ
ಕಿಲ್ಬಿಷಾತ್ ॥೧೪೩॥

ಜ್ಞಾತಿ ಪುತ್ರ ಸುಹೃನ್ಮಿತ್ರೈರ್ಯಶ್ಚ ರಾಜ್ಯಂ ಚಿಕೀರ್ಷತಿ ।
ನಿತ್ಯಂ ಸ ನಿಯತೋ ಭೂತ್ವಾ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಮನಸಾ ಜಪೇತ್ ॥

ಕಯಾ ಶುಭೇತಿ ಪೈಶುನ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾಚಾರ್ಯೆ ನೃಪದ್ವಿಜೈಃ ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ಪರರಹಸ್ಯಂತು ಗುರೋರಪ್ಯಾಹ ಶೌನಕಃ ॥೧೪೫॥

ಇಮಂ ನು ಸೋಮಮಿತ್ಯೇತೇ ದ್ವೇ ಋಚೌ ಪ್ರಯತೋ
ಜಪೇತ್ ।
ಸರ್ವಾನ್ಕಾಮಾನವಾಪ್ನೋತಿ ನ ಕಿಂಚಿತ್ಪಾತಕಂ ಭವೇತ್॥೧೪೬॥

ಪಿತುಂ ನ್ವಿತ್ಯ ಪತಿಷ್ಠೇತ ನಿತ್ಯ ಮನ್ನ ಮುಪಸ್ಥಿತಮ್ ।
ಪೂಜಯೇ ದಶನಂ ನಿತ್ಯಂ ಭುಂಜೀ ಯಾದವಿ ಕುತ್ಸಯನ್ ॥

ನಾಸ್ಯ ಸ್ಯಾದನ್ನಜೋ ವ್ಯಾಧಿರ್ವಿಷಮಪ್ಯನ್ನತಾ ಮಿಯಾತ್ ।
ವಿಷಂ ಚ ಪೀತ್ವೈ ತತ್ಸೂಕ್ತಂ ಜಪೇತ ವಿಷನಾಶನಮ್ ॥೧೪೮॥

ನಾನಾ ಗ್ಯ ತಸ್ತು ಭುಂಜೀತ ನಾ ಶುಚಿರ್ನ ಜುಗುಪ್ಸಿತಮ್ ।
ದದ್ಯಾಚ್ಚ ಪೂಜಯೇಚ್ಚೈವ ಜುಹುಯಾಚ್ಚ ಶುಚಿಃ ಸದಾ ॥

ಕ್ಷುದ್ಭಯಂ ನಾಸ್ಯ ಕಿಂಚಿತ್ಸ್ಯಾನ್ನಾನ್ನಜಂ ವ್ಯಾಧಿಮಾಪ್ನುಯಾತ್।
ಉತ್ಪಥೆ ಪ್ರತಿಪನ್ನೋ ಯೋ ಭ್ರಷ್ಟೋ ವಾsಪಿ ಪಥಃ ಕ್ವಚಿತ್ ॥

ಪಂಥಾನಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯೇತ ಕೃತ್ವಾ ವಾ ಧರ್ಮ ಗರ್ಹಿತಮ್ ।
ಅಗ್ನೇ ನ ಯೇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಪ್ರತ್ಯೃಚಂ ಜುಹುಯಾದ್ ಘೃತಮ್ ॥೧೫೦॥

ಜಪಂಶ್ಚ ಪ್ರಯತೋ ನಿತ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠೇತ ಚಾನಲಮ್ ।
ಸ್ನಾತ್ವಾ ಜಪೇದನರ್ವಾಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ ॥೧೫೨॥

ವೀರಾನ್ ಧನಂ ಚ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಸುಶ್ಲೋಕ್ಯಂಚ ನಿಯಚ್ಛತಿ ।
ಕಂಕತೋ ನೇತಿ ಸೂಕ್ತಂತು ವಿಷಾರ್ತಃ ಪ್ರಯತೋ ಜಪೇತ್ ॥೧೫೩॥

ವಿಷಂ ನ ಕ್ರಮತೇ ಚಾಸ್ಯ ಸರ್ಪಾದ್ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಷಾದಪಿ ।
ಯತ್ಕೀಟಲೂತಾಸು ವಿಷಂ ದಂಷ್ಟ್ರಿ ವೃಶ್ಚಿಕಜಂ ಚ ಯತ್ ॥೧೫೪॥

ಮೌಲಂ ಚ ಕೃತ್ರಿಮಂ ಚೈವ ಜಪನ್ ಸರ್ವಂ ವ್ಯಪೋಹತಿ ।
ಧರ್ಮಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಧನಂ ಪುತ್ರಾನ್ ಸೌಭಾಗ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಮ್ ॥೧೫೫॥

ಆರೋಗ್ಯಂ ಪುಷ್ಟಿಮಾಯುಷ್ಯಂ ಪಶೂನ್ ವಿದ್ಯಾಂ ಮಹದ್ ಯಶಃ ।
ತ್ರಿರಾತ್ರೋಪೋಷಿತಃ ಸ್ನಾತಃ ಪ್ರಯತಶ್ಚರಿತ ವ್ರತಃ ॥೧೫೬॥

ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಶತಂ ಕೃತ್ವಾ ಉಪತಿಷ್ಠೇಚ್ಛತ ಕ್ರತುಮ್ ।
ಏಕಾಹಂ ಕ್ಷುರ ಸಂಯುಕ್ತಃ ಪಾದೌ ಸಂಧಾಯ ವಾಗ್ಯತಃ ॥೧೫೭॥

ಯೋಜಾತ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಋಷಿಂ ಗೃತ್ಸಮದಂ ಸ್ಮರನ್ ।
ಶತ ಕೃತ್ವೋ ಜಪೇದೇತದ್ ಇಂದ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠೇತಿ ಚಾಂತತಃ ॥೧೫೮॥

ಏಕಾಹಾಲ್ಲಭತೇ ವಿತ್ತಂ ದ್ವ್ಯಹಾತ್ಸಿದ್ಧಿಮನುತ್ತಮಾಮ್ |
ಅಹೋಭಿಸ್ತ್ರಿಭಿರಾರೋಗ್ಯಂ ಚತುರ್ಭಿರಶನಂ ಬಹು ||೧೫೯||

ಪಂಚಭಿರ್ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ಯಂ ಷಡ್ಭಿರಾಯುಃ ಸುಖಾವಹಮ್ |
ಸಪ್ತಭಿಸ್ತನಯಾನ್ ಪುಷ್ಟಿಮಷ್ಟಭಿಃ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್ಯಶಃ ||೧೬೦||

ಪ್ರಿಯೋ ಭವತಿ ಚೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಂಧಾಮ ಸ ಗಚ್ಛತಿ |
ರಿಪುಘ್ನಂ ದಸ್ಯು ಶಮನಂ ರಾಯಸ್ಪೋಷಕರಂ ಪರಂ ||೧೬೧||

ಗಣಾನಾಮಿತಿ ಯತ್ಸೂಕ್ತಂ ತಜ್ಜಪೇತ್ಸುಖವರ್ಧನಮ್ |
ಸಂಧ್ಯಯೋಃ ಪ್ರಯತಸ್ತ್ವೇತ ಜ್ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ ||

ಉಪತಿಷ್ಠೇತ ಸೂಕ್ತೇನ ಸರ್ವಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧಯೇ |
ಯೋ ಮೇ ರಾಜನ್ನಿತೀ ಮಾಂ ತು ದುಃಸ್ವಪ್ನ
ಶಮನೀಮೃಚಮ್ ||೧೬೨||

ಜಪ್ತ್ವಾ ನಾಶಯತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ದುಃಸ್ವಪ್ನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಶುಚಿಃ |
ಅಹೋರಾತ್ರ ಮುಪೋಷ್ಯೈಕಂ ನಿಯತೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ತಮಃ ||

ಪ್ರಜಾರ್ಥಂ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಂ ಚರುಂ ವಾ ಪಯಸಿ ಶೃತಮ್ |
ರಾಕಾ ಮಹ ಮಿತೀ ಮಾಭಿಃ ಷಷ್ಠ್ಯಾಂ ಶುಕ್ಲಸ್ಯ ಪಂಚಭಿಃ ||

ಹವಿಶ್ಶೇಷಂ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಾಶ್ಯ ವಿಂದತೇ ಮಹತೀಂ ಪ್ರಜಾಮ್ |
ವ್ಯಾಧಿನಾ ಯೋಽಭಿಭೂತಃ ಸ್ಯಾದ್ ಘೋರೇಣ ಪ್ರಾಣಹಾರಿಣಾ ||

ಚತುರ್ದಶೀ ಮುಪೋಷ್ಯೈಕಾಂ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಜುಹುಯಾಚ್ಚರುಮ್ ।
ಆತೇ ಸೂಕ್ತೇನ ರೌದ್ರೇಣ ಪ್ರತ್ಯೃಚಂ ವಾಗ್ಯತಃ ಶುಚಿಃ ॥೧೬೭॥

ಪೂರ್ವಮಾಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಅಥೋಪಸ್ಥಾಯ ಶಂಕರಮ್ ।
ಹವಿಶ್ಶೇಷೇಣ ವರ್ತೇತ ಏಕಾಂತರಮತಂದ್ರಿತಃ ॥೧೬೮॥

ಪೂರ್ಣೇ ಮಾಸಿ ಜಯೇನ್ ಮೃತ್ಯುಂ ರೋಗೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।
ಅಭಿಶಸ್ಯೇತ ಯೋ ಮೋಹಾತ್ಕುರ್ಯಾದ್ವಾ ಕರ್ಮ ಗರ್ಹಿತಮ್ ॥

ಸ್ನಾತ್ವಾ ಭುಂಜನ್ ಜಪೇದಪ್ಸು ಅಂಬೀತ್ರ್ಯೃಚಮತಂದ್ರಿತಃ ।
ಅಧ್ವನಿ ಪ್ರಸ್ಥಿತೋ ಯಸ್ತು ಪಶ್ಯೇಚ್ಛಕುನಮುತ್ಥಿತಮ್ ॥೧೭೦॥

ಅಪ್ರಶಸ್ತಂ ಪ್ರಶಸ್ತಂ ವಾ ಸ್ಥಿತ್ವೈತತ್ಪ್ರಯತೋ ಜಪೇತ್ ।
ಕನಿಕ್ರದದಿತಿ ಸೂಕ್ತಾಭ್ಯಾಮುಪತಿಷ್ಠೇತ್ತತಃ ಸ್ವರಮ್ ॥೧೭೧॥

ಶಕುನಿ ವಾಯಸಂ ವಾ ಪಿ ಮೃಗಂ ದಂಷ್ಟ್ರಿಣಮೇವ ಚ ।
ಅಪ್ಯ ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ಜಪ್ತವ್ಯಮೇತತ್ತಸ್ಕರಮೋಹನಮ್ ॥೧೭೨॥

ಇತ್ಯೃಗ್ವಿಧಾನೇ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಋಗ್ವಿಧಾನದ ಸಾರಾಂಶಗಳು

ಶೌನಕ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ (ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ) ಹಾಗೆಯೇ ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟಾರರಾದ ಋಷಿಗಳನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹಿಂದೆ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ. ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಐಹಿಕ ಫಲಗಳನ್ನು ಆಮುಷ್ಮಿಕ ಫಲಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಫಲಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ವಿಹಿತವಾದ ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಠಿತವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಫಲವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ್ನು ತನ್ನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ಒಳತಿಗಾಗಿ ಕರ್ಮಮಾಡುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ತುತಿ ಅರ್ಥವಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಋಷಿಗಳ, ದೇವತೆಗಳ ವಿವರಣೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಮದಮಾದಿಗಳು ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಸರ್ವ ಭೂತಹಿತವು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ.

ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಬಾಹುಬಲಗಳಿಂದ ಕ್ಷತ್ರಿಯನು, ಹಣದಿಂದ ವೈಶ್ಯ–ಶೂದ್ರರು ಆಪತ್ತನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವವಿಧವಾದ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲವು ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ

ರೋಗನಾಶನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಋಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಸಬಂಧಪಟ್ಟ ಕರ್ಮಗಳು ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಇವುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ

ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ ಎಂಬ ವ್ರತವು ವೇದಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಅದು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಅದರ ಫಲ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಅನುಷ್ಠಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಣವ, ಗಾಯಿತ್ರೀ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ, ಎಂಬ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಅಘಮರ್ಷಣ ಇವು. ಸಾಧನೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದವು ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಗವಾಗಿ ಜಪ, ಹೋಮ ಪಾರಾಯಣಾದಿಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರಣವ ಜಪ ಅಯುತ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿ ಗಾಯತ್ರೀಯನ್ನು ಋಷಿ ದೇವತಾ ತರ್ಪಣ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ರುದ್ರಸೂಕ್ತದಿಂದ ಜಪಿಸಬೇಕು. ನಿಂದ್ಯವಾದ ಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮತ್ತು ರಜಸ್ವಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಹವಾಸ, ದೇವದ್ವಿಜ ದ್ವೇಷ. ತಾಯಿ–ತಂದೆಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಅಗ್ನಿ ದೇವತೆ, ಸೋಮ, ವಿಶ್ವೇ ದೇವರು ರುದ್ರರನ್ನು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು ಆಜ್ಯಾಹುತಿಯು ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಹೋಮಶೇಷವನ್ನು ತಾನು ಭಕ್ಷಿಸ ಬೇಕು.

ಪ್ರಜಾಪಾತ್ಯ ಪರಾಕ ಇವು ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆಯನ್ನು ದೋಷವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಚಾಂದ್ರಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿದರೆ ಪಂಚಮಹಾ ಪಾತಕಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮನೆಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತವೆ. ಸರ್ವ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪಂಚಗವ್ಯವು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮೂರು ದಿವಸ, ಏಳು ದಿವಸ, ಮಾಸ ಪರ್ಯಂತ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ರತಗಳುಂಟು ಕೆಲವು ಹಗಲು ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ವ್ರತಗಳು, ರಾತ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ರತಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಭೇದವುಂಟು. ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಮೆಲ್ಲಗೆಯೂ ಹೇಳಬಾರದು. (ಉಪಾಂಶು) ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ ತ್ರಿಕಾಲ ಸಂಧ್ಯೆಯು ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಶರೀರ ಶುದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು (ಜಪ, ಪಾರಾಯಣ

ಹೋಮ) ಮಾಡಿದರೆ ಆಯುಸ್ಸು, ವಿದ್ಯೆ, ಮಕ್ಕಳು, ಆರೋಗ್ಯ, ಗೃಹ ಮೊದಲಾದುವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ (ಉಪಸ್ತಂಭ) ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಘೃತ ಹೋಮ, ತಿಲ ಹೋಮ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಅನ್ನ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ದೇವತಾತ್ಮಕವಾದ ರಕ್ಷೋಘ್ನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸಬೇಕು. ಉದೀತೇತ್ಯಾದ್ಯೃಚಂ ಆದಿತ್ಯಂ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಸೂರ್ಯಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ಹೃದ್ರೋಗಾದಿಗಳು ನಾಶಿಯಾಗುತ್ತದೆ (Hart diseces) ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸುವಾಗ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ (ಪಠಿಸಿದರೆ) ಅಪೂರ್ವವಾದ ವಿಷಯಗಳು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಕಲ್ಯಾಣವಾದೀ ವಾನ್ಯೋ ವಾನವಾ ರೌತಿ ನ ದೃಶ್ಯತೇ ।
ಜಪೇದೇವ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸನ್ನಿವರ್ತತೇ ॥೧॥

ನ ತಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಭಯಂ ಕಿಂಚಿತ್ ದಸ್ಯುಭ್ಯೋಽಧ್ವನಿ ವಾ ಕ್ವಚಿತ್ ।
ತರತ್ಯಪಿ ಚ ದುರ್ಗಾಣಿ ಸ್ವಸ್ತಿಮಾಂಶ್ಚ ಸುಖೀ ಭವೇತ್ ॥೨॥

ಯಸ್ಯ ಭುಕ್ತಂ ನ ಜೀರ್ಯೇತ ನ ತಿಷ್ಠೇದ್ವಾ ಕಥಂಚನ ।
ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಸೋತ್ತಾರಮನ್ನಸ್ಯ ಅಗ್ನಿರಸ್ಮೀತ್ಯೃಚಂ ಜಪೇತ್ ॥೩॥

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಸ್ಯ ಸಂವಾದಂ ಸದ್ಯತಿಕ್ರಮಣೇ ಜಪೇತ್ ।
ಆಪ್ಲುತ್ಯಾಚಮ್ಯ ವಿಧಿವದುದಕಸ್ಯಾಂಜಲಿಂ ಕ್ಷಿಪೇತ್ ॥೪॥

ನಮಃ ಪ್ರವದ್ವ್ಯ ಇತ್ಯೇತದ್ ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಹಿ ಸಮಾಚರೇತ್ ।
ತಂ ಸದ್ಯಃ ಸ್ರೋತಸಃ ಪಾಂತಿ ಸ್ವಂ ಪುತ್ರಮಿವ ಮಾತರಃ ॥೫॥

ಭಯಂ ಚಾಸ್ಯ ನ ವಿದ್ಯೇತ ನದೀತೀರಚರೇಷ್ವಪಿ ।
ಜಲಚರೇಭ್ಯೋ ಭೂತೇಭ್ಯೋಶೀತೋಷ್ಣೈರ್ನ ಚ ಬಾಧ್ಯತೇ ॥೬॥

ಪೂರ್ಣಾಂ ತಿತೀರ್ಷುಃ ಸರಿತಂ ರಮಧ್ವಮಿತಿ ಸಂಸ್ಮರೇತ್ ।
ಓಷ್ಠಿತ್ಯೃಚಮಪಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಜಪೇದ್ ಯೋನ್ವೈ ನದೀಂತರನ್ ॥

ಸ ಶೀಘ್ರಂ ತೀರಮಾಪ್ನೋತಿ ಗಾಢಂ ವಾ ವಿಂದತೇ ದ್ವಿಜಃ ।
ಯುಂಕ್ತೇ ನೈವ ರಥೇನಾಶು ಯೋಽಪಾಂ ಪಾರಂ ತಿತೀರ್ಷತಿ ॥೮॥

ಉದ್ವ ಊರ್ವಿರ್ಗರಿತೀ ಮಾಂ ತು ಜಪೇತ ನಿಯತಃ ಸ್ವಯಮ್ |
ಅಧ್ವಾನಂ ಪ್ರಸ್ಥಿತಶ್ಚೈವ ಮಮಾ ಮಂದ್ರೈರಿತಿ ಸಂಸ್ಮರೇತ್ ||೯||

ಕಾರ್ಯಾಣ್ಯ ಶೇಷತಃ ಕೃತ್ವಾ ಪುನರಾಯಾತಿ ವೈಗೃಹಮ್ |
ಇಂದ್ರಾಪರ್ವತೇತಿ ಸೂಕ್ತಮಾಯುಷ್ಯಂ ದ್ರಾವಿಣಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||

ಅದಾತಾರಂ ಸುಪುಷ್ಟಾರ್ಥ್ಯಂ ಸರ್ವದಾ ವಿಷ್ಟ ಚೇತನಮ್ |
ಹತ್ವಾ ತದ್ಧನಮನ್ವಿಚ್ಛೇತ್ ಕಿಂತೇ ಕೃಣ್ವಂತೀತಿ ಸ್ಮರನ್ ||೧೧||

ವಾಗೀಂದ್ರಿಯಂ ಪ್ರಮೂಢೋ ಯೇನ ವಿದ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ |
ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಾನ್ಯಥಾರ್ಥಾನ್ವಾಂ ಯೇನ ವೇತ್ತಿ ಕಂಥಚನ ||

ವಿದ್ಯಾ ವಾಧಿಗತಾ ಯಸ್ಯ ಪ್ರಣಶ್ಯೇತ ಪುನಃ ಪುನಃ |
ಸಸರ್ಪರೀ ಋಚೌ ಜಪನ್ ದ್ವಾವಮಾಸೌ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ ||೧೩||

ಅನಸಾ ಸಂಪ್ರಯಾತಸ್ತು ಸ್ಥಿತೌ ಗಾವಾವಿತಿ ಸ್ಮರೇತ್ |
ಚತಸ್ರಃ ಕುಶಲೇನ್ನೈತಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸ್ಥಿರಯಾನಗಃ ||೧೪||

ಯಾನಾ ಕ್ಷಮಪ ಭಗ್ನಾಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದುರ್ಗೇಽಧ್ವನಿದ್ವಿಜಃ |
ಅಭಿವ್ಯಯಸ್ವೇತಿ ಜಪೇದ್ ವೃಚಮಕ್ಷಬಲಂ ದಧತ್ ||೧೫||

ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷೇ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ತ್ರಿರಾತ್ರೋ ಪ್ರೋಷಿತಃ ಶುಚಿಃ |
ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರವಣೇ ದೇಶೇ ಸ್ಮಶಾನಸ್ಥಃ ಸಮಾಹಿತಃ ||೧೬||

ರಕ್ಷೋಘ್ನೀಷ್ವಸಿ ಪಾಣಿಶ್ಚ ಬೈಲ್ವಕೇಧ್ಮೋಽನಿಲಾಶನಃ |
ಸಪ್ತಾಹಂ ಜುಹುಯಾತ್ತೈಲಂ ಸಾರ್ಷಪಂ ಲವಣಾನ್ವಿತಮ್ ||

ಸಮಿಧೋ ರಾಜವೃಕ್ಷಸ್ಯ ವಸಿಷ್ಠದ್ವೇಷಿಣೇಃ ಪತನ್ ।
ಯಂ ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್ತಸ್ಯ ಕೃತ್ವಾ ತು ಶವ್ಯಾ ಕೇನಾಕೃತಿಂ ನಿಶಿ ॥೧೮

ಅಧಿಷ್ಠಾಯ ಚ ತಾಂ ಕುರ್ಯಾದ್ ಋಗ್ಭಿಶ್ಚತಸೃಭಿರ್ದ್ವಿಜಃ ।
ಉದ್ದಿಶ್ಯ ನಾಮ ಹೋಮಮಾಯುಂ ಸಪ್ತರಾತ್ರಂ ನ ಜೀವತಿ ॥೧೯।

ವಸಿಷ್ಠಾನಂತತೋ ಹಂತಿ ಬ್ರಹ್ಮೈ ತತ್ಕ ಶಿಕೋದಿತಮ್ ।
ನಾಸ್ಯ ಕಶ್ಚಿದ ಬಧ್ಯೋಽಸ್ತಿ ಜಪತೋ ಜುಹ್ವತೋಽಪಿ ವಾ ॥೨೦।

ದ್ವಾವಿಂಶಕಂ ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತಮಾಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಮನುತ್ತಮಮ್ ।
ಪರ್ವಸು ಪ್ರಯತೋ ನಿತ್ಯಮಿಷ್ಟಾನ್ಕಾಮಾನ್ತ್ಸಮಶ್ನುತೇ॥ ೨೧।

ಬೃಹಸ್ಪತಿಮಜಾಶ್ವಂ ಚ ಸವಿತಾರಂ ಚ ಬಭ್ರುಂಚ ? ।
ಋತಾವೃಧೌ ದಿನೇ ದಿನೇ ತೃಚೈಃ ಪಂಚಭಿರನ್ವಹಮ್ ॥೨೨।

ಬೃಹಸ್ಪತ ಇತಿ ಪಂಚಾಹಂ ಪ್ರತ್ಯೃಚಂ ಜುಹುಯಾದ್ ಘೃತಮ್
ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಮರ್ಚಯಿತ್ವಾ ತು ಗಂಧಮಾಲ್ಯೈಃ ಸಧೂಪಕೈಃ ॥೨೩॥

ತಾ ಏವ ದೇವತಾಃ ಪಂಚಕಾಮೈರರ್ಚಂತಿ ಪಂಚಭಿಃ ।
ರತ್ನೈರಪತ್ಯೈಃ ಪಶುಭಿರ್ಮಖೈರ್ದೀರ್ಘೇಣ ಚಾಯುಷಾ ॥೨೪॥

ಅಥ ವೇದಾದಿ ಗೀತಾಯಾಃ ಪ್ರಸಾದ ಜನನಂ ವಿಧಿಮ್ ।
ಗಾಯತ್ರ್ಯಾಃ ಸಂಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಧರ್ಮಕಾಮಾರ್ಥ
ಮೋಕ್ಷದಮ್ ॥೨೫॥

ನಿತ್ಯೇ ನೈಮಿತ್ತಿಕೇ ಕಾಮ್ಯೇ ತ್ರಿತಯೇ ತು ಪರಾಯಣಮ್ ।
ಗಾಯತ್ರ್ಯಾಸ್ತು ಪರಂ ನಾಸ್ತಿ ಇಹಲೋಕೇ ಪರತ್ರ ಚ ॥೨೬॥

ಮೋಧ್ಯಾನ್ನಮಿತ ಭೋಜನ್ ಮೌನೀ ತ್ರಿಃ ಸ್ನಾನಾರ್ಚನತತ್ಪರಃ ।
ಜಪೇಲ್ಲಕ್ಷತ್ರಯಂ ಧೀಮಾನನ್ಯ ಮಾನಸಕ್ರಿಯಃ ॥೨೭॥

ಕರ್ಮಭಿರ್ಯೋಗೀ ಜಯೇತ್ಪಶ್ಚಾತ್ಕ್ರಮಶಃ
ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾಪಿ ವಾ ।
ಯಾವತ್ಕಾರ್ಯಂ ನ ಕುರ್ವೀತ ನ ಲೋಪೇತ್ತಾವತ್ತದ್
ವ್ರತಮ್ ॥೨೮॥

ಆದಿತ್ಯಸ್ಯೋದಯೇ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಂ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಜಪೇತ್ ।
ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಮೈಶ್ವರ್ಯಂ ಧನಂ ಚ ಲಭತೇ ಧ್ರುವಮ್ ॥

ತ್ರಿರಾತ್ರೋಪೋಷಿತಃ ಸಮ್ಯಗ್ ಘೃತಂ ಹುತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಶಃ ।
ಸಹಸ್ರ ಲಾಭಮಾಪ್ನೋತಿ ಹುತಾಶೇ ಖಾದಿರೇಂಧನೇ ॥೩೦॥

ಪಾಲಾಶ ಸಮಿಧಾಂಚೈವ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ।
ಸಹಸ್ರ ಲಾಭಮಾಪ್ನೋತಿ ರಾಹು ಸೂರ್ಯ ಸಮಾಗಮೇ ॥೩೧॥

ಹುತ್ವಾತು ಖಾದಿರೇ ವಹ್ನೌ ಸಘೃತಂ ರಕ್ತಚಂದನಂ ।
ಸಹಸ್ರ ಹೇಮಮಾಪ್ನೋತಿ ರಾಹು ಚಂದ್ರ ಸಮಾಗಮೇ ॥೩೨॥

ರಕ್ತ ಚಂದನ ಮಿಶ್ರಂ ತು ಸಘೃತಂ ಹವ್ಯವಾಹನೇ ।
ಹುತ್ವಾ ಗೋಮಯ ಮಾಪ್ನೋತಿ ಸಹಸ್ರಂ ಗೋಧನಂ ದ್ವಿಜಃ ॥

ಯಸ್ಯಾಸ್ತು ಗೋರ್ಗೋಮಯೇನ ಗುಟಿಕಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಶಃ ।
ಹುತ್ವಾತಾಂಗಾಮವಾಪ್ನೋತಿ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ॥೩೪॥

ಯವ್ವೈರಶ್ವಾಂಸ್ತಿಲೈರ್ಹಸ್ತೀನ್ ಮಹಿಷ್ಯೋ ಯಾವಕೈಸ್ತಥಾ |
ಶಾಲಿ ತಂಡುಲ ಹೋಮೇನ ಕನ್ಯಾಲಾಭಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ||೩೫||

ಜಾತಿ ಚಂಪಕ ರಾಜಾರ್ಕ ಕುಸುಮಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಶಃ |
ಹುತ್ವಾ ವಸ್ತ್ರಾಣ್ಯ ವಾಪ್ನೋತಿ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ||೩೬||

ಸೂರ್ಯಬಿಂಬೇ ಜಲಮಧ್ಯೇ ತೋಯಂ ಹುತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಶಃ |
ಸಹಸ್ರಂ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್ಧ್ಯೇವಂ ರೌಪ್ಯಮಿಂದು ಮಯೇ ಹುತೇ ||

ಅಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪಾಪ ಸಂಯುಕ್ತೋ ಮಲವ್ಯಾಧಿ ವಿನಾಯಕೈಃ |
ಮುಚ್ಯೇತ್ ಸಹಸ್ರ ಜಪ್ತೇನ ಸ್ನಾಯಾದ್ ಯಸ್ತು ಜಲೇನ ವೈ ||

ಯಾಂ ದಿಶಂ ಸಪ್ತ ಜಪ್ತೇನ ಲೋಷ್ಟೇನ ಸಂಪ್ರಚಾಟಯೇತ್ |
ಚೌರಾಗ್ನಿ ಮಾರುತೋತ್ಥಾನಿ ಭಯಾನಿ ನ ಭವಂತಿ ವೈ ||೩೯||

ಕ್ಷೀರಾಹಾರೋ ಜಪೇಲ್ಲಕ್ಷಮಪಮೃತ್ಯುಂ ವ್ಯಪೋಹತಿ |
ಘೃತಾಶೀ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾನ್ಮೇಧಾಂ ಬಹು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಚಯಮ್ ||

ಹುತ್ವಾ ವೇತಸಪತ್ರಾಣಿ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |
ಲಕ್ಷಾದ್ವರ್ಧಾಪಯೇದ್ದೇವಂ ಸಾರ್ವಭೌಮಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||

ಲಕ್ಷೇಣ ಭಸ್ಮಹೋಮಸ್ಯ ಕೃತ್ವಾ ಹ್ಯುತಿಷ್ಠತೇ ಜಲಾತ್ |
ಆದಿತ್ಯಾಭಿಮುಖಃ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ನಾಭಿಮಾತ್ರೇ ಜಲೇ ಶುಚಿಃ ||೪೨||

ತಿಲಾನಾಂ ಲಕ್ಷ ಹೋಮೇನ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |
ಸರ್ವ ಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧಾತ್ಮಾ ಪರಾಂ ಸಿದ್ಧಿಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ||

ಯವಾನಾಂ ಲಕ್ಷ ಹೋಮೇನ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ।
ಸರ್ವ ಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧಾತ್ಮಾ ಪರಂ ಸ್ಥಾನಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥೪೪॥

ಘೃತಸ್ಯಾಹುತಿ ಲಕ್ಷೇಣ ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಾನವಾಪ್ನುಯಾತ್ ।
ಪಂಚಗವ್ಯಾಶನೋ ಲಕ್ಷಂ ಜಪೇಜ್ಜಾತಿ ಸ್ಮರೋ ಭವೇತ್ ॥೪೫॥

ತದೇವ ಹ್ಯನಲೇ ಹುತ್ವಾ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಬಹು ಶೋಧನಮ್ ।
ಅನ್ನಾದ್ಯಹವನಾನ್ನಿತ್ಯ ಮನ್ನಾದ್ಯಂ ಚ ಭವೇತ್ಸದಾ ॥೪೬॥

ಜುಹುಯಾತ್ಸರ್ವ ಸಾಧ್ಯಾನಾಮಾಹುತ್ಯಯುತ ಸಂಖ್ಯಯಾ ।
ರಕ್ತ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಕಾನ್ ಹುತ್ವಾ ಸರ್ವಾನ್ ಸಾಧಯತೇ ರಿಪೂನ್ ॥

ಲವಣಂ ಮಧು ಸಂಯುಕ್ತಂ ಹುತ್ವಾ ಸರ್ವಂ ವಶೀ ಭವೇತ್ ।
ಹುತ್ವಾತು ಕರವೀರಾಣಿ ರಕ್ತಾನೀ ಜನಯೇ ಜ್ಜ್ವರಮ್ ॥೪೮॥

ಹುತ್ವಾ ವೈಭೀತಕಂ ತೈಲಂ ದೇಶಾದೇವಪ್ರಚಾಟಯೇತ್ ।
ಹುತ್ವಾ ತು ನಿಂಬಪತ್ರಾಣಿ ವಿದ್ವೇಷಂ ಜನಯೇನ್ನೃಣಾಮ್ ॥

ರಕ್ತಾನಾಂ ತಂಡುಲಾನಾಂ ತು ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ।
ಹುತ್ವಾ ಬಲಮವಾಪ್ನೋತಿ ಶತ್ರುಭಿರ್ನ ಸ ಜೀಯತೇ ॥೫೦॥

ಪ್ರತ್ಯಾನಯನ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮಧು ಸರ್ಪಿಃ ಸಮನ್ವಿತಮ್ ।
ಗವ್ಯಂ ಕ್ಷೀರಂ ಪ್ರದಿಪ್ತೇಽಗ್ನೌ ಜುಹ್ವತಸ್ತತ್ರ ಶಾಮ್ಯತಿ ॥೫೧॥

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಮಿತಾಹಾರೋ ಯಃ ಸಹಸ್ರ ತ್ರಯಂ ಜಪೇತ್ ।
ಸಂವತ್ಸರೇಣ ಲಭತೇ ಧನೈಶ್ವರ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ । ॥೫೨॥

ಶಮೀ ಬಿಲ್ವ ಪಲಾಶಾನಾಮರ್ಕಸ್ಯ ತು ವಿಶೇಷತಃ ।
ಪುಷ್ಪಾಣಾಂ ಸಮಿಧಾಂ ಚೈವ ಹುತ್ವಾ ಹೈಮಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ।

ಆಬ್ರಹ್ಮತ್ರ್ಯಂಬಕಾದೀನಾಂ ಯುಸ್ಯಾಯುತನಮಾಶ್ರಿತಃ ।
ಜಪೇಲ್ಲಕ್ಷಂ ನಿರಾಹಾರಃ ಸ ತಸ್ಯ ವರದೋ ಭವೇತ್ ॥೫೪॥

ಬಿಲ್ವಾನಾಂ ಲಕ್ಷಹೋಮೇನ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ।
ಪರಾಂ ಶ್ರಿಯಮವಾಪ್ನೋತಿ ಯದಿ ನ ಭ್ರೂಣಹಾ ಭವೇತ್ ॥

ಪದ್ಮಾನಾಂ ಲಕ್ಷಹೋಮೇನ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ।
ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ರಾಜ್ಯಂ ನಿಖಿಲಮಸಪತ್ನಮಕಂಟಕಮ್ ॥೫೬॥

ಪಂಚವಿಂಶತಿ ಲಕ್ಷೇಣ ದಧಿಕ್ಷೀರ ಘೃತಾಶನಃ ।
ಸ್ವದೇಹೇ ಸಿದ್ಧ್ಯತೇ ಜಂತುಃ ಕೌಶಿಕಸ್ಯ ಮತಂ ಯಥಾ ॥೫೭॥

ಏಕಾಹಂ ಪಂಚಗವ್ಯಾಶೀ ಏಕಾಹಂ ಮಾರುತಾಶನಃ ।
ಏಕಾಹಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ನಾಶೀ ಗಾಯತ್ರೀಜಪಉಚ್ಯತೇ ॥೫೮॥

ಶತೇನ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಶತಮಂತರ್ಜಲೇ ಜಪೇತ್ ।
ಶತೇನಾಪಸ್ತತಃ ಪೀತ್ವಾ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೫೯॥

ಗೋಘ್ನಃ ಪಿತೃಘ್ನೋ ಮಾತೃಘ್ನೋ ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ಗುರುತಲ್ಪಗಃ ।
ಸುವರ್ಣ ರತ್ನಹಾರೀ ಚ ಯಶ್ಚ ವಿಪ್ರಃ ಸುರಾಂ ಪಿಬೇತ್ ॥೬೦॥

ಅಯಾಜ್ಯ ಯಾಜನಂ ಕೃತ್ವಾ ವಾ ಕರ್ಮ ಗರ್ಹಿತಮ್ ।
ನ ಸೀದೇತ್ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾನೋ ಮಹೀಮಪಿ ಸ ಸಾಗರಮ್ ॥

ಯೇಚಾಸ್ಯ ದುಃಸ್ಥಿತಾ ಲೋಕೇ ಗ್ರಹಾಃ
ಸೂರ್ಯೋದಯೋ ಭುವಿ ।
ತೇಯಾಂತಿ ಸೌಮ್ಯತಾಂ ಸರ್ವೇ ಶಿವಾ ಇತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೬೨॥

ಕೃಣುಷ್ವೇತಿ ಜಪನ್ ಸೂಕ್ತಂ ರಕ್ಷೋಘ್ನಂ ದಸ್ಯುಭಿರ್ವೃತಃ ।
ಅರಾತೀನಾಂ ಹರೇತ್ ಪ್ರಾಣಾನ್ ರಕ್ಷಾಂಸ್ಯಪಿ ಚನಾಶಯೇತ್ ॥

ಉಪತಿಷ್ಠೇತ್ ಯೋ ವಹ್ನಿಂ ಪರೀತ್ಯೃಚಾ ದಿನೇ ದಿನೇ ।
ತಂ ರಕ್ಷಂತಿ ಸ್ವಯಂ ವಹ್ನಿರ್ವಿಶ್ವತೋ ವಿಶ್ವತೋ ಮುಖಃ ॥೬೪॥

ಕೋ ಅದ್ಯೇತಿ ತು ಸೂಕ್ತೇನ ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಶಕ್ರಮರ್ಚತಿ ।
ಜಪೇದ್ವಾಥ ನಮಸ್ಕಾರೈಃ ಶಕ್ರತೋ ಲಭತೇ ವರಾನ್ ॥೬೫॥

ಕಯೇತಿ ವಾಮದೇವ್ಯೇನ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ನಿಶಿ ।
ಜಪೇದ್ವಾ ಸಂಧಿವೇಲಾಸು ಬ್ರಹ್ಮೇ ತತ್ಕೌಶಿಕೋದಿತಮ್ ॥೬೬॥

ಹಂಸಃ ಶುಚಿಷದಿತ್ಯೃಚಾ ಶುಚಿರೀಕ್ಷೇದ್ದಿವಾಕರಮ್ ।
ಅಂತಕಾಲೇ ಜಪನ್ನಿತಿ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಸದ್ಮಶಾಶ್ವತಮ್ ॥೬೭॥

ಕೃಷಿಂ ಪ್ರಪದ್ಯಮಾನಸ್ತು ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಯಥಾ ವಿಧಿಃ ।
ಜುಹುಯಾತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಮಧ್ಯೇ ತು ಶುನಂ ವಾ ಹಾಸ್ತು ಪಂಚಭಿಃ ॥

ಯಥಾಲಿಂಗಂ ತು ವಿಹರೇ ಲ್ಲಾಂಗಲಂ ಚ ಕೃಷೀವಲಃ ।
ಇದ್ರಾಯ ಚ ಮರುದ್ಭ್ಯಶ್ಚ ಪರ್ಜನ್ಯಾಯ ಭಗಾಯಚ ॥೬೯॥

ಪೂಷ್ಣೇ ಧಾನ್ಯಾಯ ಸೀತಾಯೈ ಶುನಾಸೀರಮಥೋತ್ತರಮ್ ।
ಹುತ್ವಾ ತು ಪೃಥಗೇತಾಸಾಂ ಯಜೇದೇತಾಶ್ಚ ದೇವತಾಃ ॥೭೦॥

ಗಂಧಮಾಲ್ಯೋಪಹಾರೈಶ್ಚ ಫಲಲಾಜ ಸುರಾಸವೈಃ ।
ಪ್ರವಪಣೇ ಪ ಲವನೇ ಖಲಸೀತೋಪಹಾರಯೋಃ ॥೨೦॥

ಏತಾ ಏವ ಯಜೇನ್ನಿತ್ಯಂ ದೇವತಾ ವಿಧಿನಾ ಶುಚಿಃ ।
ಅಮೋಘಂ ಕರ್ಮ ಭವತಿ ಕೃಷಿರ್ವರ್ಧತಿ ಸರ್ವದಾ ॥೨೧॥

ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಪತಿನೇತ್ಯೇತತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಪತ್ಯಂ ತ್ವಚಂ ಜಪೇತ್ ।
ಈಕ್ಷೇತ್ರೋಪಯೋಗಂ ದ್ವಿಜೋ ನಿತ್ಯಂ ವಿಂದತೇ ಕ್ಷೇತ್ರಮುತ್ತಮಮ್॥

ಅಪೋತ್ಕರೇಷು ಚರುಣಾ ಯಜ್ಞೇನೇತೇನ ಮೂಷಿಕಾನ್ ।
ಚಿತ್ರ ಇದ್ರಾಜೇತ್ಯನಯಾಸ್ತುತ್ವಾ ಚಾಕ್ಷುಪತಿಂ ಸದಾ ॥೨೪॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭೋಜಯೇದತ್ರ ಕೀನಾಶಾಂಶ್ಚೈವ ಭೋಜಯೇತ್ ।
ಅಪ್ರಮತ್ತಃ ಶಾಂತಿಪರಃ ಸ್ವಯಮೇವ ಕೃಷಿಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥೨೫॥

ಭೂಮಿ ಭಂಗೋ ಗವಾಂ ಹಿಂಸಾ ತೃಣಕೀಟಾದಿನಾಶನಮ್ ।
ಏತೇಷು ಯತ್ಕೃತಂ ಪಾಪಂ ಖಲದಾನೇನ ಶುದ್ಧ್ಯತಿ ॥೨೬॥

ಧಾನ್ಯಾನಾಂ ವಿಂಶಕಂ ಭಾಗಂ ಶ್ರೋತ್ರಿಯೇಭ್ಯೋ ನಿವೇದಯೇತ್ ।
ವಿಂಶಕಸ್ಯ ಹಿದಾನೇನ ಕೃಷಿದೋಷಾತ್ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೭॥

ಸಮುದ್ರಾದಿತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಯಃ ಸದಾ ಜುಹುಯಾದ್ ಘೃತಮ್ ।
ತಮಗ್ನಿಃ ಸರ್ವತಃ ಪಾತಿ ಭದ್ರೇಣ ದ್ರವಿಣೇನ ಚ ॥೨೮॥

ಪೂರ್ವೋಕ್ತೇನೈವ ಕಲ್ಪೇನ ಸಂಯತಾತ್ಮಾ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ।
ವಿ ಜ್ಯೋತಿಷೇತಿ ಜ್ವಲಯೇದ್ ಯತ್ರೇಷ್ಟೇಜ್ಜಾತವೇದಸಿ ॥೨೯॥

ವಿಶ್ವಾನಿ ನ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಮೃಗ್ಭ್ಯಾಂ ಯೋ ವಹ್ನಿ ಮರ್ಚಯೇತ್ ।
ಸ ತರತ್ಯಾಪದಃ ಸರ್ವಾ ಯಶಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚಾಕ್ಷಯಮ್ ॥೮೦॥

ಹುತ್ವಾ ವಹ್ನಿರುಪಸ್ಥೇಯಃ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಂ ಹವ್ಯವಾಹನಃ ।
ಅಗ್ನೇ ತ್ವಮಿತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಧನಮಾಯುಶ್ಚ ವಾಂಛತಾ ॥೮೧॥

ಯಃ ಇಚ್ಛೇ ದ್ವಿವಿಧಂ ವಿತ್ತಂ ಸತ್ತ್ವಂ ಚಾನುಪಮಂ ಮಹತ್ ।
ಉರೋಷ್ಟ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಉಪತಿಷ್ಠೇ ಚ್ಛತಕ್ರತುಮ್ ।೮೨॥

ಪ್ರಜಾಕಾಮೋ ಯಜೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಚರುಣಾ ದೇವಪತ್ನಯಃ ।
ಉಪಹೃತ್ಯೋಪಹಾರಂ ಚ ಶೇಷಂ ಭುಂಜೀತ ವಾಗ್ಯತಃ ॥೮೩॥

ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಂ ಚ ಪ್ರದಾತವ್ಯಂ ಭಾರ್ಯಾಯೈ ಪುತ್ರಮಿಚ್ಛತಾ ।
ಧೇನ್ವಾಃ ಸರೂಪವತ್ಸಾಯಾಃ ಪಯಸಾ ಸಾಧಯೇಚ್ಚರುಮ್ ॥

ಅನುರೂಪಾಂ ಪ್ರಜಾಮಾಶು ಲಭತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ।
ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾತ್ರೇಯಂ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಾತಃ ಪ್ರಾತರ್ದ್ವಿಜಃ ಶುಚಿಃ ॥

ಏತತ್ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಪುಣ್ಯಂ ಸರ್ವಕಲ್ಮಷನಾಶನಮ್ ।
ಸುಹೃದಂ ಜ್ಞಾತಿನಂ ಚೈವ ಗಚ್ಛಂತಮನುಮಂತ್ರಯೇತ್ ॥೮೬॥

ಸ್ವಸ್ತಿ ಪಂಥಾಮಿತಿ ಪ್ರೋಚ್ಯ ಸ್ವಸ್ತಿಮಾನ್ ವ್ರಜತೇಽಧ್ವನಿ ।
ವಿ ಜಿಹೀಷ್ವ ವನಸ್ಪತೆ ತದಿದಂ ಚ್ಯಾವನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥೮೭॥

ಯಂ ಚ್ಯಾವಯಿತುಕಾಮಃ ಸ್ಯಾಚ್ಚ್ಯಾವಯೇತ್ತಮಿದಂ ಜಪನ್ ।
ದ್ವಿಷಂತಂ ವಾ ಪದಾಕ್ರಮ್ಯ ಭೂಮೌ ಪಾಂಶುಮಯೀಂ ಕೃತಿಮ್ ॥

ನಿಷ್ಪಿಂಡ್ಯನ್ನಿವ ಸಂಗ್ರಾಮಾಚ್ಛ್ಯವತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ।
ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಗರ್ಭ ಪ್ರಮೂಢಾಂ ವಾ ಪಾಯ
ಯೇದನುಮಂತ್ರಿತಮ್ ॥೮೯॥

ಉದಕಂ ಚ್ಯಾವನೇನ್ನೈವ ಗರ್ಭೋಽಥಚ್ಯ್ಯವತೇ ಸುಖಮ್ ।
ಅಚ್ಛಾ ವದೇತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ವೃಷ್ಟಿಕಾಮಃ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ॥

ನಿರಾಹಾರಾ ಕ್ಲಿನ್ನವಾಸಾ ಅಚಿರೇಣ ಪ್ರವರ್ಷತಿ ।
ಹುತ್ವಾ ಯುತಂ ವೈತಸೀನಾಂ ಕ್ಷೀರಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ।೯೦॥

ಮಹದ್ವರ್ಷ ಮವಾಪ್ನೋತಿ ಸೂಕ್ತೇನಾಚ್ಛಾ ವದೇನ ಹಿ ।
ಯ ಇಚ್ಛೇದ್ವರದಾಂ ದೇವೀಂ ಶ್ರಿಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಕುಲೇ ಸ್ಥಿತಾಮ್ ॥

ಸ ಶುಚಿಃ ಪ್ರಯತೋ ಭೂತ್ವಾ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯ ಮನ್ವಹಮ್ ।
ಶ್ರೀಯಃ ಪಂಚದಶರ್ಚಂ ಶ್ರೀಕಾಮಃ ಸತತಂ ಜಪೇತ್ ॥೯೩॥

ಆವಾಹಯೇಚ್ಛ್ರಿಯಂ ಪದ್ಮೇ ಪಂಚಭಿಃ ಕನಕೇಽಪಿವಾ ।
ಉಪಾಹಾರಾನುಪಹರೇಚ್ಛುಕ್ಲಾನ್ ಭಕ್ಷ್ಯಾನ್ ಪಯೋದಧಿ ।೯೪॥

ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಚ ಶಾಲೀನಾಂ ಪಯಸಾ ಸಂಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ।
ಚಾಂದ್ರಯಣ ಕೃತಾತ್ಮಾ ತು ಪ್ರಪದ್ಯೇತ್ ಪ್ರಯತಃ ಶ್ರಿಯೈ ॥

ಸರ್ವೌಷಧೀಭಿಃ ಘಾಂಟಾಭಿಃ ಸ್ನಾತ್ವಾದ್ಭಿಃ ಪಾವನೈರಪಿ ।
ಉಪೈತು ಮಾಂ ಸಖ ಇತಿ ರಾಜ್ಞೋಭಿಷೇಚನೀ ॥೯೬॥

ಮನಸಃ ಕಾಮಮಿತ್ಯೇಷಾ ಪಶುಕಾಮಾಭಿಷೇಚನೀ ।
ಕರ್ದಮೇನೇತಿ ಯಃ ಸ್ನಾಯಾತ್ ಪ್ರಜಾಕಾಮಃ ಶುಚಿವ್ರತಃ ॥

ಅಶ್ವಪೂರ್ವಾಮಿತಿ ಸ್ನಾಯಾದ್ರಾಜ್ಯ ಕಾಮಃ ಶುಚಿವ್ರತಃ |
ರೋಹಿತೇ ಚರ್ಮಣಿ ಸ್ನಾಯಾದ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತು ಯಥಾವಿಧಿ ||

ರಾಜಾ ಚರ್ಮಣಿ ವೈಯಾಘ್ರೇ ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ತ್ವಥ ರೌರವೇ |
ಬಸ್ತಚರ್ಮಣಿ ವೈಶ್ಯಸ್ತು ಹೋಮಃ ಕಾರ್ಯಸ್ತ್ವನಂತರಮ್ ||

ಚಂದ್ರಾಮಿತಿ ತು ಪದ್ಮಾನಿ ಜುಹುಯಾತ್ಸರ್ಪಿಷಾ ದ್ವಿಜಃ |
ಆದಿತ್ಯವರ್ಣ ಇತ್ಯನಯಾ ಬಿಲ್ವಹೋಮೋ ವಿಧೀಯತೇ ||೧೦೦||

ಬಿಲ್ವೇಧ್ಮ ಏವ ವಾಗ್ನಿಃ ಸ್ಯಾತ್ ಸ್ಥಾಲೀಶ್ಚ ಜುಹುಯಾದ್ ದ್ವಿಜಃ|
ದಶಸಾಹಸ್ರಿಕೋ ಹೋಮಃ ಶ್ರೀಕಾಮಃ ಪ್ರಥಮೋ ವಿಧಿಃ||೧೦೧||

ಹುತ್ವಾ ತು ಪ್ರಯುತಂ ಸಮ್ಯಗನನ್ತಾಂ ವಿಂದತೇ ಶ್ರಿಯಮ್ |
ಅಯುತಂ ಶತ ಕೃತ್ವಸ್ತು ಹುತ್ವಾ ಶುಕ್ಲಾನಿ ಸರ್ಪಿಷಾ |೧೦೨||

ಅನಂತಾಮವ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನಾಂ ಶಾಶ್ವತೀಂ ವಿನ್ದತೇ ಶ್ರಿಯಮ್ |
ಅಶಕ್ತೌ ಜಪ ಏವೋಕ್ತೋ ದಶಸಾಹಸ್ರಿಕೋ ವರಃ ||೧೦೩||

ಜಪ್ತ್ವಾ ತು ಪ್ರಯುತಂ ಸಮ್ಯಗನನ್ತಾಂ ವಿಂದತೇ ಶ್ರಿಯಮ್ |
ಅಯುತಂ ಶತಕೃತ್ವಸ್ತು ಜಪ್ತ್ವಾ ಶ್ರಿಯ ಮುಪಾಶ್ನುತೇ ||೧೦೪||

ಅಪ್ಸ್ವೇವ ಜುಹುಯಾನ್ನಿತ್ಯಂ ಪದ್ಮಾನ್ಯಯುತ ಶೋ ನಿಶಿ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ರಿಯಂ ತೂ ಪರಮೇತ್ ಕಿಲಾ ಸಿತ್ವಾದ್ಭಿಭೇತು ವೈ ||

ಬಿಲ್ವಾಶೀ ಬಿಲ್ವನಿಲಯೋ ಜುಹ್ವದ್ ಬಿಲ್ವಾನಿ ಸರ್ಪಿಷಾ |
ಏಕ ವಿಶಂತಿರಾತ್ರೇಣ ಪರಾಂ ಸಿದ್ಧಿಂ ನಿಯಚ್ಛತಿ ||೧೦೫||

ಯೇನ ಯೇನ ಚ ಕಾಮೇನ ಜುಹೋತಿ ಪ್ರಯತ ಶ್ರಿಯೈ ।
ಪದ್ಮಾನ್ಯಥಾಪಿ ಬಿಲ್ವಾನಿ ಸ ಸಕಾಮಃ ಸಮೃಧ್ಯತಿ ॥೧೦೭॥

ನ ಜಾತು ಕೃಪಣಾರ್ಥಾಯ ಶ್ರಿಯಮಾವಾಹಯೇತ್ಕ್ವಚಿತ್ ।
ನ ಯತ್ಕಿಂಚನ ಕಾಮೇನ ಹೋಮಃ ಕಾರ್ಯಃ ಕಥಂಚನ ॥

ಮಹದ್ವಾ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯಮಾನೇನ ರಾಜ್ಯ ಕಾಮೇನ ವಾಪುನಃ ।
ನಾಚಃ ಪರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯಿತಾ ಯಸ್ಮಾತ್ ಯುಕ್ತಃ
ಶ್ರಿಯಂ ಯಜೇತ್ ॥೧೦೯॥

ಆಗ್ನಿರ್ಮೈತ್ವಿತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಮನ್ವಹಮ್ ।
ಓಜಸ್ವಿನೀ ಮವಾಪ್ನೋತಿ ಪ್ರಜಾಂ ಧರ್ಮವತೀಂ ಶುಭಾಮ್ ॥

ಅಚ್ಛಾ ನ ಇತ್ಯೃಚಾ ದೀಪ್ತಮುಪತಿಷ್ಠೇದ್ ವಿಭಾವಸುಮ್ ।
ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಜಪೇಚ್ಚ ತ್ರೀಂಸ್ತು ಸರತೇ ದುರಿತಾನಿಚ॥೧೧೧॥

ಆ ಗಾವ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಗೋಷ್ಠಗಾ ಲೋಕಮಾತರಃ ।
ಉಪತಿಷ್ಠೇದ್ ವ್ರಜಸ್ಥೀಶ್ಚ ಯ ಇಚ್ಛೇತ್ತಾಃ ಸದಾಕ್ಷಯಾಃ॥೧೧೨॥

ತ್ವಾಮಿದ್ಧೀತಿ ಪ್ರಗಾಥೇನ ಉಪತಿಷ್ಠೇಚ್ಛತಕ್ರತುಮ್ ।
ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇ ಸಂಧ್ಯಯೋಶ್ಚೈವ ಜಪನ್ಧನಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥

ಉಪೇತಿ ತಿಸೃಭೀ ರಾಜ್ಞೋ ದುಂದುಭೀನ್ ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್‌ರಣೇ ।
ಓಜೋ ಬಲಮವಾಪ್ನೋತಿ ಶತ್ರೂಂಶ್ಚೈವ ನಿಯಚ್ಛತಿ ॥೧೧೪॥

ಪಾಣಿನಾ ತೃಣದೂದಾಯ ಯಜ್ಞಾಯಜ್ಞೇತಿ ಯೋಭ್ಯಸೇತ್ ।
ಸೋಽಧೀತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ನಾತೃಣಃ ॥

ಸೂಕ್ತಾನ್ತೇ ಚ ತೃಣಂ ತ್ವಗ್ರಾನ್ನಿರಿಣೇ ವೋದಕೇಽಪಿ ವಾ ।
ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ ತತ್ಪ್ರಯತ್ನೇನ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾಽನ್ಯತ್ರ ಭಯಾವಹಮ್ ॥

ತೃಣ ಪಾಣಿರ್ಜಪನ್ ಸೂಕ್ತಂ ರಕ್ಷೋಘ್ನಂ ದಸ್ಯುಭಿರ್ವೃತಃ ।
ನ ಭಯಂ ವಿನ್ದತೇ ಕ್ವಚಿದ್ ರಕ್ಷೋಭ್ಯೋಽರಿಭ್ಯ ಏವ ಚ ॥೧೧೭॥

ಗೃಹಾತ್ಪ್ರಪದ್ಯಮಾನಸ್ತು ಪಂಥಾನಂ ಧನಕಾಮ್ಯಯಾ ।
ಜಪೇತ್ಸೋಽಧ್ವನಿಯತ್ನೇನ ಅಪಿ ಪಂಥಾಮಿತಿ ವ್ರಜನ್ ॥೧೧೮॥

ಯೇ ಕೇ ಚ ಜ್ಮೇತ್ಯೃಚಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಧ್ಯಾಯನ್ನಿಶಿ ದಿವೌಕಸಃ ।
ಅಗ್ನೌ ಹುತ್ವೈತಯಾ ಚಾಜ್ಯಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುರವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥

ವಯಮು ತ್ವೇತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಪೌಷ್ಣಂ ದ್ರವಿಣವರ್ಧನಮ್ ।
ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇಚ್ಛುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಧನಂ ವಿನ್ದತ್ಯಭೀಪ್ಸಿತಮ್ ॥೧೨೦॥

ಯಸ್ಯ ನಷ್ಟಂ ಭವೇತ್ಕಿಂಚಿತ್ ದ್ರವ್ಯಂ ಗೌದ್ವಿಪದಂ ಧನಮ್ ।
ನಶ್ಯೇದ್ವಾಧ್ವನಿ ಯೋ ಮೋಹಾತ್ ಸಂಪೂಷನ್ ಸ ಜಪೇನ್ನಿಶಿ ॥

ಇಯಮಿತ್ಯೇತದಾದ್ಯಂತಂ ಸೂಕ್ತಂ ಸಾರಸ್ವತಂ ದ್ವಿಜಃ ।
ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇಚ್ಛುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ವಾಙ್ಮೀ ಭವತಿ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ॥

ಸಂ ವಾಮಿತಿ ತು ಯತ್ಸೂಕ್ತಮಷ್ಟರ್ಚಂ ತ್ರೈಷ್ಟುಭಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ।
ತಜ್ಜಪನ್ ಪ್ರಯತೋ ನಿತ್ಯಮಿಷ್ಟಾನ್ ಕಾಮಾನ್ ಸಮಶ್ನುತೇ ॥

ಯೋ ಅದ್ರಿಭಿತ್ತು ಯತ್ಸೂಕ್ತಂ ತತ್ಸಪತ್ನನಿಬರ್ಹಣಮ್ ।
ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ಸಪತ್ನಾನ್ ಸ್ತೃಣುತೇ ಬಹೂನ್ ॥

ಏನಸ್ವೀ ವಾಭಿಶಸ್ತೋ ವಾಕೃತ್ವಾ ವಾ ಕರ್ಮ ಗರ್ಹಿತಮ್ ।
ಸೋಮಾರೌದ್ರಂ ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತಂ ಕೃತ್ಸ್ನಮೇನೋ ವ್ಯಪೋಹತಿ ॥

ಜುಹುಯಾದ್ವಾ ಯ ಏತಾಭಿರಗ್ನಿರ್ನಿತ್ಯಂ ಘೃತವ್ರತಃ ।
ವಾರುಣೇಭ್ಯಃ ಸ ಪಾಶೇಭ್ಯೋ ಮುಚ್ಯತೇ ಶಂ
ತಥಾऽऽऽಪ್ನುಯಾತ್ ॥೧೨೬॥

ಜೀವಮೂತ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ವಿಧಿಂ ಯಥಾಲಿಂಗಮವೇಕ್ಷ್ಯವೈ ।
ಋಗ್ಭಿಃ ಕರ್ಮಣಿ ಕುರ್ವೀತ ರಥಾಂಗಾನಾಂ ಯಥಾವಿಧಿ ॥೧೨೭॥

ಸಂಗ್ರಾಮಮಸ್ತು ಪ್ರಯಾತಸ್ಯ ರಾಜ್ಞಶ್ಚೈ ತತ್ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ।
ಸರ್ವಾಣ್ಯಂಗಾನಿ ರಥ್ಯಾಂಶ್ಚ ಸದಶ್ವಾಂಶ್ಚಾನು ಮಂತ್ರಯೇತ್ ॥

ಯಮೇವ ದೇಶಂ ಗಚ್ಛೇತ ಶತ್ರುಂ ವಾಪ್ಯನುಮಂತ್ರಿತಃ ।
ನಾಜಿತ್ವಾ ವಿನಿವರ್ತೇತ ಪರಂ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಬಲಮ್ ॥೧೨೯॥

ಪುತ್ರಾನಾಯುರಥಾರೋಗ್ಯಂ ಯ ಇಚ್ಛೇದವ್ಯಯಂ ಸುಖಮ್ ।
ಸೋऽಗ್ನಿಂ ನರ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯ ಮನ್ವಹಮ್ ॥

ಪ್ರಾಗ್ನಯೇऽಥ ತ್ರಿಭಿಃ ಸೂಕ್ತೈಃ ಸಂಧ್ಯಯೋರ್ಜಪಮಾರಭೇತ್ ।
ನ ರಕ್ಷೋಭ್ಯೋ ಭಯಂ ವೇತ್ತಿ ಧನಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ
ಚಾಕ್ಷಯಮ್ ॥೧೩೦॥

ಅಷ್ಟಾವಷ್ಟೌ ತಥಾ ಚಾಷ್ಟಾವೃಗಿತ್ಯೇವ ತ್ರಿಪಾದಿಕಂ ।
ಅಕಾರಾದಿ ಹಕಾರಾಂತಂ ಜಲೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ದ್ರುತಂ ಜಪನ್ ॥೧೩೧॥

ಉಪಪಾತಕ ಕೋಟೀನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಯುತಾನಿ ಚ ।
ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾ ಧೃತಂ ಪಾಪಂ ತತ್ಕ್ಷಣಾದೇವ ನಶ್ಯತಿ ॥೧೩೩॥

ಅಗ್ನಿಂ ದೂತಂ ಪುರೋದಧೇ ಅಗ್ನೇ ರಕ್ಷಾಣೋ ಅಂಹಸಃ ।
ಅದಾಭ್ಯೇನ ಶೋಚಿಷಾಗ್ನಾ ಅಗ್ನ ಇಹಾವಸೇ ॥೧೩೪॥

ಅಭಿತ್ವಾ ಯು ಪ್ರಗಾಥೇನ ನಿತ್ಯಮರ್ಚತಿ ವಜ್ರಿಣಮ್ ।
ಸ ಶ್ರೀಯಂ ವಿಪುಲಾಂ ಭುಂಕ್ತೇ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚ ಧನಾಯುಷೀ ॥

ವಸಿಷ್ಠೇನ ಪುರಾ ಗೀತಾ ಮಹದದ್ಭುತ ಮಾರ್ಜನಮ್ ।
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಭಿಚಾರೇಷು ಮಹದ್ರಕ್ಷೋ ನಿವಾರಣಮ್ ॥೧೩೬॥

ಯಃ ಪ್ರಾತರಿತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಸ್ತ್ರೀಕಾಮಃ ಸತತಂ ಜಪೇತ್ ।
ಲಭತೇ ಸದೃಶೀಂ ಕನ್ಯಾಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ಸ್ವರೂಪಿಣೀಮ್ ॥

ಉತ್ತರಸ್ಯಾದ್ಯಮಾಚಾರ್ಯೋ ಜುಹುಯಾದ್ ವಾಸ್ತುಕರ್ಮಣಿ
ಸ್ನಾತಃ ಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇದಮುಚ್ಯತೇ ॥೧೩೮॥

ಶಂವತೀಂ ಶಂ ನ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಇತ್ಯೇತೇ ಸತತಂ ಜಪೇತ್ ।
ನ ರಕ್ಷೋಭ್ಯೋ ನ ಭೂತೇಭ್ಯೋ ವ್ಯಾಧಿಭ್ಯೋ ವಾ
ಭಯಂ ಭವೇತ್ ॥೧೩೯॥

ನಿವೇಷ್ಟು ಕಾಮೋ ರೋಗಾರ್ತೋ ಭಗಸೂಕ್ತಂ ಸದಾಭ್ಯಸೇತ್ ।
ನಿವೇಶಂ ವಿಂದತೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ರೋಗೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೧೪೦॥

ಇಮಾ ಇತಿ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯ ರೌದ್ರಂ ಸೂಕ್ತಂ ದ್ವಿಜಃ ಶುಚಿಃ ।
ತಜ್ಜಪನ್ ಪ್ರಜಯಾ ವಿತ್ತೈಃ ಸ್ವಯಂ ಚೈವ ನ ರಿಷ್ಯತಿ ॥೧೪೧॥

ಉತ್ತಿತೀರ್ಷು ರಪೋ ಯಸ್ತು ಶಂಕೇತ ಸ್ರೋತ್ಯಾ ಸಮಾಗಮೇ ।
ಸಮುದ್ರಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಇತಿ ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತ ಮೇತತ್ ಭಯಾಪಹಮ್ ॥

ಆದಿತ್ಯ ದೈವತೇ ಸೂಕ್ತೇ ರಿಪುಘ್ನೇ ರೋಗನಾಶನೇ ।
ಜಪೇತ್ಪ್ರಾತಃ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ರಿಪುರೋಗೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೧೪೩॥

ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಪ್ರತೀತ್ಯೇತತ್ಸೂಕ್ತಂ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಂ ಜಪೇತ್ ।
ಸ್ನಾತಃ ಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇದಮುಚ್ಯತೇ ।೧೪೪॥

ಅಮೀವಹೇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಭೂತಾನಿ ಸ್ವಾಪಯೇನ್ನಿಶಿ ।
ನಹಿ ಪ್ರಸ್ವಾಪನಂ ಕಿಂಚಿದೀದೃಶಂ ವಿದ್ಯತೇ ಕ್ವಚಿತ್ ॥೧೪೫॥

ಸಂಬಾಧೇ ವಿಷಮೇ ದುರ್ಗೇ ಬದ್ಧೋ ವಾ ನಿರ್ಗತಃ ಕ್ವಚಿದ್ ।
ಪಲಾಯನ್ವಾಗೃಹೀತೋ ವಾ ತಸ್ಕರೈಃ ಸ ಜಪೇದಿದಮ್ ॥೧೪೬॥

ಅಮೀವಹಾ ವಿಶ್ವವತೀ ಮುದ್ಧೃತ್ಯಾನ್ಯಾಃ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ।
ಸೂಕ್ತಮೇತಜ್ಜಪೇತ್ಸರ್ವಮಿತಿ ಮನ್ಯೇತ ಶೌನಕಃ ॥೧೪೭॥

ತ್ರಿರಾತ್ರಂ ನಿಯತೋಽನಶ್ನನ್ ಶ್ರಪಯೇತ್ಪಾಯಸಂ ಚರುಮ್ ।
ತೇನಾಹುತಿಶತಂ ಪೂರ್ಣಂ ಜುಹುಯಾತ್ಸರ್ಪಿಷಾ ದ್ವಿಜಃ ॥೧೪೮॥

ಸಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಮಹಾದೇವಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕೇತ್ಯೃಚಾ ।
ಏತತ್ಪರ್ವಶತಂ ಕೃತ್ವಾ ಜೀವೇದಬ್ದಶತಂ ಸುಖೀ ।೧೪೯॥

ತಚ್ಚಕ್ಷುರಿತ್ಯೃಚಾ ಸ್ನಾತ ಉಪತಿಷ್ಠೇದ್ ದಿವಾಕರಮ್ ।
ಉದ್ಯಂತಂ ಮಧ್ಯಗಂ ಚೈವ ಧೀರ್ಘಮಾಯುರ್ಜಿಜೀವಿಷುಃ ॥

ರಾತ್ರ್ಯಾ ಅಪರಕಾಲೇ ಯ ಉತ್ಥಾಯ ಪ್ರಯತಃ ಶುಚಿಃ ।
ವೃಷಾ ಇತ್ಯುಪತಿಷ್ಠೇತ ಷಡ್ಭಿಃ ಸೂಕ್ತೈಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ॥೧೫೦॥

ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಸ ಹಿರಣ್ಯಾದಿ ನಾನಾರೂಪಂ ಧನಂ ಬಹು ।
ಗಾ ಅಶ್ವಾನ್ ಪುರುಷಂ ಧಾನ್ಯಂ ಸ್ತ್ರಿಯೋ ವಾಸಾಂಸ್ಯ
ಜಾವಿಕಮ್ ||೧೫೨||

ಧ್ರುವಾಸು ತಾಸು ಕ್ಷಿತಿಷು ಜಪನ್ ಬದ್ಧಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।
ಶಿಷ್ಮನ್ ರಾತ್ರ್ಯಾ ಜಪೇದೇನಾಂ ವಿಪಾಶಃ ಸಂಪ್ರಪದ್ಯತೇ ||೧೫೩||

ಅಹೋರಾತ್ರಂ ಸ್ಥಿತಶ್ಚೈವಮನಶ್ನನ್ ಸ್ಯಾದ್ವಿವೇಷ್ಟಿತಃ ।
ಅಯಃ ಪಾಶಾಃ ಸ್ಫುಟನ್ತ್ಯಸ್ಯ ದಾರುಪಾಶಾಸ್ತಥೈವ ಚ ||೧೫೪||

ಸ್ಯೋನೇತಿ ಪೃಥಿವೀಂ ದೇವೀಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇನ್ನಿಯತಃ ಸದಾ ।
ಜಪೇದೇನಾಂ ಚ ತತ್ರಾಪಿ ಭೂಮಿಪಾಶಾತ್ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೫೫||

ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಪಾತಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಕರ್ಮಣಾ ಮನಸಾ ಗಿರಾ ।
ಯತ್ಕಿಂಚೇದಂ ವರುಣೇತಿ ಋಚಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೫೬||

ಅಗಮ್ಯಾ ಗಮನೇ ಚೈತತ್ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ವಿಧೀಯತೇ ।
ಅನ್ಯತ್ರ ಗುರುತಲ್ಪಾಚ್ಚ ತಸ್ಮಾತ್ಪಾಪಾತ್ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೫೭||

ದ್ವಾದಶಾಹಮ ಭುಂಜಾನಃ ಸ್ವಗೋತ್ರಗಮನೇ ಜಪೇತ್ ।
ಅರ್ಧ ಮಾಸ ಮ ಭುಂಜಾನಃ ಸಖೀದಾರೇಷು ಸಂವಸನ್ ||೧೫೮||

ಇದಮಾಪಃ ಪ್ರವಹತ ಯತ್ಕಿಂಚೇದಮೃಚಂ ಪುನಃ ।
ಇತಿ ಚೈತಾ ಜಪೇದಪಃ ಪ್ರವಿಶ್ಯೈತೇಷು ಕರ್ಮಸು ||೧೫೯||

ಇಂದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಮನ್ವಹಮ್ ।
ಸೂಕ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪರ ವಿತಾಭ್ಯಾಂ ಯ ಇಚ್ಛೇದ್ಭೂತಿಮಾತ್ಮನಃ ||

ಆಸ್ಯದಘ್ನಂ ವಿಗಾಹ್ಯಾಂಭಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಃ ಪ್ರಯತಃ ಶುಚಿಃ |
ಸೂಕ್ತಾಭ್ಯಾಂ ತಿಸ್ರ ಏತಾಭ್ಯಾಮುಪತಿಷ್ಠೇದ್ದಿವಾಕರಮ್ ||೧೬೧

ಅನಕ್ಷತ್ರಾ ತು ಜಪ್ತವ್ಯಂ ವೃಷ್ಟಿಕಾಮೇನ ಯತ್ನತಃ |
ಪಂಚರಾತ್ರೇ ವ್ಯತೀತೇ ತು ಮಹದ್ ವರ್ಷಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ||

ಯೋಽರಿಭಿಃ ಪ್ರತಿಪದ್ಯೇತ ಅಭಿಶಸ್ಯೇತ ವಾ ವೃಷಾ |
ಉಪೋಷ್ಯೈಕಂ ತ್ರಿರಾತ್ರಂ ಸ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಮನ್ವಹಮ್ ||

ಇಂದ್ರಾ ಸೋಮೇತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಜಪೇಚ್ಚೈತಚ್ಛತಾ ವರಮ್ |
ಕಿಂಚಿದ್ದದ್ಯಾದ್ ದ್ವಿಜೇಭ್ಯೋಽನ್ತೇ ಸ್ತೃಣುತೇ
ಸರ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರವಾನ್ ೧೬೪|

ಯಸ್ಯ ಲುಪ್ಯೇದ್ ವ್ರತಂ ಮೋಹಾದ್ ವ್ರಾತ್ಯೈರ್ವಾ
ಸಂಸ್ಪೃಶೇದ್ ದ್ವಿಜಃ |
ಉಪೋಷ್ಯಾಜ್ಯಂ ಚ ಜುಹುಯಾತ್ತ್ವಮಗ್ನೇ ವ್ರತಪಾ ಇತಿ ||

ಪ್ರ ಸಮ್ರಾಜಮಿತಿ ತ್ವೇತ ಜ್ಜಪನ್ನೀಕ್ಷೇದ್ ದಿವಾಕರಮ್ |
ಉದ್ಯನ್ತ ಮುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸ್ನಾತ್ವಾ ದಿನೇ ದಿನೇ ||೧೬೬||

ಅಭಿಯುಕ್ತೋ ಭವೇದ್ ಯಸ್ತು ವಿವದೇದ್ವಾಪಿ ಕೇನಚಿತ್ |
ನಿರ್ಜಿತ್ಯ ಸಗಣಾನ್ ಶತ್ರೂನ್ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ವಾದಂ ಪರಾಜಯೇತ್ ||

ತಮಗ್ನಿರಗ್ನಿಭಿಶ್ಚೇತಿ ಪ್ರಪದ್ಯೇದ್ ವಾಯು ಭಾಸ್ಕರೌ |
ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಥಮತಃ ಸ್ತುತ್ವಾ ಮಹತ್ಯೃಭ್ರಾತೃ ಮುಚ್ಯತೇ ||೧೬೮||

ನಹೀತಿ ಯಶ್ಚತುಷ್ಕೇಣ ಸ್ನಾತ್ವಾ ನೈ ಪ್ರಾತರುತ್ಥಿತಃ ।
ದ್ವೌ ಮಾಸಾವುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸ ತ್ರಾಯತಿ ಭಯಾತ್ಸ್ವಯಮ್ ॥

ತೃಚಂ ಜಪ್ತ್ವಾಽಽಯದಿತ್ಯೇಂ ತತಸ್ನಾತ್ವಾಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪುರಂದರಮ್।
ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾನ್ಮಾಸಾನ್ಕಾಮಾನ್ ಸಂಪೂಜ್ಯ ವಸುರೋಚಿಷಃ ॥

ಆದ್ಯಾನಿತ್ರೀಣಿ ಸೂಕ್ತಾನಿ ಪಂಚಚಾಗ್ರೇ ಬೃಹನ್ನಿತಿ।
ಷಟ್ ತಥಾಂತ್ಯಾನಿ ಸೂಕ್ತಾನಿ ಅಗ್ನಿಂ ನರಇತೀತಿಚ ॥೧೭೧॥

ಪ್ರಕೃತಾನೀತಿ ಚಾಧ್ಯಾಯಂ ಭೋಜನಾತ್ ಪ್ರಾಕ್ಪಠೇದಿದಮ್।
ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಾನವಾಪ್ನೋತಿ ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವ ಕಿಲ್ಬಿಷೈಃ ॥

ಪ್ರಾಗ್ ಭೋಜನಮಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾನವಾನಾಂ
ಮಹರ್ಷಿಣಾಮ್ ।
ಪೂರ್ವಾಹ್ನೇ ಜಪತೋ ನಿತ್ಯಮರ್ಥಸಿದ್ಧಿಃ ಪರಾಭವೇತ್ ॥೧೭೩॥

ಅಗ್ನಿನೇತ್ಯಾಶ್ವಿನಂ ಸೂಕ್ತಂ ಚತುರ್ವಿಂಶಕಮನ್ವಹಮ್ ।
ಜಪೇತ್ಪ್ರಾತಃ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ನಾ ಸತ್ಯಾವರ್ಚ್ಯ ಸುವ್ರತಃ ॥೧೭೪॥

ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಪರಮಾವೃದ್ಧಿಃ ದ್ರವಿಣಂ ಚೋರ್ಜಮೇವಚ ।
ಸಮಿದೇತಿ ಜುಹೋತ್ಯಗ್ನೌ ಸೂಕ್ತೇನ ಪ್ರತ್ಯೃಚಂ ಘೃತಮ್ ॥

ಸ ಸಿದ್ಧಿ ಮತುಲಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಮಾನಾಂ ಜೀವತೇ ಶತಮ್ ।
ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶಕೇನೇಹ ಸೂಕ್ತೇನಾಘೋತಿ ಪಬ್ರೈಣಃ ॥೧೭೬॥

ಸಖ್ಯಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಮಹೇಂದ್ರೇಣ ಸಪತ್ನಾನ್ ಸ್ತೃಣುತೇ ಬಹೂನ್।
ಪ್ರಾಶ್ನೀಯಾಜ್ಜಪತೋಽನ್ನಾನಿ ಪ್ರಶ್ನಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಮಾಣತಃ ॥

ತಸ್ಮಾತ್ಪೂರ್ವಾಹ್ಣೇಕೋಽಧ್ಯಾಯಃ ಸ್ಮೃತೋಽಯಂ
ರಿಪುನಾಶನಃ ।
ವಾಚಂ ಮಹೀತಿ ಚ ಜಪ್ತ್ವಾ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯಾರೋಗ್ಯಮೇವ ಚ ॥

ದುಃಸ್ವಪ್ನಘ್ನೀಂ ಪರಾಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಪ್ರಾತಃ ಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।
ಶಂ ನೋ ಭವೇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ತು ಭುಕ್ತ್ವಾನ್ನಂ
ಪ್ರಯತಃ ಶುಚಿಃ ॥೧೭೯॥

ಹೃದಯಂ ಪಾಣಿನಾ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಜ್ಯೋಗ್ ಜೀವೇದಗದಃ ಸುಖೀ।
ಯತೋ ಭಯಂ ವಿಜಾನೀಯಾತ್ ತಸ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ಯತವ್ರತಃ ॥

ಶುಚೌ ದೇಶೇಽಗ್ನಿಮಾಧಾಯ ಜುಹುಯಾದಿಂದ್ರಮೃಚ ।
ಯತ ಇತ್ಯಾಜ್ಯಮುತ್ಪೂತಂ ಷಡ್ಭಿರ್ಗಂಧಾನ್ ನಿವೇದ್ಯ ಚ ॥

ಪಾಯಸಂ ದಧಿಮಂಥಂ ವಾ ಪೂಪಾನ್ವಾಪ್ಯುಪಹಾರಯೇತ್ ।
ಅಹೋರಾತ್ರ ಮುಪೋಷ್ಯೈಕಂ ತಿಲಾನ್ ವಾ ಘೃತಮೇವ ವಾ ॥

ಉತ್ತ್ವಾ ಮಂದಸ್ತ್ವಿತಿ ಸ್ನಾತೋ ಹುತ್ವಾ ಶತ್ರೂನ್
ಪ್ರಮಾಪಯೇತ್ ।
ಬದ್ಧೋ ವಾಽಪ್ಯವರುದ್ಧೋ ವಾ ವಾಗ್ಯತಃ ಪ್ರಯತೋ
ಜಪೇತ್ ॥೧೮೩॥

ಯಾಂತ್ವಿತ್ಯಾ ದಿತ್ಯ ದೈವತ್ಯಂ ಸದ್ಯೋ ಮುಚ್ಯೇತ ಬಂಧನಾತ್ ।
ಯದ್ ದ್ಯಾವೇತಿ ಜಪೇ ನ್ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಗಾಥಂ ನಿಯತಃ ಶುಚಿಃ ॥

ಸ ಕೀರ್ತಿ ಮತುಲಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸರ್ವಾನ್ಕಾಮಾನ್ಸಮಶ್ನುತೇ ।
ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಹುತ್ವಾಚಾರ್ಯೋಗ್ನಿಂ ಘೃತೇನತು ॥

ಪಾಲಿತೋ ವಿಶ್ವತೋ ದೀಪ್ತ್ಯಾ ಸ್ವಾಪ್ನ್ಯಾದ್
ವಹ್ನಿನಾರಯಿಂವ್ |
ಆ ತೂ ಸೂಕ್ತೇನ ಸತತಂ ಧನಂ ಯಾಚೇತ ಪುರಂದರಮ್ ||೧೮೭||

ಪ್ರ ಷವಿಂತ್ವಾಪಿಣಯೋ ತಸ್ಮೈ ಧನಂ ಯಚ್ಛತಿ ವೃತ್ರಹಾ |
ಕನ್ಯಾ ವಾರಿತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಸತತಂ ನಿಯತೋ ಜಪೇತ್ ||೧೮೭||

ತ್ವದ್ಗ್ಲೋಷಿಣೀಂ ತಥಾಲೋವಿನ್ನೀಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ
ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಮೋಚಯೇತ್ |
ಯದಧ್ಯ ಕಚ್ಚೇತ್ಯ್ಯದಿತೇ ರವೌ ಸ್ತುತ್ವಾ ಪುರಂದರಮ್ ||೧೮೮||

ಗೃಣನ್ನಪೋಹತೇ ರಿಪ್ರಂ ವಶ್ಯಂ ವಾ ಕುರುತೇ ಜಗತ್ |
ಯದ್ವಾಗಿತಿ ದ್ವೃಚೇನೈವ ಗೌರೀಂ ಯೋಽರ್ಚತಿ ಸುವ್ರತ ||೧೮೯||

ತಸ್ಯಸಾ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ವಾಣೀ ಮುಖಾದುಚ್ಚರತೇ ಕ್ವಚಿತ್ |
ಬಣ್ಮಹಾಂ ಇತಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾರ್ಕ ಮುಪತಿಷ್ಠೇದ್ ದ್ವೃಚಂ ಪಠನ್ ||

ಬ್ರುವನ್ನಪ್ಯನೃತಾಂ ವಾಣೀಂ ಲಿಪ್ಯತೇ ನಾನೃತೇನ ಸಃ |
ಪೂರ್ಣೇ ಚಂದ್ರಮಸಿ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾಮಿಯಂ
ಯೇತ್ಯನುಷೇವಯೇತ್ ||೧೯೦||

ಚಂದ್ರ ದೃಷ್ಟಿಸ್ತ್ವನಿಮಿಷೋ ವರ್ಚಸ್ವೀ ದೃಷ್ಟಿಮಾನ್ ಭವೇತ್ |
ಪ್ರಜಾ ಹೇತಿ ಜಪನ್ ಸ್ನಾತ್ವಾ ನ ಯೋನಿಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ||೧೯೨||

ಮಾತೇತಿ ಗಾಮುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜಪನ್‌ಗಾಸ್ತು ಸಮಶ್ನುತೇ |
ವಚೋ ವಿದ ಮಿತಿ ತ್ವೇತಾಂ ಜಪನ್ವಾಚಂ ಸಮಶ್ನುತೇ ||೧೯೩||

ಪಾವಮಾನಃ ಪರಂ ಹ್ಯೇತನ್ನವಮಂ ಮಂಡಲಂ ಜಪೇತ್ |
ಸ್ನಾತ್ವಾ ಶುಚಿ ಶುಚೌ ದೇಶೇ ಸಪವಿತ್ರಃ ಸಕಾಂಚನಃ ||೧೯೪||

ಇತ್ಯೃಗ್ವಿಧಾನೇ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಸಾರಾಂಶ

ಎರಡನೆ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮಂಗಳ ಉಂಟಾಗಿ ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಭೀತಿಯು ಇಲ್ಲದೆ, ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾರಿಗೆ ತಿಂದ ಆಹಾರವು ಜೀರ್ಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ "ಅಗ್ನಿರಸ್ಮಿ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಬೇಕಾದವರು "ಸಮುಸ್ರವದ್ಭಃ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾಯಂದಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂತೈಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನದಿಯನ್ನು ಈಜಿಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕಾದರೂ, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರವಾಹವಿದ್ದರೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಥಾರೂಢನಾಗಿ "ಉದ್ವಊರ್ವಿ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ನದಿಯನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ದಾಟಬಹುದು ದೀರ್ಘವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟವನು "ಅಮುಂದ್ರ್ಯ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಸುಖವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವನು. ಹೀಗೆಯೇ "ಇಂದ್ರ ಪರ್ವತಾ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಆಯುಸ್ಸು ಮತ್ತು ಹಣದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಬಂದ ವಿದ್ಯೆಯು ಮರೆತುಹೋಗಿದ್ದರೆ "ಸಸರ್ಪರಿ" ಎಂಬ ಯಕ್ಕನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಇಂದ್ರಿಯ ಸೌಷ್ಠವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಚತುರ್ಥಶಿಯಲ್ಲಿ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಘೃತ, ತೈಲ, ಸಾಸುವೆ ಉಪ್ಪೊಂದಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಿತೃವನದಲ್ಲಿ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಎಂಥಹ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಬಹುದು ಸರ್ವ ಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೂವತ್ತೊಂದು ಅಧ್ಯಾವುಳ್ಳ "ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ" ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಸರ್ವ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಫಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಚತುರ್ವಿದ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಗಾಯಿತ್ರೀ ಮಂತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಂತ್ರವು ಯಾವುದೂ ಇರು

ವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಜಪಿಸಿದರೆ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಿತ್ಯ ಸೂರ್ಯೋದಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಜಪಿಸಿದರೆ ಆಯುಸ್ಸು ಆರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು. ಖಾದಿರ ಸಮಿತ್ತುಗಳಿಂದ ಘೃತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹೋಮದಿಂದ ತುಂಬಾ ಲಾಭ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರಕ್ತ ಚಂದನವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ವಿಶೇಷ ಲಾಭ ವುಂಟು ನೀರಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯನ ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಸಾವಿರ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ (ಉದಕ ದಾನ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಸುವರ್ಣ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗ ಕುಟ್ಟಿದ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಕನ್ಯಾ ಲಾಭ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ನವ ಧಾನ್ಯ ಹೋಮ, ತಿಲಹೋಮ, ತಿಲಹೋಮ ಘೃತಹೋಮದಿಂದ ಸರ್ವ ಕಾಮನೀಯವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ವಾದ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ ಪಂಚಗವ್ಯ ಹೋಮದಿಂದ ಧನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಷ್ಪಹೋಮ ಬಿಲ್ವಹೋಮ ಮಾಡಿ ಲಕ್ಷ ಜಪಿಸಿದರೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪಂಚಪಾತಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವು ಶಮನವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವನು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯು ನಂದಿದ್ದರೆ ಕೃಣುಷ್ವ ಸೂಕ್ತ ದಿಂದ ಜಪಿಸಿದರೆ ಸರ್ವಾನಿಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತಗಳು ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದರ ಫಲಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರಜಾಕಾಮನೆಯುಳ್ಳವನು, ಚರುವಿನಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿ, ಚರು ಶೇಷ ವನ್ನು ಪತ್ನಿಗೆ ಪ್ರಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾತ್ರೇಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. ಪಂಚದಶ ಋಕ್ಕುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಣ ತ್ರಯದವರಿಗೂ ಈ ಸೂಕ್ತದ ಪಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಜಪ ಹೋಮದಿಂದ ಸರ್ವ ಕಾಮನೀಯವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸೂಕ್ತಗಳ ಮಹಿಮೆಯು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಳ

ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಸ್ವಾದಿಷ್ಠಯೇತಿ ಗಾಯತ್ರೀಃ ಪಾವಮಾನೀರ್ಜಪೇತ್ ದ್ವಿಜಃ ।
ಪವಿತ್ರಾಣಾಂ ಪವಿತ್ರಂತು ಪಾವಮಾನೀರ್ಋಚೋ ಜಪೇತ್ ॥೧॥

ಪ್ರಯತೋಽಪ್ಸು ನಿಮಜ್ಜ್ಯಾಶು ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।
ಏತಾಸಾಂ ಕೀರ್ತನಂ ಪುಣ್ಯಂ ಸ್ಮರಣಂ ಧಾರಣಂ ತಥಾ ॥೨॥

ಯಥಾತಥ್ಯೇನ ಹಿ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ಸಮಶ್ನುತೇ ।
ಏತೇಷಾಂ ತು ಯಥೋಕ್ತಾನಾಂ ಗುಣವದ್
ಯದ್ ಯದುತ್ತರಂ ॥೩॥

ಕೀರ್ತನಾತ್ತು ಭವೇತ್ಪೂತಃ ಸ್ಮರಣಾತ್ ಸ್ಮರತೇ ಪರಮ್ ।
ಧಾರಣಾದ್ ಬ್ರಹ್ಮತಾಮೇತಿ ಪೂತಾತ್ಮಾ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ॥೪॥

ಯಥಾ ತಥ್ಯೇನ ಚ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಿಂದತೇ ಪದಮ್ ।
ಶ್ರಾವಯೇದ್ದೇವತಾಕೃತ್ಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭುಂಜತೋಽಗ್ರತಃ ॥೫॥

ಪ್ರೀಣಾತಿ ದೇವತಾಂ ತಚ್ಚ ಸಮರ್ಧಯತಿ ಕರ್ಮ ಚ ।
ಪಿತ್ರ್ಯೇ ಪಿತೄನ್ ಪ್ರೀಣಯನ್ತಿ ಶ್ರಾವಿತಾಃ ಪ್ರಯತಾತ್ಮನಾ ॥

ಕೃತ್ವಾ ದೋಷಾನ್ಸು ಮಹತೋಽಪ್ಯ ಪೇಯಾದೀನ್ ಪ್ರಪೀಯ ಚ।
ಜಪ್ತ್ವಾ ತರತ್ಸಮಂದೀಯಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಪಸ್ತ್ರ್ಯಹಾಚ್ಛುಚಿಃ ॥೬॥

ಅಕ್ಷಯ್ಯಂ ಚ ಭವೇದ್ದತ್ತಂ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಪರಮ್ ಮಧು ।
ಯಃಪಾವಮಾನೀರಧ್ಯೇತಿ ಪೂತಾತ್ಮಾ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ॥೭॥

ತಸ್ಯ ಕಾಮದುಘಾ ಭೂತ್ವಾ ಉಪತಿಷ್ಠಂತಿ ಧೇನವಃ ।
ಆಯುರ್ಬಲಂ ಯಶೋವಿತ್ತಂ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ
ಕೀರ್ತಿಮನಾಮಯಮ್ ॥೯॥

ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಪುಣ್ಯಮತುಲಂ ಪೂತಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚಾಕ್ಷಯಮ್ ।
ಅಶಕ್ತಸ್ತು ಜಪೇತ್ ಯುಕ್ತಸ್ತ್ರಿಂಶದ್ ವೈಖಾನಸೀರ್ಋಚಃ ॥

ಸಪ್ತರ್ಷಿಭಿಶ್ಚ ಯಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾಃ ಪವಿತ್ರಸ್ಯ ಚ ಯಾಃ ಪರಾಃ ।
ಋಚಾಂ ದ್ವಿಷಷ್ಟಿಃ ಪ್ರೋಕ್ತೇಯಂ ಪವಸ್ವೇ ತ್ಯೃಷಿಸತ್ತಮೈಃ ॥

ಸರ್ವ ಕಲ್ಮಷ ನಾಶಾಯ ಪಾವನಾಯ ಶಿವಾಯಚ ।
ಸ್ವಾದಿಷ್ಠಯೇತಿ ಸೂಕ್ತಾನಾಂ ಸಪ್ತಷಷ್ಟಿರಿ ಹೋದಿತಾ ॥೧೨॥

ದಶೋತ್ತರಾಣ್ಯೃಚಾಂಶ್ಚೈವ ಪಾವಮಾನೀಃ ಶತಾನಿಷಟ್ ।
ಏತಜ್ಜುಹ್ವನ್ ಜಪಂ ಶ್ಚೈವ ಘೋರಂ
ಮೃತ್ಯುಭಯಂ ಜಯೇತ್ ॥೧೩॥

ವ್ಯಾಧಿಭ್ಯಃ ಪರಿಮೋಕ್ಷಂ ಚ ಲಭತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ।
ಪ್ರತಿ ಗೃಹ್ಯಾ ಪ್ರತಿಗ್ರಾಹ್ಯಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಚಾನ್ನಂ ವಿಗರ್ಹಿತಮ್ ॥

ಜಪಂ ಸ್ತರತ್ಸ ಮಂದೀಯಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಪಸ್ತ್ರ್ಯಹಾಚ್ಛುಚಿಃ ।
ಪಾವಮಾನಂ ಪರಂ ಹ್ಯೇತದ್ ರಪಸಾಮಪನೋದನಮ್ ॥೧೫॥

ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ್ಯ ಚ ಧ್ಯಾಯೇದಂತೇ
ದೇವಾನ್ ಪಿತೄನ್ ಋಷೀನ್ ।
ಉಪೋಷ್ಯಾಜ್ಯಂ ಚ ಜುಹುಯಾದಗ್ನಿಂ ಸೋಮಂ ಚ
ಪೂಜಯೇತ್ ॥೧೬॥

ಸರಸ್ವತೀಂ ಚಾರ್ಚಯೀತ ಪಯೋಂಬು ಮಧುಸರ್ಪಿಷಾ ।
ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಂ ಪವಿತ್ರಂ ತೇ ಸೂಕ್ತಂ ಜಪ್ತ್ವಾಽಽಪ್ಲುತಃ ಶುಚಿಃ ॥

ಗತಿಮಿಷ್ಟಾಮವಾಪ್ನೋತಿ ವಿಂದತೇ ಚೇಹ ವೃದ್ಧಯಃ ।
ಮಂಡಲಂ ಪಾವಮಾನಂ ತು ಜಪೇಲ್ಲಕ್ಷಮುಪೋಷಿತಃ ॥೧೮॥

ನಾಶಯೇದ್ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಂ ವೈ ವಸಿಷ್ಠ ವಚನಂ ಯಥಾ ।
ನಾ ನಾನಮಿತಿ ಸೂಕ್ತಾನಿ ಅಂತಕಾಲೇ ಜಪೇತ್ ಸಕೃತ್ ॥೧೯॥

ಜಪ್ತ್ವಾ ಚೈವ ಪರಂ ಸ್ಥಾನಮಮೃತತ್ವಂ ಚ ಗಚ್ಛತಿ ।
ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ನಿಯತಃ ಪ್ರಯುಂಜೀತ ಸದಾ ದ್ವಿಜಃ ॥೨೦॥

ಸ್ನಾನಾರ್ಥಂ ಶುದ್ಧಿಕಾಮಸ್ತು ಜಪೇತ್ ತ್ರಿಃ ಸಮಾಹಿತಃ ।
ಅಪ್ಸು ಚೈವ ನಿಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ತ್ರಿಃ ಪಠೇತ್ ಸುಸಮಾಹಿತಃ ॥೨೧॥

ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ತು ಕಪಾಲೇನ ಖಟ್ವಾಂಗೀ ಚೀರಸಂವೃತಃ ।
ಚರೇದ್ ದ್ವಾದಶ ವರ್ಷಾಣಿ ಸ್ವಕರ್ಮ ಪರಿಕೀರ್ತಯನ್ ॥೨೨॥

ಅಜಪನ್ ಮನಸ್ಯೈ ತದಾಪೋ ಹಿಷ್ಠೇತಿ ಸಂಸ್ಮರೇತ್ ।
ಊರ್ಧ್ವಂ ತು ಪಂಚಮಾದ್ವರ್ಷಾಜ್ಜಪೇ ದೇವ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥೨೩॥

ಅಪರಸ್ತು ತ್ರಿಸಾಹಸ್ರೋ ಜಪಃ ಸ್ಯಾತ್ತ್ರ್ಯಹಂ ಸದಾ ।
ಪೂರ್ಣೇ ತು ದ್ವಾದಶೇ ವರ್ಷೇ ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ವಿಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।೨೪॥

ಸಮೇತ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಬ್ರೂಯುರಥ ತಂ ಚರಿತವ್ರತಮ್ ।
ಆಚರಿತಂ ಭವೇತ್ಕಿಂಚಿನ್ಮಿಥ್ಯಾವಾದೀ ಪತೇತ್ಪುನಃ ॥೨೫॥

ದಶಾವರಾನ್ ದಶಪರಾನ್ ಹನ್ಯಾಸ್ತ್ವಮನೃತಂ ವದನ್ ।
ಓಂ ಭೋ ಇತಿ ವದೇದ್ವಿಪ್ರೈರನುಜ್ಞಾತಃ ಶುಚಿರ್ಜಪೇತ್ ॥೨೬॥

ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಚ ಕುರ್ವೀತ ಸೋಽಗ್ನಯೇ ವ್ರತಚಾರಿಣೇ ।
ಏವಂ ಸ ಮುಚ್ಯತೇ ಪಾಪಾತ್ ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯ ಚ ॥೨೭॥

ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ತು ಪುರಾ ಶಕ್ರಸ್ತ್ವಾಷ್ಟ್ರಂ ಹತ್ವಾ ತ್ವೃಷಿಂ ಪ್ರಭುಮ್ ।
ಸಿಂದುಧ್ವೀಪಸ್ತಮೇತಾಭಿರಭಿಷಿಚ್ಯ ವ್ಯಮೋಚಯೇತ್ ॥೨೮॥

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಂ ಚ ಗುರೋರ್ದ್ರವ್ಯಂ ಸ್ತೇಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಜಪನ್ನಿಮಾಃ ।
ಅನೇನೈವೋಪಭಾನೇನ ಷಡ್ಭಿರ್ವರ್ಷೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೯॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಹಾ ಚ ಸುರಾಪಶ್ಚ ನಿಯಮೇನ ಜಪನ್ನಿಮಾಃ ।
ಅನೇ ನೈವೋಪಚಾರೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಷ್ನ ಇವ ಮುಚ್ಯತೇ ॥೩೦॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ರುಷೋದ್ಯಮ್ಯ ಜಪೇದೇತಾ ನಿಪಾತ್ಯ ಚ ।
ತ್ರ್ಯಹಂ ನಿಪಾತ್ಯೋಪವಸೇದೇಕಾಹಮವ ಗೂರ್ಯ ಚ ॥೩೧॥

ಶೋಣಿತಂ ತು ಪ್ರಹಾರೇಣ ಉತ್ಪಾದ್ಯ ಸ ಕಥಂಚನ ।
ತ್ರಿರಾತ್ರ ಮೇ ವೋಪ ವಸೇಜ್ಜಪೇದೇತಾ ಪ್ರಸಾದ್ಯ ತಮ್ ॥೩೨॥

ಪ್ರಾತರುತ್ಥಾಯ ಸತತಂ ಕುರ್ಯಾನ್ಮಾರ್ಜನಮಾತ್ಮನಃ ।
ರಾತ್ರೌ ಕೃತಸ್ಯ ಪಾಪಸ್ಯ ಅವಿಜ್ಞಾತಸ್ಯ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ ॥೩೩॥

ಸಾಯಂ ಚ ನಿತ್ಯಮೇತಾಭಿಃ ಕುರ್ಯಾನ್ಮಾರ್ಜನಮಾತ್ಮನಃ ।
ದಿವಾ ಕೃತಸ್ಯ ಪಾಪಸ್ಯ ಅವಿಜ್ಞಾತಸ್ಯ ನಿಷ್ಕೃತಿ ॥೩೪॥

ಉಪತಿಷ್ಠೇತ ರಾಜಾನಂ ಯಮಂ ಸೂಕ್ತೇನ ವೈ ದ್ವಿಜಃ ।
ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಚ ಕುರ್ವೀತ ಪಕ್ಷಯೋರ್ಯಮದೈವತಮ್ ॥ ೩೫ ॥

ಅಷ್ಟಮ್ಯಾಂ ಚ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ಯಜೇತ ಹವಿಷಾ ಯಮಮ್ ।
ಪರೇಯಿವಾಂ ಸಮಿತ್ಯೇ ತತ್ಸೂಕ್ತಮತ್ರ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ॥

ಪರಾಯುಷಃ ಪ್ರಮೀಯೇತ್ ನ ಜಾತು ಸ ಕಥಂಚನ ।
ಪ್ರೀಯತೇಽಸ್ಯ ಯಮೋ ರಾಜಾ ಸ್ಮೃತಿಂ ಚಾಂತೇ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ॥

ಧರ್ಮರಾಜಾಯ ಸ್ವಾಹೇತಿ ಮಂತ್ರಾಂತೇ ಜುಹುಯಾದ್ಧವಿಃ ।
ವೈಶಾಖ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ತು ಕರ್ಮ ನಿತ್ಯಂ
ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ॥ ೩೮ ॥

ಅಯನೇ ಪರ್ವಸು ಸ್ನಾತ್ವಾ ಖಃ ಪ್ರದದ್ಯಾತ್ತಿಲೋದಕಮ್ ।
ಯಮಾಯ ಸ ಗಣಾಯೈವ ತದ್ಭಯಂ ನ ಸ ವಿಂದತೇ ॥ ೩೯ ॥

ಮೃತ್ಯುಮೇವ ಪ್ರಪದ್ಯೇತ ಪರಂ ಮೃತ್ಯೋ ಜಪನ್ ದ್ವಿಜಃ ।
ನಕ್ತಭೋಜೀಮಿತಾಹಾರಃ ಪರಿಸಂ ವತ್ಸರಂ ಸದಾ ॥ ೪೦ ॥

ನೈನಂ ಪುರಾಽಯುಷೋ ಮೃತ್ಯುರ್ನಯತೇ ಸಸುತ ಪ್ರಜಮ್ ।
ಫಲಹಾರೋ ಜಯೇನ್ಮೃತ್ಯುಂ ತ್ರಿಭಿರ್ವರ್ಷೈರ್ಮಿತಾಶನಃ ॥ ೪೧ ॥

ಷಷ್ಠೇ ಕಾಲೇ ತು ಭುಂಜೀತ ಫಲಂ ಮೂಲ ಮಥಾಪಿವಾ ।
ಸ್ಥಾನಾಸನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಹರೇದುದಕೇ ಶಿಶಿರೇ ವಸೇತ್ ॥ ೪೨ ॥

ಗ್ರೀಷ್ಮೇ ಪಂಚತಪಾಸ್ತು ಸ್ಯಾದ್ ವರ್ಷಾಸ್ವಭ್ರಾವಕಾಶಕಃ ।
ಏವಂ ಯುಕ್ತೋ ಜಪೇನ್ಮೃತ್ಯುಂ ರೋಗೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥

ಭ್ರಾತುರ್ಭಾರ್ಯಾಮಪುತ್ರಸ್ಯ ಸಂತಾನಾರ್ಥಂ ಮೃತೇ ಪತೌ ।
ದೇವರೋನ್ಯಾರುಕ್ಷಂತೀ ಮುದೀಷ್ವೇತಿ ನಿವರ್ತಯೇತ್ । ೪೪ ॥

ಋತುಕಾಲೇ ತು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ಘೃತಾಭ್ಯಕ್ತೋಽಥ ವಾಗ್ಯತಃ ।
ಏಕಮುತ್ಪಾದಯೇತ್ಪುತ್ರಂ ನ ದ್ವಿತೀಯಂ ಕಥಂಜನ । ೪೫ ॥

ದಶಾಕ್ಷರಂತು ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಭದ್ರಂ ನ ಇತಿ ಸಂಸ್ಮರೇತ್ ।
ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇಚ್ಛುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಮಾನಸಂ ವಿಂದತೇ ಸುಖಮ್ ॥

ಫಲಾಹಾರೋ ಭವೇನ್ಮಾಸಂ ಮಾಸಂ ಚಾಪಃ ಪಿಬೇತ್ತತಃ ।
ವಾಯು ಭಕ್ಷೋ ಭವೇನ್ಮಾಸಂ ಜಪನ್ನೇತತ್ಸಹಸ್ರಶಃ । ೪೭ ॥

ಮನಸ್ಯೈವಾಸ್ಯ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತಿ ಸರ್ವೇ ಕಾಮಾಃ ಸಮೀಹಿತಾಃ ।
ದಿವ್ಯಾನ್ ಪಶ್ಯತಿ ಗಂಧರ್ವಾನ್ ಸಿದ್ಧಾನ್ ಚಾರಣಾನ್ ॥ ೪೮ ॥

ಅಂತರ್ಧಾನಂ ವ್ರಜತ್ಯಸ್ಮಾಲ್ಲೋಕಾದಾಕಾಶಗೋ ಭವೇತ್ ।
ದೂರಾತ್ಪಶ್ಯತಿ ದೂರಾಚ್ಚ ಶೃಣೋತಿ ಪರಮೇಷ್ಠಿವತ್ ॥ ೪೯ ॥

ಪ್ರ ದೇವತ್ರೇತಿ ನಿಯತೋ ಜಪೇತ ಮರುಧನ್ವಸು ।
ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕೇ ಭಯೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಂಭಃ ಸ ವಿಂದತಿ ॥ ೫೦ ॥

ವೈಭೀದಕಾಂಸ್ತ್ರೀನಕ್ಷಾನ್ ಗಂಧೈ ಸಮಭಿವಾಸಯೇತ್ ।
ಪುಷ್ಪೈರವಕಿರೇಚ್ಚೈನಾನ್ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ವಿಹಾಯಸಿ ॥ ೫೧ ॥

ಸಂಹತ್ಯ ಪಾದೌ ತಾಂ ರಾತ್ರಿಂ ತಿಷ್ಠನ್ನಕ್ಷಸ್ತುತಿಂ ಜಪೇತ್ ।
ಪ್ರಾವೇಪಾ ಮಾ ಋಚಂ ತ್ವೇತಾಂ ಮನಸೈವ ಜಪೇನ್ನಿಶಿ ॥ ೫೨ ॥

ವೃಷ್ಟ್ವಾ ಯಾ ಮುದಿತೇ ಸೂರ್ಯೇ ಜಪನ್ನಾ
ದೇವನಂ ವ್ರಜೇತ್ ।
ಏತ ಮೇವ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಜಯಂತ್ಸನ್ತ್ರೈರ್ನ ಜೀಯತೇ ॥೫೩॥

ಯ ಮೇವ ಜೇತು ಮಿಚ್ಛೇತ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಮೂರ್ಧನಿ ತಂ ಜಪೇತ್ ।
ಸೂಕ್ತ ಶೇಷಂ ಜಯತ್ಯನ್ಯಾನ್ ಜೀಯತೇ ನ ಸಕೇನ ಚಿತ್ ॥೫೪॥

ಆಬುಧ್ರಮುಷಾಸಾನಕ್ತೇತ್ಯೇತೇ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೇ ಜಪೇತ್ ।
ನಮೋ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯ ಚಕ್ಷಸ ಇತಿ ನಿತ್ಯಶಃ ॥೫೫॥

ಆಸ್ಯೈವ ಚೋತ್ತಮರ್ಗೇಕಾ ಯಂಯೈನೋಭ್ಯ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।
ತಯಾಜ್ಯಂ ಜುಹುಯಾನ್ನಿತ್ಯಮೇನೋಭ್ಯೋ ವಿಪ್ರ ಮುಚ್ಯತೆ ॥

ದಿವಸ್ಪರೀತಿ ಸೂಕ್ತಂತು ಜಪೇಚ್ಛ್ರದ್ಧಾ ಸಮನ್ವಿತಃ ।
ಸರ್ವತ್ರ ಲಭತೇ ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಶ್ರದ್ಧ್ವಾ ಕಾಮಃ ಸಮಾಹಿತಃ ॥೫೭॥

ಮಾಪ್ರಗಾಮೇತಿ ಚ ಜಪೇತ್ಸಮೂಢೋ ಗಹನೇ ಪಥಿ ।
ಸ ಸ್ತ್ರಮಾನೇತಿ ಪಂಥಾನಂ ವಿಂದತೇ ಚ ಪರಂ ಸುಖಮ್ ॥೫೮॥

ಕ್ಷೀಣಾಯುರಿತಿ ಮನ್ಯೇತ ಯಂ ಕಂಚಿತ್ಸುಹೃದಂ ಪ್ರಿಯಮ್ ।
ಯತ್ತೇ ಯಮ ಮಿತಿ ಸ್ನಾತಸ್ತಸ್ಯ ಮೂರ್ಧಾನಮಾಲಭೇತ್ ॥

ಸಹಸ್ರಕೃತ್ವಃ ಪಂಚಾಹಂ ಜಪೇದಾಯುರ್ಲಭೇತ ಸಃ ।
ಘೃತೇನ ಸಿಂಧುದ್ವೀಪಸ್ಯ ಸೂಕ್ತೇನೈನಂ ಪ್ರಲೇಪಯೇತ್ ॥೬೦॥

ಪುತ್ರಾನ್ ಭಾರ್ಯಾಂ ಪ್ರಿಯಂ ಚಾನ್ಯ ಮಾತ್ಮಾನಂ
ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ತತಃ ॥೬೧॥

ಸೇವಾವೃತ್ತಿಂ ಪ್ರಯುಂಜೀತ ನಿತ್ಯಮೇತಾಂ ಘೃತೇನ ತು ।
ಸ್ರೋತಾಂಸ್ಯಭ್ಯಜ್ಯ ಸರ್ವಾಣಿ ಸುಖೀ ಭವತಿ ವಿಜ್ವರಃ ॥೬೨॥

ಇದಮಿತ್ಥೇತಿ ಮಂತ್ರೋಽಯಂ ಸಹಸ್ರಸನಿರುಚ್ಯತೇ ।
ಅರ್ಧಮಾಸಂ ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನಮರ್ಧಮಾಸಂ ಪಯಃ ಪಿಬೇತ್ ॥೬೩॥

ಉಪೋಷ್ಯ ಚಾಪರಂ ಪಕ್ಷಮರಣ್ಯೇ ಸ್ಥಂಡಿಲೇ ಶುಚೌ ।
ಔದುಂಬರೇಧ್ಮಂ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ ಜುಹುಯಾತ್ಪಾವಕೇ ಘೃತಮ್ ॥

ಸ್ರುಕ್ ಸ್ರುವೌ ಚಮಸಶ್ಚೈವ ಸರ್ವಮೌದುಂಬರಂ ಭವೇತ್ ।
ಹುತ್ವಾಹುತಿ ಸಹಸ್ರಂ ತು ತೇನ ಕಾಮೇನ ಯುಜ್ಯತೇ ॥೬೪॥

ಅಮೋಘಮೇವ ಕರ್ಮೈತಜ್ಜಾನೀಯಾತ್ ಸಿದ್ಧಿಮೇವ ತು ।
ನ್ಯರ್ಥಮಪ್ಯರ್ಥಮೇವೈತತ್ಫಲಂಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ॥೬೬॥

ಚತುಷ್ಪಥೇ ಚಾನ್ನಕಾಮ ಆದಿತ್ಯಾಭಿಮುಖೋಘೃತಮ್ ।
ಜುಹುಯಾದ್ಧನಕಾಮಸ್ತು ಸಹಸ್ರಂ ಭೋಜಯೇದ್ ದ್ವಿಜಾನ್ ॥

ಪಶುಕಾಮೋ ಜಪೇದ್ ಗೋಷ್ಠೇ ಜುಹುಯಾದಪ್ಯುಪೋಷಿತ ।
ವಿಧಿನಾಽನೇನ ನಿಯತಃ ಸಹಸ್ರಂ ವಿಂದತೇ ಪಶೂನ್ ॥೬೮॥

ಕೃತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಸಂಪಾತಂ ಶಿರಸಾ ಧಾರಯೇತ್ತತಮ್ |
ಪಾಣಿನಾ ವಾ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಾನುಚರೋ ಭವೇತ್ ||೭೧||

ಪರಾವತಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಸ್ನಾತಕಸ್ಯ ವಿಧೀಯತೇ |
ಸ್ವರ್ಗ ಕಾಮಶ್ಚ ತಂ ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇತ ನಿಯತವ್ರತಃ ||೭೧||

ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಪ್ರಥಮಮಿತಿ ನಿತ್ಯಂ ಜ್ಞಾನಸ್ತುತಿಂ ಜಪೇತ್ |
ಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತಿ ಶ್ರೀಮಾನನಂತಾಂ ವಿಂದಂತೇ ಶ್ರೀಯಮ್ ||

ಅಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾಶನಾರ್ಥಂತು ಪಯೋಭಕ್ಷೋ ಜಪೇದ್ ದ್ವಿಜಃ |
ವಯಃ ಸುಪರ್ಣಾ ಇತ್ಯೇತಾಂ ಜಪನ್ವೈ ವಿಂದತೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ||

ತಮಸಾ ಪ್ರಾವೃತೋ ಯಸ್ತು ಮನ್ಯೇತಾತ್ಮಾನ ಮಾತ್ಮನಿ |
ಅಶ್ರಿಯಾ ವಾಪ್ಯಥಾವಿಷ್ಟೋ ಜಪನ್ನೇತಾಂ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||

ಅಕ್ಷಿಣೀ ಪ್ರಾತರುತ್ಥಾಯ ವಿಮೃಜೇತ್ತೈತಯಾ ಸದಾ |
ಚಕ್ಷುಷ್ಮಾನ್ಭವತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಚ ಪ್ರಬಾಧತೇ ||೨೫||

ನ ತಂ ವಿದಾಥೇತ್ಯೇತಾಂ ತು ಜಪನ್ವಿಪ್ರಃ ಸಮಾಹಿತಃ |
ವಿಹಾಯ ಕಲ್ಮಷಂ ಸರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಭ್ಯೇತಿ ಸನಾತನಮ್ ||೨೬||

ಅನಯಾ ಪರ್ವಸು ಸ್ನಾತ್ವಾ ಯಃ ಪ್ರದದ್ಯಾತ್ತಿಲೋದಕಮ್ |
ಯಮಾಯ ಸ ಗಣಾಯೈವ ತದ್ಭಯಂ ನಸ ವಿದಂತಿ ||೨೭||

ಯಸ್ತೇ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಸದಾ ಸಂಪತ್ನಘ್ನೇ ತ್ರಿಮೋ ಜಪೇತ್ ।
ಘೃತೇ ನಾಭಿ ಹುತಂ ಚಾಭ್ಯಾಂ ಧಾರಯೇದಾಯುಸಂ ಮಣಿಮ್ ॥

ಜುಹುಯಾದಾಯುಸಂ ಶಂಕುಮಾಭ್ಯಾ ಮೇವ ಚತುರ್ಥಶೀಮ್ ।
ಖಾದಿರೇ ಸುಸಮಿದ್ಧೇಗ್ನೌ ಸಪತ್ನಾನ್ ಪ್ರತಿಬಾಧತೇ ॥೭೯॥

ಯಥಾ ಹಿ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಗುಹ್ಯಂ ಪಾವನಮುದ್ಭುತಮ್ ।
ತಥಾ ಸಂವನನಂ ಹೃದ್ಯಂ ನಹ್ಯಸ್ಮಾದ್ವಿದ್ಯತೇ ಪರಮ್ ॥೮೦॥

ಉಪೋಷ್ಯ ದ್ವಾದಶಾಹಾನಿ ಜಪನ್ನೇತಮೃಷಿಂ ಸದಾ ।
ತನ್ಮನಾ ಪ್ರಯತಃ ಸ ಸ್ಯಾತ್ ತ್ರಿರಹ್ನೋಽಭ್ಯುಪ ಯಾದಪಃ॥೮೧॥

ಅಂತೇ ತು ದ್ವಾದಶಾಹಸ್ಯ ಶುಚೌ ದೇಶೇ ಸಮಾಹಿತಃ ।
ಪುಂಸಃ ಪ್ರತಿಕೃತಿಂ ಕುರ್ಯಾದ್ ಭೂಮೌ
ಪಾಂಸುಮಯೀಂ ತಥಾ ॥೮೨॥

ತಸ್ಯಾ ಹೃದಯದೇಶಂತು ಸಮಾಕ್ರಮ್ಯ ಜಪೇದೃಷಿಮ್ ।
ಅಮೋಘಂ ಕರ್ಮ ಜಾನೀಯಾದಹೋರಾತ್ರೇ ಗತೇ ಸತಿ ॥೮೩॥

ತ್ರ್ಯಹೇಣ ಧನಿನಂ ವೈಶ್ಯಂ ಚತೂರಾತ್ರೇಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯಮ್ ।
ರಾಜಾನಂ ಪಂಚರಾತ್ರೇಣ ಷಡ್ರಾತ್ರೇಣ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಮ್ ॥

ತಪಸ್ವಿನಂ ಸಪ್ತರಾತ್ರಾಜ್ಜಯೇದ್ ಭುಂಜೀತ ಚೈವತಮ್ ।
ಅಪಿ ಮೋಘೋಷಿತಃ ಸ್ನಾತೋ ಜಪೇದೇತತ್ಸದಾ ಸ್ಥಿತಃ ॥೮೪॥

ಸಹಸ್ರ ಸಂಪಾತಹುತಂ ಬಿಲ್ವಾನಾಂ ಚೂರ್ಣಮಾವಪೇತ್ ॥೮೬॥

ಉದಪಾನೇ ವಶಂ ನೇತುಂ ತಂ ಜನಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಾನಯೇತ್ ।
ಮಾತರ್ಯಾತ್ಮನಿ ಪುತ್ರೇಷು ಪಿತೃ ಭ್ರಾತೃ ಸುಹೃತ್ಸು ಚ ॥೮೭॥

ಹೃದ್ಯಮೇತತ್ತ್ರಯಂ ಜೀತ ಶಿರಸಾ ಧಾರಯೇದ್ಧ್ರುವಮ್ ।
ಸುಮಿತ್ರಂ ತು ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಮೂರ್ಧನ್ಯಾಘ್ರಾಯ ಚಾತ್ಮಜಮ್ ॥

ಹೃದ್ಯಮೇತತ್ತ್ರಯಂ ಜೀತ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಾಯ ಸುಖಾಯ ಚ ।
ಅಸಂಸಿದ್ಧೇ ಸಂವಸನೇ ಪಾಂಸು ಪ್ರತಿಕೃತಿಂ ಪಥಿ ॥೮೯॥

ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ ಜುಹುಯಾದಗ್ನಿಂ ಘೃತೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಯದಿ ।
ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ಯ ತು ತೈಲೇನ ಸರ್ಷಪೇಣ ವಿಶಾಮಪಿ ॥೯೦॥

ಆಯಸೀಂ ವೈ ಪ್ರತಿಕೃತಿಮಗ್ನಿಮಧ್ಯೇ ನಿಧಾಪಯೇತ್ ।
ತಾಂ ಚ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಾಂ ಮತ್ವಾ ಜುಹುಯಾತ್ತನ್ಮನಾಃ ಶುಚಿಃ ॥೯೧॥

ಉಗ್ರೇಣ ಮನಸಾ ಹನ್ಯಾತ್ಕ್ರುದ್ಧಶ್ಚ ಜುಹುಯಾದ್ ಘೃತಮ್ ।
ಯಥಾ ಯಥಾ ಪ್ರಜ್ವಲಿತೇ ಹೂಯತೇ ಜಾತವೇದಸಿ ।೯೨॥

ದೀಪ್ತಾ ಪ್ರತಿಕೃತಿರ್ವಿಪ್ರಸ್ತಥಾ ಸ್ವಂ ವಶಮೇಷ್ಯತಿ ।
ಸ್ಮಶಾನ ದಗ್ಧ ಪಾಂಸೂನಾಂ ಕುರ್ಯಾದ್ ವೇದಿಂ ವಿಲಕ್ಷಣಾಮ್॥

ವೈಭೀತಕೇಧ್ಮೇ ಜ್ವಲಿತೇ ಲೋಹ ಪ್ರತಿಕೃತಿಂ ನ್ಯಸೇತ್ ।
ಅರ್ಧರಾತ್ರೇ ಸ್ಥಿತೇ ತೈಲಂ ಸಾರ್ಷಪಂ ಲವಣಾನ್ವಿತಂ ॥೯೪॥

ತತ್ರ ಶರಮಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್ತ್ರಸ್ತರಂ ಪ್ರತಿಲೋಮತಃ |
ತ್ರಿಷು ಶಂಕುಷು ಚಾಸೀನೋ ಜುಹುಯಾದುಗ್ರದರ್ಶನಃ ||೯೫||

ಮುಕ್ತಕೇಶೋ ವಧಂ ಪ್ರೇಪ್ಸುರಚಿರೇಣ ಪ್ರಸಾದಯೇತ್ |
ಆಥವಾಭಿಚರೇದೇವಂ ಜುಹುಯಾದಾತ್ಮಶೋಣಿತಮ್ ||೯೬||

ವಶಂ ನಯತಿ ರಾಜಾನಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಜನಪದಂ ಪುರಮ್ |
ಪುಷ್ಟಿಕರ್ಮಾಪಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಹೃಧ್ಯೇನೋಕ್ತಂ ಯತಾತ್ಮನಾ ೯೭||

ಅನಾಗಸಿ ನ ಕುರ್ವೀತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವಧ ಸಂಯುತಮ್ |
ಸರೂಪವತ್ಸಾಯಾಶ್ಚ ಗೋಃ ಪಯಸಾ ಸಾಧಯೇಚ್ಚರುಮ್ ||

ಸಹಸ್ರ ಸಂಪಾತಹುತಂ ಪಾಯಯೇದ್ವತ್ಸಮಗ್ರಜಮ್ |
ಸಹಸ್ರಾನುಚರೋ ವತ್ಸಃ ಸ ಸ್ಯಾ ದ್ರೋಗೈರ್ವಿವರ್ಜಿತಃ |೯೯||

ಗಾಶ್ಚೈವ ಪಾಯಯೇತ್ತಾಶ್ಚ ಭವಂತಿ ವ್ಯಾಧಿವರ್ಜಿತಾ |
ಪುತ್ರಾಂಶ್ಚ ಪ್ರಾಶಯೇ ನ್ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಿಯಾ ನನ್ಯಾಂಶ್ಚ
ಸಜ್ಜನಾನ್ ||೧೦೦||

ನಿರಾಮಯಾಶ್ಚ ಸ್ನಿಗ್ಧಾಶ್ಚ ಭವಂತಿ ವಿಗತ ಜ್ವರಾಃ |
ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಚೇದಭಿಮನ್ಯೇತ ತಸ್ಯಾಃ ಸಂವನನಂ ಮಹತ್ ||೧೦೧||

ವ್ರೀಹೀಣಾಂ ನಖ ಭಿನ್ನಾನಾಂ ತಂಡುಲಾನ್
ಸೂಕ್ಷ್ಮಚೂರ್ಣಿತಾನ್ |
ಸಹಸ್ರ ಸಂಪಾತ ಹುತಾನ್ ಸ್ವೇದಯೇತ್ಕುಶಲೋಽಗ್ನಿನಾ ||೧೦೨||

ತೇನ ಪ್ರತಿಕೃತಿಂ ಕುರ್ಯಾತ್ತಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಮನಸಾ ಸ್ತ್ರಿಯಮ್ |
ಅಕ್ತಾಂ ಸರ್ಷಪತೈಲೇನ ಜುಹುಯಾದಂಗಶಸ್ತು ತಾಮ್ ||೧೦೩||

ಪಾದೌ ಪ್ರಥಮತಶ್ಛಿನ್ದ್ಯಾತ್ ಫಡಿತ್ಯಗ್ನೌ ನಿಧಾಪಯೇತ್ |
ಅಥ ಜಂಘೇ ಜಾನುನೀ ಚ ಊರು ಬಾಹೂ ತತಃ ಶಿರಃ |೧೦೪||

ಛಿತ್ವಾ ಹೃದಯದೇಶಂತು ಹೃದಯೇ ಸ್ವೇ ನಿವೇಶಯೇತ್ |
ಜಪನ್ನಿಮಮೃಷಿಂ ವಿಪ್ರಃ ಸ್ತ್ರೀ ವಶಂ ಸಾಧಿಗಚ್ಛತಿ |೧೦೫||

ನೈ ತತ್ಪರಿಗೃಹೀತಾಸು ನ ಸಾಧ್ವೀಷು ಕಥಂಚನ |
ನ ಧರ್ಮವ್ರತ ಶೀಲಾಸು ಕುರ್ವೀತ ದ್ವಿಜಸತ್ತಮಃ ||೧೦೬||

ಕಾಮಂ ಪರಿಗೃಹೀತಾಸು ಹೀನವರ್ಣಾಸು ಯಶ್ಚರೇತ್ |
ಪತಿಮಸ್ಯಾ ಗುಣೀ ಕುರ್ಯಾತ್ಪೂರ್ವಂ ಪಶ್ಚಾತ್ತು ತಾಂ
ಸ್ತ್ರೀಯಮ್ ||೧೦೭||

ಭುಕ್ತ್ವಾ ವಾ ಪಾಯಸಂ ಸದ್ಯಶ್ಛರ್ದಯಿತ್ವಾ ನಿಧಾಪಯೇತ್ |
ತಚ್ಚೂರ್ಣಂ ಕೃಷ್ಣಜಾಯಾಯೈ ದೇಯಂ
ಸಂವನನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||೧೦೮||

ಮಹಾ ವೃಕ್ಷ ಫಲಾನ್ಯೇವಮು ಯುಗ್ಮಾನ್ಯಭಿಮಂತ್ರಯೇತ್ |
ತೇಷಾಂ ಯುಗ್ಮಾನಿ ಭುಂಜೀತ ಸ್ವಯಮರ್ಧಾನಿ ಶೇಷಯೇತ್ ||

ತಾನಿ ದದ್ಯಾದ್ಯಮಿಚ್ಛೇತ್ತು ವಶೀಕರ್ತುಂ ಜಪನ್ನೃಷಿಮ್ |
ಸುಹೃದ್ ಭೂತ್ವಾ ಸುಹೃದ್ ಯಸ್ಯ ದೇಯಂ
ಸಂವನನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||೧೧೦||

ಏಕೈಕಮಭಿರೂಪಂತು ಹೃದ್ಯ ಸೂಕ್ತಾದ್ಯತಃ ಪುನಃ ।
ಕರ್ಮಾಣಿ ತ್ರ್ಯಭಿರೂಪಾಣಿ ಕುರ್ಯಾದ್ ಯಸ್ತು ಯದೀಚ್ಛತಿ ॥

ಪರಾಕದಾಸಸ್ಯ ವಿಧಿಂ ಹೃದ್ಯೇನೋಕ್ತಂ ವಿದುರ್ಬುಧಾಃ ।
ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಸಂವನನಂ ಚೈತತ್ ಪುಂಸಾ ಮಪಿ ವಿಧೀಯತೇ ॥೧೧೨॥

ದ್ವೇಷ್ಯಂ ತು ಜ್ಞಾತಿನಾಮೇವ ಜಯಶ್ಚೈವ ಸದಾ ಯುಧಿ ।
ಖಾದಿರಂ ಕಾರಯೇಚ್ಛಂಕುಂ ಹೃದಿತಂ ಸಂ ನಿವೇಶಯೇತ್ ॥೧೧೩॥

ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರತಿ ಕೃತಿಂ ಪೂರ್ವಂ ಪಾಂ ಸುಭಿರ್ವಾಥವಾ ತುಷೈಃ ।
ಇಷು ಮಪ್ಯನು ಮಂತ್ರ್ಯೈವ ಸಂಗ್ರಾಮಂ ಸಂಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ॥

ರಿಪುಘ್ನ ಮೇತಜ್ಜ್ಞಾನೀಯಾತ್ತ್ರ್ಯಯುಕ್ತಮಪರಾಜಿತಮ್ ।
ಪರಾಕದಾಸದ್ವೇಷ್ಯಾರ್ಥಂ ಹೃದ್ಯಂ ಸಂವನನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥೧೧೪॥

ಚಿಂತಯನ್ಮನಸಾಪ್ಯೇತೇ ಸೂಕ್ತೇ ಸಿದ್ಧಿಂ ನಿಯಚ್ಛತಿ ।
ಸೂರ್ಯಾಯೈ ಭಾವ ವೃತ್ತಂ ತು ಶ್ರಾವಯೇತ್ಕನ್ಯಕಾಂ ಪಿತಾ ॥

ಅನೂರೂಪಂ ಸಸದೃಶಂ ಭರ್ತಾರಂ ತೇನ ವಿಂದತಿ ।
ಇಮಾಮಿತಿ ಜಪೇತ್ಕನ್ಯಾ ನಾಭಿಮಾಲಭ್ಯ ನಿತ್ಯಶಃ ॥೧೧೭॥

ಏವಮೇವ ಜಪೇದ್ಭರ್ತಾ ತತೋ ದೀರ್ಘಾಯುಷಾ ತುತೌ ।
ಸ್ನಾಪಯೇದಭಿರೂಪೈಶ್ಚ ಭ್ರಾತಾ ಕನ್ಯಾಂ ಪಿತಾಪಿವಾ ॥೧೧೮॥

ದಶ ಪುತ್ರ ವತೀ ಭವೇನ್ನ ಚ ಭರ್ತಾ ವಿಯುಜ್ಯತೇ ।
ಸಮ್ರಾಜ್ಞೀತಿ ಜಪೇನ್ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಕನ್ಯಾಮಾಲಭ್ಯ ನಿತ್ಯಶಃ ॥೧೧೯॥

ಶ್ವಶ್ರೂ ಶ್ವಶುರ ದೇವರ್ಯೈರ್ನನಾಂದ್ರಾ ವಾಪಿ ಪೂಜ್ಯತೇ ।
ಇಂದ್ರಾಣ್ಯಾಃ ಕೃತಂ ಸಂವಾದಂ ಸ್ನಾನೇ ಸೂಕ್ತಂ
ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ॥೧೨೦॥

ನವವಗೋತ್ತಮಯುತಂ ಪತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪುತ್ರದಮ್ ।
ಜಲಪುಷ್ಪೋತ್ಕರಯುತೇ ಚಿತ್ರ ಕುಂಭ ಸಮಾವೃತೇ ॥೧೨೧॥

ಕರ್ತವ್ಯೋತ್ರ ತಥಾಯಾಗಃ ಸೋಮ ಗಂಧರ್ವವಹ್ನಿನಾಮ್ ।
ಭಗಾಯಾಪ್ಸರಸಾಂ ಚೈವ ಯಕ್ಷಾಧಿಪತಯೇಪಿಚ ॥೧೨೨॥

ಇಂದ್ರಾಣ್ಯೈ ದೇವಪತ್ನೀನಾಂ ರತಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಯೋಸ್ತದಾ ।
ನದೀ ಸಲಿಲಂ ಸಂಪೂರ್ಣೈಃ ಪಂಚಗವ್ಯ ಸಮಾವೃತೈಃ ॥೧೨೩॥

ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ಸ್ನಾಪಯೇತ್ಕನ್ಯಾಂ ಸ್ಥಿತಾಂದೇಶೇ ತುದಕ್ಷಿಣೇ ।
ಪ್ರಿಯಂಗು ವಟನಾಗಾನಾಂ ಕಷಾಯೋದ್ ಘೃಷ್ಟಕೇಸರಮ್ ॥

ಸಂಪಾತಾಭಿಹುತಂ ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವೌಷಧಿ ಸಮನ್ವಿತಮ್ ।
ಅಭಿಮಂತ್ರ್ಯೇಹ ಸೂಕ್ತಾಂತೇ ನವಭಿಸ್ತು ವಿಹೀತಿ ವೈ ॥೧೨೫॥

ಸ್ಥೇಯಾ ಭಿರದ್ಭಿಃ ಪೂರ್ಣೇನ ಅಭಿಷಿಂಚೇದು ಪೋಷಿತಾಮ್ ।
ಯಾಃ ಪತಿಘ್ನ್ಯ ಸ್ತ್ರಿಯಸ್ತ್ವನ್ಯಃ ಶಾಮ್ಯಂತೇ ತಾಸ್ತ್ವನೇನ ವೈ ॥

ಸ್ನಾಪಯೇದಾಹನಸ್ಯಾಭಿರ್ವಿದ್ಯಾದ್ ಯಾಂ ವಿಪ್ರ ವ್ರಾಜಿನೀಮ್ ॥
ಸೂಕ್ತಾದುಪೋದ್ಧರೇ ದೇಸಂ ಸ ಸೇಶ ಇತಿ ತು ದ್ವೃಚಮ್ ॥

ಉಪದಿಷ್ಟೋಯಮೇಕೇಷಾಂ ಪುಂಸಃ ಕರ್ಮಣಿ ಪೌರುಷೇ
ರಕ್ಷೋಘಣಂ ವಾಜಿನಮಿತ್ಯೇತದ್ರಕ್ಷೋಹಣಂ ಜಪೇತ್ ॥೨೮॥

ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ ಚೈತೇನ ಉಪತಿಷ್ಠೇತ ನಿತ್ಯಶಃ ।
ಆಜ್ಯಾಹುತೀಶ್ಚ ಜುಹುಯಾತ್ ತೇನ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಬಾಧತೆ ॥೧೨೯॥

ಏತದ್ರಕ್ಷೋಹಣಂ ಶಾಂತಿಃ ಪರಮ್ಯೈಷಾ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾ ।
ಹವಿಷ್ಪಾಂತೀಯಮಿತ್ಯೇ ತತ್ಸೂಕ್ತಮತ್ರ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ॥

ಗರ್ಹಿತಾನ್ನಾಘಯೋಗೇಚ ಹವಿಷ್ಪಾಂತಿಯಮಭ್ಯಸೇತ್ ।
ಪವಿತ್ರಂ ಪರಮಂ ಹೇತದ್ ಧ್ಯಾತವ್ಯ ಮಪ್ಯಭೀಕ್ಷ್ಣಶಃ ॥೧೩೦॥

ಆದಿತ್ಯೇ ದೃಷ್ಟಿಮಾಸ್ಥಾಪ್ಯ ಷಣ್ಮಾಸಾನ್ನಿಯತೋಽಭ್ಯಸೇತ್ ।
ದೇವಯಾನಂ ಸ ಪಂಥಾನಂ ಪಶ್ಯತ್ಯಾದಿತ್ಯಮಂಡಲೇ ॥೧೩೨॥

ವಿದ್ಯಾ ವೈಶ್ವಾನರೀ ಚಾಸ್ಯ ಸ್ವಕಾಯಸ್ಥಾ ಪ್ರಕಾಶತೇ ।
ಹವಿಷ್ಪಾಂತೀಯಮಭ್ಯಸ್ಯ ಸರ್ವ ಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೧೩೩॥

ಇಂದ್ರಂ ಸ್ತವೇತಿ ಸೂಕ್ತಂತು ಜಪೇಚ್ಛತ್ರು ನಿಬರ್ಹಣಮ್ ।
ಪವಿತ್ರಾಣಾಂ ಪವಿತ್ರಂತು ಗುಹ್ಯಂ ಪಾವನಮುದ್ಧೃತಮ್ ॥೧೩೪॥

ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷೇ ಶುಭೇ ವಾರೇ ಸುನಕ್ಷತ್ರೇ ಸುಗೋಚರೇ ।
ದ್ವಾದಶ್ಯಾಂ ಪುತ್ರ ಕಾಮಾಯ ಚರುಂ ಕುರ್ವೀತ ವೈಷ್ಣವಮ್ ॥

ದಂಪತ್ಯೋರುಪವಾಸಃ ಸ್ಯಾದ್ ಏಕಾದಶ್ಯಾಂ ಸಃ?ಲಯೆ ।
ಋಗ್ಭಿಃ ಷೋಡಶಭಿಃ ಸಮ್ಯಗರ್ಚಯಿತ್ವಾ ಜನಾರ್ದನಮ್ ॥೧೩೬

ಚರುಂ ಪುರುಷಸೂಕ್ತೇನ ಶ್ರಪಯೇತ್ಪುತ್ರಕಾಮ್ಯಯಾ ।
ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್ವೈಷ್ಣವಂ ಪುತ್ರಮಚಿರಾತ್ಸಂತತಿಕ್ಷಮಮ್ ॥೧೩೭॥

್ಪದಶ ದ್ವಾದಶೀಃ ಸಮ್ಯಕ್ ಪಯಸಾ ನಿರ್ವಪೇಚ್ಚರುಮ್ |
ಃ ಕರೋತಿ ಸಹಸ್ರಂ ಸ್ಯಾದ್ ಯಾತಿ
ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಂ ಪದಮ್ ||೧೩೮||

ತ್ವಾಗ್ನಿಂ ವಿಧಿವತ್ ಸಮ್ಯಗ್ ಋಗ್ಭಿಃ ಷೋಡಶಭಿರ್ದ್ವಿಜಃ |
ತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ಭೂತ್ವಾ ಸ್ತವಂ ತಾಭಿ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ||

ಶವಂ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷೇ ತು ಪೌಷೇ ನಾರಾಯಣಂ ಸ್ಮೃತಮ್ |
ಾಧವಂ ಮಾಘಮಾಸೇ ತು ಗೋವಿಂದಂ ಫಾಲ್ಗುಣೇ ತಥಾ ||

ತ್ರೇ ಚೈವ ತಥಾ ವಿಷ್ಣುಂ ವೈಶಾಖೇ ಮಧುಸೂಧನಮ್ |
ೇಷ್ಠೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಂ ವಿಧ್ಯಾದಾಷಾಢೇ ವಾಮನಂ ವಿದುಃ ||೧೪೦||

ವಣೇ ಶ್ರೀಧರಂ ವಿಧ್ಯಾದ್ ಹೃಷೀಕೇಶಂ ತತಃ ಪರೇ |
ನೇ ಪದ್ಮನಾಭಂ ತು ದಾಮೋದರಂಚ ಕಾರ್ತಿಕೇ ||೧೪೨||

ದಶೈತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಋಷ್ಯಶೃಂಗೋಽಬ್ರವೀನ್ಮುನಿಃ |
ಜಯೇನ್ಮಾಸನಾಮಭಿಃ ಸರ್ವಾನ್ಕಾಮಾನ್ ಸಮಶ್ನುತೇ ||೧೪೩

ಮುಷ್ಮಂತಂ ಸುತಂ ಸೂತೇ ಯಶೋಮೇಧಾ ಸಮನ್ವಿತಮ್ |
ಮಂತಂ ಪ್ರಜಾವಂತಂ ಧಾರ್ಮಿಕಂ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಂ ತಥಾ ||೧೪೪||

ಥೋಽಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ಜುಹುಯಾತ್ಮನಃ |
ಸ್ಥಾನಂ ಹುತಾಶಸ್ಯಃ ಧ್ಯಾತ್ವಾರ್ಚ್ಯ ಮಧುಸುದನಮ್ ||೧೪೫||

ಹೋರ್ಮೇವಂ ತತಃ ಕುರ್ಯಾತ್ರ್ತೃತ್ಯೃಚಂ ನಾಗ್ಯತಃ ಶುಚಿಃ |
ಕ್ತೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಮಾದಾವನ್ತೇ ಚ ಪೂರ್ವವತ್ ||೧೪೬

ಹವಿಶ್ಶೇಷಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ನಾರೀ ನಾರಾಯಣಂ ಪತಿಮ್ ।
ಭಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ಹವಿಶ್ಶೇಷಂ ಲಬ್ಧಾಶೀಃ ಸಂವಿಶೇತ್ ಕ್ಷಪಾಮ್॥೧೪೭

ತತಸ್ತು ಕರ್ಮಕೃತ್ಯೇದಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ದ್ವಿಜತರ್ಪಣಮ್ ।
ದ್ವಿತೀಯಯಾ ಸ್ತ್ರೀ ನಿವರ್ತೇತ ಯಾವದ್ ಗರ್ಭಂ ನ ವಿಂದತಿ॥೧೪೮

ಅಪುತ್ರಾ ಮೃತಪುತ್ರಾ ವಾ ಯಾ ಚ ಕನ್ಯಾಂ ಪ್ರಸೂಯತೇ ।
ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಸಾ ಜನಯೇತ್ಪುತ್ರ ಮೃಷ್ಯಶೃಂಗೋ ಯಥಾಽಬ್ರವೀತ್॥

ಅರ್ಚನಂ ಸಂಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಿಷ್ಣೋರಮಿತ ತೇಜಸಃ ।
ಯತ್ಕೃತ್ವಾ ಮುನಯಃ ಸರ್ವೇ ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ವಾಣಮಾಪ್ನುಯುಃ ॥

ಅಪ್ಸ್ವಗ್ನೌ ಹೃದಯೇ ಸೂರ್ಯೇ ಸ್ಥಂಡಿಲೇ ಪ್ರತಿಮಾಸು ಚ ।
ಷಟ್ಸ್ವೇತೇಷು ಹರೇಃ ಸಮ್ಯಗರ್ಚನಂ ಮುನಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥

ಅಗ್ನೌ ಕ್ರಿಯಾವತಾಂ ದೇವೋ ದಿವಿದೇವೋ ಮನೀಷಿಣಾಮ್ ।
ಷಟ್ಸ್ವೇತೇಷು ಹರೇಃ ಸಮ್ಯಗರ್ಚನಂ ಮುನಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥

ಅಗ್ನೌ ಕ್ರಿಯಾವತಾಂ ದೇವೋ ದಿವಿದೇವೋ ಮನೀಷಿಣಾಮ್ ।
ಪ್ರತಿಮಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿನಾಂ ಯೋಗಿನಾಂ ಹೃದಯೇ ಹರಿಃ॥೧೫೨

ಆಪೋ ಹ್ಯಾಯತನಂ ತಸ್ಯ ತಸ್ಮಾತ್ತಾಸು ಸದಾ ಹರಿಃ ।
ತಸ್ಯ ಸರ್ವ ಗತತ್ವಾಚ್ಚ ಸ್ಥಂಡಿಲೇ ಭಾವಿತಾತ್ಮನಾಮ್ ॥೧೫೩॥

ದದ್ಯಾತ್ ಪುರುಷಸೂಕ್ತೇನ ಯಃ ಪುಷ್ಪಾಣ್ಯಪ ಏವವಾ ।
ಅರ್ಚಿತಂ ಸ್ಯಾಜ್ಜಗದಿದಂ ತೇನ ಸರ್ವಂ ಚರಾಚರಮ್ ॥೧೫೪॥

ಅನುಷ್ಟುಭಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ತ್ರಿಷ್ಟುಬಂತಸ್ಯ ದೇವತಾ ।
ಪುರುಷೋಯೋಜಗದ್‌ಬೀಜ ಮೃಷಿರ್ನಾರಾಯಣಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥

ನಾರಾಯಣ ಮಹಾಬಾಹೋ ಶೃಣುಷ್ವೈಕಮನಾಃ ಪ್ರಭೋ ।
ವಕ್ಷ್ಯೇ ಪುರುಸೂಕ್ತಸ್ಯ ವಿಧಾನಂ ತ್ವರ್ಚನಂ ಪ್ರತಿ ॥೧೫೬॥

ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯಂ ಜಪವಿಧಿಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಚೈವ ಸದಾತ್ಮಕಮ್ ।
ಸ್ನಾತ್ವಾ ಯಥೋಕ್ತ ವಿಧಿನಾ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಃ ಶುದ್ಧಮಾನಸಃ॥೧೫೭॥

ಪ್ರಥಮಾಂ ವಿನ್ಯಸೇದ್ವಾಮೇ ದ್ವಿತೀಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣೇಕರೇ ।
ತೃತೀಯಾಂ ವಾಮಪಾದೇ ತು ಚತುರ್ಥೀಂ ದಕ್ಷಿಣೇನ್ಯಸೇತ್ ।೧೫೮

ಪಂಚಮೀಂ ವಾಮಜಾನುನಿ ಷಷ್ಠೀಂ ವೈದಕ್ಷಿಣೇ ನ್ಯಸೇತ್ ।
ಸಪ್ತಮೀಂ ವಾಮಕಟ್ಯಾಂ ತು ಅಷ್ಟಮೀಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಟೌ॥೧೫೯॥

ನವಮೀಂ ನಾಭಿಮಧ್ಯೇತು ದಶಮೀಂ ಹೃದಯೇ ನ್ಯಸೇತ್ ।
ಏಕಾದಶೀಂ ಕಂಠದೇಶೇ ದ್ವಾದಶೀಂ ವಾಮಬಾಹುಕೇ ॥೧೬೦॥

ತ್ರಯೋದಶೀಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಬಾಹಾವಾಸ್ಯೇ ಚೈವ ಚತುರ್ದಶೀಮ್ ।
ಅಕ್ಷ್ಣೋಃ ಪಂಚದಶೀಂ ಚೈವ ಷೋಡಶೀಂ
ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವಿನ್ಯಸೇತ್ ।೧೬೧॥

ಏವಂ ನ್ಯಾಸವಿಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಶ್ಚಾತ್ಪೂಜಾಂ ಸಮಾರಭೇತ್ ।
ಯಥಾದೇಹೇ ತಥಾ ದೇವೇ ನ್ಯಾಸಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿಧಾನತಃ ॥೧೬೨॥

ಮಂತ್ರನ್ಯಾಸಂ ಪುರಾ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ವದೇಹೇ ದೇವತಾಸು ಚ ।
ಗಾಯತ್ರ್ಯೋಂಕಾರಂ ನ್ಯಸ್ತಾಂಗಃ
ಪೂಜಯೇದ್ವಿಷ್ಣುಮವ್ಯಯಮ್ ।೧೬೩॥

ಉಚ್ಛ್ವಸಾವಾಹನೇ ನಸ್ತಃ ಸ್ಥಿರಾಯಾಮುದ್ಧ ವಾರ್ಚನೇ ।
ಅಸ್ಥಿರಾಯಾಂ ವಿಕಲ್ಪಃ ಸ್ಯಾತ್ ಸ್ಥಂಡಿಲೇ ತು ಭವೇದ್ ದ್ವಯಂ ॥

ಉಚ್ಛ್ವಸಾ ವಾಹನೇ ನಸ್ತಃ ಸ್ಥಾವರೇ ನ್ವೈಯಥಾ ತಥಾಃ !
ಶಾಲಿಗ್ರಾಮಾರ್ಚನೇ ನ್ಯೈವ ಹ್ಯಾವಾಹನ ವಿಸರ್ಜನೇ ॥೧೬೫॥

ಶಾಲಿಗ್ರಾಮೇ ತು ಭಗವಾನಾದಿಭೂತೋ ಯಥಾ ಹರಿಃ ।
ನ ತಥಾನ್ಯತ್ರ ಸೂರ್ಯಾದೌ ವೈಕುಂಠೇ ವಾಪಿ ಸರ್ವಗಃ ॥೧೬೬॥

ಆದ್ಯಯಾವಾಹಯೇದ್ದೇವಮೃಚಾ ತು ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್ ।
ದ್ವಿತೀಯಯಾಸನಂ ದದ್ಯಾತ್ಪಾದ್ಯಂ ಚೈವ ತೃತೀಯಯಾ ॥೧೬೭

ಅರ್ಘ್ಯಂ ಚತುರ್ಥ್ಯಾ ದಾತವ್ಯಂ ಪಂಚಮ್ಯಾಚಮನೀಯಕಮ್ ।
ಷಷ್ಠ್ಯಾ ಸ್ನಾನಂ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಸಪ್ತಮ್ಯಾ ವಸ್ತ್ರಮೇವ ಚ॥೧೬೮॥

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಷ್ಟಮ್ಯಾ ನವಮ್ಯಾ ಚಾನುಲೇಪನಮ್ ।
ಪುಷ್ಪಂ ದಶಮ್ಯಾ ದಾತವ್ಯಮೇಕಾದಶ್ಯಾ ತು ಧೂಪಕಮ್ ।೧೬೯॥

ದ್ವಾದಶ್ಯಾ ದೀಪಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ತ್ರಯೋದಶ್ಯಾ ನಿವೇದನಮ್ ।
ಚತುರ್ದಶ್ಯಾ ನಮಸ್ಕಾರಂ ಪಂಚದಶ್ಯಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮ್ ॥೧೭೦॥

ಸ್ನಾನೇ ವಸ್ತ್ರೇ ಚ ನೈವೇದ್ಯೇ ದದ್ಯಾದಾಚಮನೀಯಕಮ್ ।
ದಕ್ಷಿಣಾಂ ತು ಯತಾಶಕ್ತ್ಯಾ ಷೋಡಶ್ಯಾ ತು ಪ್ರದಾಪಯೇತ್ ॥

ತತಃ ಪ್ರಾದಕ್ಷಿಣ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಜಪನ್ಕುರ್ಯಾತ್ಸಮಾಹಿತಃ ।
ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಜಪಿತ್ವಾ ತು ಸೂಕ್ತಂ ತಸ್ಯ ನಿವೇದಯತ್ ॥೧೭೨॥

ದೇವಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಕುಂಡಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಮೇವ ವಾ ।
ಕಾರಯೇತ್ಪ್ರಥಮೆ ನೈವ ದ್ವಿತೀಯೇನ ತು ಪ್ರೋಕ್ಷಣಮ್ ॥೧೭೩॥

ತೃತೀಯೇನಾಗ್ನಿಮಾದಧ್ಯಾಚ್ಚತುರ್ಥೇನ ಸಮಿಂಧನಮ್ ।
ಪಂಚಮೇನಾಜ್ಯ ಶ್ರಪಣಂ ಚರೋಶ್ಚ ಶ್ರಪಣಂ ತಥಾ ॥೧೭೪॥

ಷಷ್ಠೇ ನೈವಾಗ್ನಿಮಧ್ಯೇ ತು ಕಲ್ಪಯೇತ್ಪಾದ್ಮಮಾಸನಮ್ ।
ಚಿಂತಯೇದ್ದೇವದೇವೇಶಂ ಕಾಲಾನಲ ಸಮಪ್ರಭಮ್ ॥೧೭೫॥

ತತೋ ಗಂಧಂ ಚ ಪುಷ್ಪಂ ಚ ಧೂಪ ದೀಪ ನಿವೇದನಮ್ ।
ಅನುಜ್ಞಾಪ್ಯ ತತಃ ಕುರ್ಯಾತ್ಸಪ್ತಮ್ಯಾದಿ
ಯಥಾಕ್ರಮಮ್ ॥೧೭೬॥

ಸಮಿಧಸ್ತ್ವತೀ ಪೂರ್ವಂ ಜುಹುಯಾದಭಿಘಾರಿತಃ ।
ತತೋಘೃತೇನ ಜುಹುಯಾಚ್ಚರುಣಾ ಚ ತತಃ ಪುನಃ ॥೧೭೭॥

ಏವಂ ಹುತ್ವಾ ತತಶ್ಚೈವ ಅನುಜ್ಞಾಪ್ಯ ಯಥಾ ಕ್ರಮಮ್ ।
ಅಗ್ನೇರ್ಭಗವತಸ್ತಸ್ಯ ಸಮೀಪೇ ಸ್ತೋತ್ರಮುಚ್ಚರೇತ್ ॥೧೭೮॥

ಯತಂತೇ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ನಮಸ್ತೇ ವಿಶ್ವಭಾವನ ।
ನಮಸ್ತೇಸ್ತು ಹೃಷೀಕೇಶ ಮಹಾಪುರುಷ ಪೂರ್ವಜ ॥೧೭೯॥

ದೇವಾನಾಂ ದಾನವಾನಾಂ ಚ ಸಾಮಾನ್ಯಮಧಿದೈವತಮ್ ।
ಸರ್ವದಾ ಚರಣದ್ವಂದ್ವಂ ವ್ರಜಾಮಿ ಶರಣಂ ತವ ॥೧೮೦॥

ಏಕಸ್ತ್ವಮಸಿ ಲೋಕಸ್ಯ ಸ್ರಷ್ಟಾ ಸಂಹಾರಕಸ್ತಥಾ ।
ಅವ್ಯಕ್ತಶ್ಚಾನುಮಂತಾ ಚ ಗುಣಮಾಯಾ ಸಮಾವೃತಃ ॥೧೮೧॥

ಸಂಸಾರ ಸಾಗರಂ ಘೋರಮನಂತಂ ಕ್ಲೇಶಭಾಜನಮ್ ।
ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನಿಸ್ತರಂತಿ ಮನೀಷಿಣಃ ॥೧೮೨॥

ನ ತೇ ರೂಪಂ ನ ಚಾಕಾರೋ ನಾಯುಧಾನಿ ನ ಚಾಸ್ಪದಮ್ ।
ತಥಾಪಿ ಪುರುಷಾಕಾರೋ ಭಕ್ತಾನಾಂ ತ್ವಂ ಪ್ರಕಾಶಸೇ ॥೧೮೩॥

ನೈವ ಕಿಂಚಿತ್ ಪರೋಕ್ಷಂ ತೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋಸಿ ನ ಕಸ್ಯಚಿತ್ ।
ನೈವ ಕಿಂಚಿದಸಾಧ್ಯಂ ತೇ ನ ಚ ಸಾಧ್ಯೋಸಿ ಕಸ್ಯಚಿತ್ ॥೧೮೪॥

ಕಾರ್ಯಾಣಾಂ ಕಾರಣಂ ಪೂರ್ವಂ ವಚಸಾಂ ವಾಚ್ಯಮುತ್ತಮಮ್ ।
ಯೋಗಿನಾಂ ಪರಮಾಸಿದ್ಧಿಃ ಪರಮಂ ತೇ ಪದಂ ವಿದುಃ ॥೧೮೫॥

ಅಹಂ ಭೀತೋಽಸ್ಮಿ ದೇವೇಶ ಸಂಸಾರೇಽಸ್ಮಿನ್ಮಹಾ ಭಯೇ ।
ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ನ ಜಾನೇ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ॥೧೮೬॥

ಕಾಲೇಷ್ವಪಿ ಚ ಸರ್ವೇಷು ದಿಷು ಸರ್ವಾಸು ಚಾಚ್ಯುತ ।
ಶರೀರೇ ಜಗತಶ್ಚಾಸಿ ವರ್ತತೇ ಮೇ ಮಹದ್ ಭಯಮ್ ॥೧೮೭॥

ತ್ವತ್ಪಾದ ಕಮಲಾದನ್ಯನ್ನ ಮೇ ಜನ್ಮಾಂತರೇಷ್ವಪಿ ।
ವಿಜ್ಞಾನಂ ಯದಿದಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಯದಿದಂ ಸ್ಥಾನಮಾರ್ಜಿತಮ್ ॥

ಜನ್ಮಾಂತರೇಪಿ ಮೇ ದೇವ ಮಾ ಭೂದಸ್ಯ ಪರಿಕ್ಷಯಃ ।
ದುರ್ಗತಾವಪಿ ಜ್ಞಾತಸ್ಯ ತ್ವದ್ಗತೋ ಮೇ ಮನೋರಥಃ ॥೧೮೯॥

ಯದಿ ನಾಶಂ ನ ವಿಂದೇತ ತಾವತಾಸ್ಮಿ ಕೃತೀ ಸದಾ ।
ಕಾಮಯೇ ವಿಷ್ಣುಪಾದೌ ತು ಸರ್ವ ಜನ್ಮಸು ಕೇವಲಮ್ ॥

ಪುರುಷಸ್ಯ ಹರೇ ಸೂಕ್ತಂ ಸ್ವರ್ಗ್ಯಂ ಧನ್ಯಂ ಯಶಸ್ಕರಮ್ ।
ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಮಿದಂ ಪುಣ್ಯಂ ಯೋಗಧ್ಯಾನಮಿದಂ ಪರಮ್ ॥೧೯೧॥

ಫಲಾಹಾರೋ ಭವೇನ್ಮಾಸಂ ಪಶ್ಯತ್ಯಾತ್ಮಾನ ಮಾತ್ಮನಿ ।
ಫಲಾನಿ ಭುಕ್ತ್ವೋಪವಸೇನ್ಮಾಸ ಮದ್ಭಿಶ್ಚ ವರ್ತಯೇತ್ ॥೧೯೨॥

ಅರಣ್ಯೇ ನಿವಸೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಜಪನ್ನೇತಮೃಷಿಂ ಸದಾ ।
ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿಷವಣಕಾಲೇಷು ಸ್ನಾಯಾದಪ್ಸು ಸಮಾಹಿತಃ ॥೧೯೩॥

ಆದಿತ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸೂಕ್ತೇನಾನೇನ ನಿತ್ಯಶಃ ।
ಆಜ್ಯಾಹುತೀರನೇನೈವ ಹುತ್ವೈತಂ ಚಿಂತಯೇ ದೃಷಿಮ್ ॥೧೯೪॥

ಊರ್ಧ್ವಂ ಮಾಸಾ ಫಲಾಹಾರ ಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ವರ್ಷೈರ್ಜಯೇದ್ದಿವಮ್ ।
ತದ್ಭಕ್ತಸ್ತನ್ಮನಾ ಯುಕ್ತೋ ದಶವರ್ಷಾಣ್ಯನನ್ಯಭಾಕ್ ॥೧೯೫॥

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಶ್ಯತಿ ತಂ ದೇವಂ ನಾರಾಯಣಮನಾಮಯಮ್ ।
ಗ್ರಾಹ್ಯಮತ್ಯಂತಯತ್ನೇನ ಸ್ರಷ್ಟಾರಂ ಜಗತೋ ವ್ಯಯಮ್ ॥

ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮೋ ವರ್ತೇತ ನ್ಯಾಯೋಲ್ಕೃಪ್ತಃ ಶುಚಿವ್ರತಃ ।
ಏವಂ ದೇವಂ ಚಿಂತಯೇತ್ ನಾರಾಯಣ ಮನಾಮಯಮ್ ॥

ಅರ್ಧರಾತ್ರೇ ತ್ಯಕ್ತ ನಿದ್ರ ಉತ್ಥಾಯ ಶುಚಿರ್ವಾಗ್ಯತಃ ।
ಸಂ ಪ್ರಸುಪ್ತೇಷು ಭೂತೇಷು ಯೋಗಂ
ಯುಂಜೀತ ಯೋಗವಿತ್ ॥೧೯೮॥

ಋಜ್ವಾಸೀನ ಸಮೇ ದೇಶೇ ನಿವಾತೇ ಶಬ್ದ ವರ್ಜಿತೇ ।
ಸವ್ಯಂ ಪಾದಂ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯ ಜಾನುನೀ ಶ್ಲೇಷಯೇತ್ತತಃ ।೧೯೯॥

ಸಹೃತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾದಂ ಸವ್ಯೇಜಾನುನಿ ಯುಂಚ್ಛತಿ |
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಜಲಿ ಕೃತಃ ಸ್ವಸ್ಥೋ ಯೋಗಸಮ್ಮಿಲಿತೇಕ್ಷಣಃ ||೨೦೦||

ಓಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವ ಸ್ವಂ ಹೃದಯಂ ಚಿಂತಯೇದವಿಶಂಕಿತಃ |
ತತ್ರಾತ್ಮನಂ ಸಮಾದಧ್ಯಾದಿಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಮನಸ್ತಥಾ ||೨೦೧||

ನ ಚೇದ್ ಬುದ್ಧ್ಯೇತ ಕಿಂಚಾನ್ಯತ್ರ ಪಶ್ಯೇಚ್ಛೃಣುಯಾನ್ನ ಚ |
ನ ಮನಸ್ಯೇದ್ ಯದಾ ಯೋಗಂ ತದಾ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸ ಉಚ್ಯತೇ ||

ಹೃದ್ಯೇತ ಮ್ಮಷಿಮಭ್ಯಸೇತ್ಪಶ್ಯನ್ನಿವ ಯಥಾ ಶ್ಮೃತಿಃ
ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಚಾಸೀನೋ ಯಾವತ್ತಂ
ಚಿಂತಯೇದ್ಧೃಷಿಮ್ ||೨೦೩||

ಉಚ್ಛ್ವಸಿಷ್ಯನ್ನಧೋ ನಾಭಿಂ ಗಮಯಿತ್ವಾ ಮನಸ್ತಥಾ |
ಉಚ್ಛ್ವಸೇ ದೇವಮಸಕೃತ್ತನ್ಮನಾ ಯೋಗಮುನ್ನಯೇತ್ ||೨೦೪||

ಏವಂ ಹಿ ಯುಂಜನ್ಸ್ವಾತ್ಮಾನಮಾಸ್ಯಂ ನ ಪಶ್ಯೇಚ್ಛೃಣುಯಾನ್ನ ಚ|
ತದಾ ಶನೈರ್ನಯೇಚ್ಚೇತೋ ಹೃದಯಾದೂರ್ಧ್ವಮೇವ ತು ||

ಸಮೌ ತು ಜತ್ರೂ ಚಾಸ್ಯಂ ಚ ನಾಸಿಕಾಸಯನೇಭ್ರುವೌ |
ಭ್ರುವೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಪರಂ ಸ್ಥಾನಂ ತತ್ರೈತದ್ಧಾರಯೇತ್ ಸ್ಥಿರಮ್||

ಲಲಾಟದೇಶೇ ಧಾರ್ಯಾಥ ಮೂರ್ಧಾನಂ ಗಮಯೇತ್ತತಃ |
ಉಚ್ಛ್ವಸಂಶ್ಚ ಯಥಾಕಾಲಂ ನಾಭಿಂ ಗತ್ವೋಚ್ಛ್ವಸೇತ್ಪುನಃ ||

ಏತತ್ಪರಂ ಸ್ಥಾನಮುಕ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪರಮಾತ್ಮನಃ |
ಏವಂ ಯುಕ್ತೋ ಮಹಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮಾನಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ ||೨೦೮||

ಯದಿ ಸ್ಯಾತ್ಸುಕೃತೀ ಶುದ್ಧೋ ಯದಿ ವಾ ಪಾಪಕೃತ್ತಮಃ ।
ಉಪಲಭ್ಯ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಗತಿಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಭವೇಚ್ಛುಚಿಃ ॥೨೦೯॥

ಸರ್ವ ಪಾಪಾನುಬದ್ಧಶ್ಚೇತ್ ಬುದ್ಧ್ವೈ ತತ್ಪ್ರಯತೋ ಜಪೇತ್ ।
ಅಭಿಜಿಜ್ಞಾಸನಾದೇವ ಗಚ್ಛೇತ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ ॥೨೧೦॥

ಧಾರಣಾತು ಪೃಥಕ್ಕಾರ್ಯಾ ಧರ್ಮೇಣಾನೇನ ನಿತ್ಯಶಃ ।
ಆದಿತ್ಯೇಗ್ನೌ ಚಂದ್ರಮಸಿ ವೃಕ್ಷಾಗ್ರೇಷು ಚ ಧಾರಯೇತ್ ॥೨೧೧॥

ಪರ್ವತಾಗ್ರೇ ಸಮುದ್ರೇ ವಾ ಯತ್ರ ವಾಪಿ ಮನೋರಮೇತ್ ।
ನ ತ್ವೇವ ವಿಷಯಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಧಾರಯೀತ ಕಥಂಚನ ॥೨೧೨॥

ಬಹ್ವತ್ರ ದುಃಖಂ ಜಾನೀಯಾತ್ತ್ರಭ್ವಂಸೇ ಧಾರಣಾ ಕೃತೇ ।
ಧಾರ್ಮಿಕಾಣಾಂ ಕುಲೇ ಶುದ್ಧೇ ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟೋಽಭಿಜಾಯತೇ॥

ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಯದಾ ವಿಂದೇತ್ ತಮೇವ ಋಷಿಸತ್ತಮಮ್ ।
ತಥಾ ಮೂರ್ಧ್ನಃ ಪರಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ನಕ್ಷತ್ರ ಪಥಮುನ್ನಯೇತ್ ॥

ಯೋಗೀ ಯೋಗೇಶ್ವರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನಿರ್ದ್ವಂದ್ವಃ ಪರಮಾತ್ಮವಿತ್ ।
ಸರ್ವತ್ರೈವಾತ್ಮನಾತ್ಮನಂ ಪಶ್ಯೇ ದೃಷಿ ಪರಾಯಣಃ ॥೨೧೫॥

ಜಪೇಚ್ಚೈವ ಸದಾ ಸ್ನಾತಃ ಪವಿತ್ರಮಿದಮುತ್ತಮಮ್ ।
ಅಪಿ ಪಾತಕ ಸಂಯುಕ್ತಃ ಕಾಲೇನ ಸುಕೃತೀ ಭವೇತ್ ॥೨೧೬॥

ತಪಃ ಪರಾಯಣೋ ನಿತ್ಯಂ ಸತ್ಯವಾಗನಸೂಯಕಃ ।

ಯೇನ ಯೇನ ಸ ಕಾಮೇನ ಜಪೇದಿಮಮೃಷಿಂ ಸದಾ ।
ಸ ಸ ಕಾಮಃ ಸಮೃದ್ಧಿಃ ಸ್ಯಾಚ್ಛ್ರದ್ಧಧಾನಸ್ಯ ಕುರ್ವತಃ ॥೨೧೮॥

ಹೋಮಂ ವಾಪ್ಯ ಥವಾ ಜಾಪ್ಯಮುಪಹಾರಮಥೋ ಚರುಮ್ ।
ಕುರ್ವೀತ ಯೇನ ಕಾಮೇನ ತತ್ಸಿದ್ಧಿಮವಧಾರಯೇತ್ ॥೨೧೯॥

ಜ್ಞಾತಿ ಶ್ರೈಷ್ಠ್ಯಂ ಮಹದ್ವಿತ್ತಂ ಯಶೋ
ಲೋಕೇ ಪರಾಂಗತಿಮ್ ।
ಜ್ಞಾನೇನ ವಿಪ್ರಮೋಕ್ಷಂ ಚ ತತ್ಸಿದ್ಧಿಮವಧಾರಯೇತ್ ॥೨೨೦॥

ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯಂ ಪರಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಸರ್ವಮವಸ್ಥಿತಮ್ ।
ಗ್ರಾಹ್ಯಮತ್ಯಂತಯತ್ನೇನ ಬ್ರಹ್ಮಾಭ್ಯೇತಿ ಸನಾತನಮ್ ॥೨೨೧॥

ಸಹಸ್ರ ಶೀರ್ಷೇತಿ ಸೂಕ್ತಂ ಸರ್ವಕಾಮಫಲಪ್ರದಮ್ ।
ವೇದ ಗರ್ಭ ಶರೀರೇಣ ಸ ವೈ ನಾರಾಯಣ ಸ್ಮೃತಃ ॥೨೨೨॥

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರುದ್ರಪರ್ಜನ್ಯಾ ಅತ್ರ ಸೂಕ್ತೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾಃ ।
ಅತ್ರಸ್ಥಮೇತದ್ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಂ ಜಗತ್ ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮಮ್ ॥೨೨೩॥

ಅನಾಸಾದಯ ಮಾನೋಽಪಿ ಭಕ್ತಿಂ ನ ಪರಿಹಾಪಯೇತ್ ।
ಭಕ್ತಾನುಕಂಪೀ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೂಯತೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥೨೨೪॥

ಪೂಜಾರ್ಥಂ ತಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ವನ್ಯಾನ್ಸ್ವಯಮುಪಾರ್ಜಿತಾನ್ ।
ಆರಣ್ಯಕ ವಿಧಾನೇನ ನಿರ್ವಪೇತ್ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಚರುಮ್ ॥೨೨೫॥

ನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಹೇತಿ ಮಂತ್ರಾಂತೇ ಜುಹುಯಾದ್ಧವಿಃ ।
ಆ ಸಹಸ್ರಾತ್ತತಶ್ಚಕ್ಷುರ್ದಿವ್ಯಂ ಹೋತುರ್ದದಾತಿ ಸಃ ॥೨೨೬॥

ಯಾವಂತೋ ನಾಪಿ ಶಕ್ಯಂತೇ ಅಹ್ನಾ ಸರ್ವಾನ್ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥

ಸಹಸ್ರಸ್ಯೇಪ್ಸಿತಾನಾಂ ಚ ಕಾಮಾನಾಂ ಲಭತೇ ಫಲಮ್ ।
ಪುರುಷಾಯುಃ ಸಮಾಯುಕ್ತಃ ಸಿದ್ಧೋವಾಪಿ ಚರೇನ್ಮಹೀಮ್ ॥

ಧ್ಯೇಯಃ ಸದಾ ಸವಿತೃಮಂಡಲ ಮಧ್ಯವರ್ತೀ
ನಾರಾಯಣಃ ಸರಸಿಜಾಸನ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಃ ।
ಕೇಯೂರವಾನ್ಮಕರಕುಂಡಲ ವಾನ್ಕಿರೀಟೀ
ಹಾರೀ ಹಿರಣ್ಮಯವಪುರ್ಧೃತ ಶಂಖಚಕ್ರಃ ॥೨೨೯॥

ಏತತ್ತು ಯಃ ಪಠತಿ ಕೇವಲಮೇವ ಸೂಕ್ತಂ
ನಾರಾಯಣಸ್ಯ ಚರಣಾವಭಿವಂದ್ಯ ವಂದ್ಯೌ ।
ಪಾಠೇನ ತೇನ ಪರಮೇಣ ಸನಾತನಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಂ
ಜರಾಮರಣವರ್ಜಿತಮೇತ್ಸ ವಿಷ್ಣೋಃ ॥೨೩೦॥

ಹವಿಷಾಗ್ನೌ ಜಲೇ ಪುಷ್ಪೈರ್ಧ್ಯಾನೇನ ಹೃದಯೇ ಹರಿಮ್ ।
ಯಜಂತಿ ಸೂರಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಜಪ್ಯೇನ ರವಿಮಂಡಲೇ ॥೨೩೧॥

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಂ ಶಮೀಪತ್ರಂ ಪತ್ರಂ ಭೃಗಾರಕಸ್ಯ ಚ ।
ಮಾಲತೀ ಕುಶಪದ್ಮಂ ಚ ಸದ್ಯಸ್ತುಷ್ಟಿಕರಂ ಹರೇಃ ॥೨೩೨॥

ಯನ್ನೋಪಪದ್ಯತೇ ಕಿಂಚಿತ್ತಂ ಧ್ಯಾಯೇನ್ಮನಸೈವತು ।
ಸಂಪದ್ಯತೇ ಪ್ರಸಾದಾತ್ತು ದೇವದೇವಸ್ಯ ಚಕ್ರಿಣಃ ॥೨೩೩॥

ಪತ್ರೈಶ್ಚ ಪುಷ್ಪೈಶ್ಚ ಫಲೈಶ್ಚ ತೋಯೈರ
ಕ್ರೀತಲಬ್ಧೈಶ್ಚ ಸದೈವ ಸತ್ಸು ।
ಭಕ್ತ್ಯೈಕಲಭ್ಯೇ ಪುರುಷೇ ಪುರಾಣೇ ಮುಕ್ತ್ಯೈ
ಕಿಮರ್ಥಂ ಕ್ರಿಯತೇನ ಯತ್ನಃ ॥೨೩೪॥

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತಃ ಪುರುಷಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋರರ್ಚಾವಿಧಿಃ
ವಿಷ್ಣುಕುಮಾರ ನಾಮ್ನಾ ।
ಮುಕ್ತ್ಯೈಕ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರತಿಬೋಧನಾಯ
ಧೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಧಾನಂ ತ್ವಿಹ ನಾರದೋಕ್ತಮ್ ॥೨೩೫॥

ಯಾ ಜೌಷಧೀಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಜಪೇತ ನಿಯತವ್ರತಃ ।
ಓಷಧೀಶ್ಚ ಯಜೇ ನ್ನಿತ್ಯಂ ಷಣ್ಮಾಸಾಸೇವ ನಿತ್ಯಶಃ ॥೨೩೬॥

ಇತ್ಸ್ಯಗ್ನಿಧಾನೇ ತೃತೀಯೋಧ್ಯಾಯಃ

ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟಯ ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನವುಳ್ಳ ಗಾಯಿತ್ರಿಗೆ ಸಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾವಮಾನಿ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ನಿಂತು ಜಪಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ಪಾಪ ನಿವೃತ್ತಿಯೂ, ನಿತ್ಯವೂ ಜಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಯುಸ್ಸು, ಯಶಸ್ಸು, ಧನ, ಪ್ರಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಮೃತ್ಯು ಭಯುವನ್ನು ನೀಗಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹತ್ವವುಂಟು. ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಹಾಲು, ಜೇನೂ ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಹತೆಯನ್ನು ನೀಗುತ್ತಾನೆ. ಇದ್ರನು ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡನು. ಯಮ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಅಷ್ಟಮೀ ಅಥವಾ ಚತುರ್ದಶಿಯಲ್ಲಿ ಯಜಿಸಿದರೆ ಸರ್ವ ಪಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯು ಮತ್ತು ಸಂತತಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಆಯುಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಯಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಮೃತ್ಯುಭಯವಿಲ್ಲ ಪರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಶೇಷ ಫಲವುಂಟು. ಬಿಸಿಲು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಗ್ನಿ ಮಧ್ಯೇ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಮಳೆಬೀಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಛಳಿಗಾಲದ ಮೃತ್ಯು ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ರೋಗ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ನೀಯೋಗ ವಿಧಿಯಿಂದ ಉದೀರ್ಷ್ವ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದು ಭದ್ರಂನ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ತಾನು ಅಂತರ್ಧಾನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ದೇವತ್ರಾ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ನಿಯಮ ಪೂರ್ವಕ ಜಪಿಸಿದರೆ ಯಮಗಂಡನನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಐಹಿಕ ಫಲಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಇಷ್ಟ್ವಾ ಶರದಿ ವೈ ರುದ್ರಮೋಷಧೀಶ್ಚ ಯಜೇತ್ತಥಾ ।
ತಸ್ಯಾಮಯಾ ನ ಭವಂತಿ ತಥಾಜೀರ್ಣಾನಿ ಯಾನಿ ಚ ॥೧॥

ಕ್ರಿಯಾಂತು ಸಪ್ತರಾತ್ರೇಣ ಸಪ್ತಕೃತ್ವೋಽಭ್ಯಸೇತ್ತತಃ ।
ಪ್ರಪದ್ಯೇತೌಷಧೀಃ ವಿಪ್ರಃ ಸೂಕ್ತಮೇತಜ್ಜಪನ್ ಸದಾ ॥೨॥

ದ್ವಿಷತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾದಿ ಹಾಯುಧ್ವಮಿತಿ ವಿಜ್ಞಾಪಯೀತ ಚ ।
ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರೇ ವರುಣಮಿಷ್ಟ್ವಾ ವಿಂದತೇ ಭಿಷಗೋಷಧೀಃ ॥೩॥

ವೃಷ್ಟಿಕಾಮೋ ಯತಾಹಾರಃ ಪ್ರಪದ್ಯೇತ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ ।
ಪಾಯಸೇನೋಪಹಾರೇಣ ಹೋಮೇನ ಚ ಸಮನ್ವಿತಃ ॥೪॥

ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಪ್ರತೀತ್ಯೇತದ್ ವೃಷ್ಟಿಕಾಮಃ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ।
ಪರ್ಜನ್ಯಂ ಚ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ವೃಷ್ಟಿಂ ವಿಂದತಿ ಶೋಭನಾಮ್ ॥೫॥

ಸರ್ವತ್ರ ತು ಪರಾ ಶಾಂತಿರ್ಜ್ಞೇಯೋ ಪ್ರತಿರಥಸ್ತ್ವೃಷಿಃ ।
ಯಮೇವ ದೇಶಂ ಗಚ್ಛೇತ ಶತ್ರುಂ ನಾಪ್ಯನುಮಂತ್ರಿತಃ ॥೬॥

ನಾಜಿತ್ವಾ ವಿನಿವರ್ತೇತ ಪರಂ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಬಲಮ್ ।
ಸರ್ವಕಾಮ್ಯೈರ್ಜಪೇದೇತತ್ ಸರ್ವಕಾಮಸಮೃದ್ಧಯೇ ॥೭॥

ಸಂಗ್ರಾಮಮಭ್ಯುದ್ಯತಾಯ ರಾಜ್ಞೇ ಚೈತತ್ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ।
ಸರ್ವಾನ್ ಬಿಜಯತೇ ಶತ್ರೂನ್ ನ ಪರಾಜೀಯತೇಽಪರೈಃ ॥೮॥

ಪಥಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಚೈತತ್ ತಸ್ಕರೇಭ್ಯಶ್ಚರನ್ ಪಥಿ ।
ಭೂತೋರಗ ಪಿಶಾಚೇಭ್ಯಃ ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಪರಿರಕ್ಷತಿ ॥೯॥

ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕೇನ ನಾ ಸತ್ಯಾವಶ್ವಿನೌ ತು ಯಜೇದ್ ದ್ವಿಜಃ ।
ಅನೇನೈವೋಪಚಾರೇಣ ಹುತ್ವಾಽಶ್ವಿನನುಮಂತ್ರಯೇತ್ ॥೧೧॥

ಪಾಯಸಂ ಕೃಶರಾಮಾಂಸಮೋದನಂ ದಧಿ ಸಕ್ತುಕಾನ್ ।
ಕುಲ್ಮಾಷಾಂಶ್ಚ ಕರಂಭಾಂಶ್ಚ ಫಲಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿಚ ॥೧೨॥

ಚಿತ್ರಂ ಮಾಲ್ಯಂ ಶುಭಾನ್ ಗಂಧಾನ್ ಅನ್ನಪಾನಾನಿ ಯಾನಿಚ ।
ಭಕ್ಷ್ಯಂ ಭೋಜ್ಯಂ ಚ ಪೇಯಂ ಚ ಸಮಾಹೃತ್ಯೋದಿತೇ ರವೌ ॥

ಭೂತಾಂಶ ಮಭ್ಯಸೇತ್ತಾವದ್ ಯಾವದಸ್ತಮಿತೋ ರವಿಃ ।
ಅರ್ಧರಾತ್ರೇ ವ್ಯತಿಕ್ರಾಂತೇ ತತೋಽಶ್ವಿಭ್ಯಾಂ ನಿವೇದಯೇತ್ ॥೧೪॥

ದೀರ್ಘಾಯುಷಂ ಸರೂಪಂ ಚ ಲಭೇತ್ ಪುತ್ರಂ ಸುವರ್ಚಸಮ್ ।
ರೂಪವಾಂಶ್ಚ ಭವೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಭೂತಾಂಶಂ ಯೋಽಭ್ಯಸೇತ್ಸದಾ ॥೧೫॥

ಸರ್ವ ಕಾಮಿಕ ಮಿತ್ಯೇತಮ್ಮೃಷಿಂ ವಿದ್ಯಾದ್ ವಿಚಕ್ಷಣಃ ।
ನಮಾ ಉ ದೇವಾ ಇತ್ಯೇತಜ್ಜಪೇತ ನಿಯತ ವ್ರತಃ ॥೧೬॥

ಅನ್ನಂ ವಿಂದಂತಿ ಸರ್ವತ್ರ ಯತ್ರ ಯತ್ರೋಪತಿಷ್ಠತಿ ।
ಪಾಪ್ಮೋಪಹತಮಾತ್ಮಾನಂ ಯೋ ಮನ್ಯೇತ ವಿಚಕ್ಷಣಃ ॥೧೭॥

ಸ ಜಪೇನ್ನಿಯತೋ ಭೂತ್ವಾ ಲಘು ಮನ್ಯೇತ ಪಾಪ್ಮನಾ ।
ವಾಚಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇದ್ ವಾಕ್ಕಾಮೋ ಜುಹ್ವದಾಶು ಜಪನ್ನಿಮಾಃ ॥

ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿರಿತ್ಯೇತದ್ ವಾಗ್ಮೀ ಭವತಿ ಪೂಜಿತಃ ।
ನ ತಮಿತ್ಯಷ್ಟಕಂ ಸೂಕ್ತಂ ನೈಶ್ಯಿ ದೇವಂ ಜಪೇನ್ನಿಶಿ ॥೧೯॥

ಕೃತ್ಸ್ನಂ ತು ಕಲ್ಮಷಂ ಹಿತ್ವಾ ವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈಃ ಸಹಾಸತೇ ।
ರಾತ್ರಿಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇತ, ಸದಾ ಶುಚಿಶ್ಚೀರ್ಣ ವ್ರತೋ ನಿಶಿ ॥೨೦॥

ಯಃ ಕಾಮಯೇತ ನ ಪುನರ್ಜಾಯೇಯಮಿತಿ ಯೋನಿಷು ।
ಸಹಸ್ರಕೃತ್ವೋ ಮನಸಾ ಜಪೇದ್ರಾತ್ರೀತಿ ರಾತ್ರಿಷು ।೨೧॥

ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕೇನ ರಾತ್ರಿಂಚ ಯಜೇತಾಹರಹರ್ನಿಶಿಃ ।
ತನ್ಮನಾ ನಿಶಿ ಚಾಸೀನಸ್ತಿಷ್ಠೇದಹನಿ ಧಾರ್ಮಿಕಃ ॥೨೨॥

ಊರ್ಧ್ವಂ ಸವತ್ಸರಾಚ್ಚೈವ ಚರುಂ ಪಯಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತಮ್ ।
ಸಹಸ್ರ ಕೃತ್ವಸ್ತ್ವೇತೇನ ದಿವಾ ಹೋಮೋ ವಿಧೀಯತೇ ॥೨೩॥

ಜುಹುಯಾನ್ನಿಶಿ ಪೂರ್ವಸ್ಮಿನ್ ರಾತ್ರಿಭಾಗೇ ಸಮಾಹಿತಃ ।
ದಿವಾ ಚಾವಶ್ಯಕಂ ಕಾರ್ಯಂ ಛಾಯಾಯಾಮಂಶುತೇಜಸಾ ॥

ಇತಿ ಪ್ರಯತ ಆತ್ಮವಾನ್ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಮನಸಾ ಜಪೇತ್ ।
ಸಂವತ್ಸರೇ ತೃತೀಯೇ ತು ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸಾಥಯೇಚ್ಚರುಮ್ ॥೨೪॥

ಅಥಾಸ್ಯ ವರದಾ ದೇವೀ ರಾತ್ರಿರ್ಭವತಿ ಶರ್ವರೀ ।
ವಿಜ್ಞಾಪಯೀತ ತಾಂ ದೇವೀಂ ವರದಾಂ ಸ್ವಯಮಾಗತಾಮ್ ॥

ಸಂವತ್ಸರ ಋತೌ ಮಾಸಿ ದಿವಸೇಽಸ್ಮಿನ್ ಕ್ಷಣೇಪಿ ವಾ ।
ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೋ ಭವಿತಾ ತವ ವಕ್ಷ್ಯೇತಿ ವತ್ಸಲಾ ॥೨೫॥

ರಾತ್ರಿಸೂಕ್ತಂ ಜಪನ್ನೇವ ತಂ ಕಾಲಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ ।
ನ ಯೋನಿಂ ಪುನರಾಯಾತಿ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೮॥

ಮಮಾಗ್ನೇ ವರ್ಚ ಇತ್ಯೇತತ್ಸರ್ವಕಾಮೈರ್ಜಪೇದ್ ದ್ವಿಜಃ ।
ಜುಹ್ವದಾಜ್ಯ ಮನೇನೈವ ಸರ್ವಾನ್ಕಾಮಾನವಾಪ್ನುಯಾತ್ ೨೯॥

ಯಾಂ ಕಲ್ಪಯಂತೀತಿ ಸದಾ ಜಪೇತ್ ನಿಯತವ್ರತಃ ।
ನೈನಂ ಕೃತ್ಯಾ ನಿಹಿಂ ಸಂತಿ ಕ್ರುದ್ಧಾಭಿಚರಿತಾನಿ ಚ ॥೩೦॥

ಯಮಂಗಿರಸಕಲ್ಪೈಸ್ತು ತದ್ವಿದೋಭಿಚರಂತಿ ಸಃ ।
ಪ್ರತ್ಯಂಗಿರಸಕಲ್ಪೇನ ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾನ್ ಪ್ರತಿಭಾಧತೇ ॥೩೧॥

ಪ್ರತ್ಯಂಗಿರಸ ವಿದ್ವಾಂಸ್ತು ನಂಶ್ಯೇತ ಕದಾಚನ ।
ನೈನಂ ಕೃತ್ಯಾ ನಿಹಿಂಸಂತಿ ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಾನಿ ಯಾನಿಚ ॥೩೨॥

ಅಜಾನತಾ ಜಾನತಾ ವಾ ಕ್ರುದ್ಧೇನಾಮರ್ಷಿತೇನವಾ ।
ಆಕ್ರುಷ್ಟಂ ವಾ ದುರುಕ್ತಂ ವಾ ನೈನೋ ಲಿಂಪತಿ ತದ್ವಿದಮ್ ॥

ಏತಮೇವ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯ ಮೃಷಿಂ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಾಯ ವೈ ।
ಸರ್ವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮೇತದಭಾಷತ ಋಷಿಃ ಸ್ವಯಮ್ ॥೩೪॥

ಸ್ಥಾವರಾಣಾಂ ನಿವೇಶೇ ತು ನಗರಾಣಾಂ ತಥೈವ ಚ ।
ಗ್ರಾಮಾಣಾಂ ಚ ಗೃಹಾಣಾಂ ಚ ಜಪೇದಿಮಮೃಷಿಂ ಸದಾ ॥೩೫॥

ಜಾತರೂಪಮಯಂ ವಿದ್ವಾನ್ ಕಾರಯೇತ್ ತ್ರಿವೃತಂ ಮಣಿಮ್ ।
ಸಹಸ್ರ ಸಂಪಾತ ಮೃಷಿಣಾ ತೇನ ತಂ ಶತಃ ॥೩೬॥

ಪ್ರತಿಮುಂಚೇತ ಶಿರಸಿ ಗ್ರೀವಾಯಾಮಥವೋರಸಿ ।
ನೈನಂ ಕೃತ್ಯಾ ನಿಹಿಂ ಸಂತಿ ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಾನಿ ಯೋನಿಜ ॥೩೭॥

ಅನೇನೈವ ತು ಸೂಕ್ತೇನ ರಾಜ್ಞಾಂ ಚ ಸಮಲೋಹಿತಮ್ ।
ಕಾರಯೇತ ಮಣಿಂ ವಿದ್ವಾಂಸ್ತಾವದೇವಾನು ಮಂತ್ರಣಮ್ ॥

ಸಂಗ್ರಾಮೇಷು ಧ್ವಜಾಗ್ರಾಣಿ ವಾದಿತ್ರಾಣ್ಯನು ಮಂತ್ರಯೇತ್ ।
ಆಸನಾನಿ ಚ ಶಯ್ಯಾಶ್ಚ ಯಾನಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ ॥೩೯॥

ತಸ್ಮಾಭಿಚರತಃ ಸಾಕ್ಷಾದಂಗಿರಸೋಽಪ್ಯೃಷೇಃ ಸ್ವಯಮ್ ।
ಪ್ರತ್ಯಂಗಿರಸ ಕಲ್ಪೇನ ಸರ್ವಂ ತತ್ಪ್ರತಿ ಬಾಧತೇ ॥೪೦॥

ಆಮಾನುಷೀರಭಿಚರೇತ್ ಕೃತ್ಯಾ ಸೂಕ್ತಂ ಜಪನ್ನಿದಮ್ ।
ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವತೋ ನಿಷ್ಟಾತ್ ಕಿಂಪುನರ್ಮಾನುಷಾದ್
ಭಯಮ್ ॥೪೧॥

ತಪಸ್ವೀ ನಿಯತೋ ದಾಂತಃ ಪ್ರಯೋಕ್ತಾ ಚೇದ್ ಭವೇದ್
ಋಷಿಮ್ ।
ಸರ್ವಂ ತರತಿ ಶಾಂತಾತ್ಮಾ ತಪೋಹಿ ಸುಮಹದ್ ಬಲಮ್ ॥೪೨॥

ಆಯುಷ್ಯಮಾಯುರ್ವರ್ಚಸ್ವಂ ಸೂಕ್ತಂ
ದಾಕ್ಷಾಯಣಂ ಮಹತ್ ।
ಅಲಂಕಾರಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವಾ ಪ್ರಾಪ್ಯ ದಾಕ್ಷಾಯಣಂ ಜಪೇತ್ ॥೪೩

ಪ್ರಾಯಶ್ಚ ಶ್ರಿಯಮಾದತ್ತೇ ಬಹುಚಾನ್ನಂ ಸಮಶ್ನುತೇ ।
ಭಾವವೃತ್ತೇ ಪರೇ ಸೂಕ್ತೇ ಸಪ್ತರ್ಚೇ ಪಾವನೇ ಜಪೇತ್ ॥೪೪॥

ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವಾನ್ಕಾಮಾನವಾಪ್ನುತೇ ।
ನಾ ಸದಾ ಸೀದಿತಿ ಜಪೇಜ್ಜುಹುಯಾದ್ ಯೋಗತತ್ಪರಃ ॥೪೫॥

ಪ್ರಜಾಪತೇಸ್ತು ಸಾಯುಜ್ಯಂ ದ್ವಾದಶಾಬ್ದೈಃ ಸಮಶ್ನುತೇ ।
ಉತ ದೇವಾ ಇತಿ ಜಪೇದಾಮಯಾವೀ ಯತವ್ರತಃ ॥೪೬॥

ಘೃತ ಕುಂಭಂ ನಿಧಾಯಾಥ ಜುಹುಯಾಜ್ಜಾತವೇದಸಿ ।
ಕುಂಭಾನ್ಸಂಪಾತ ಮನ್ಯಸ್ಮಿನ್ಕಾಂಸ್ಯೇ ಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಪಯೇತ್॥೪೭

ಯನ್ನಪಾನಂ ನ ಚಾನ್ನಂ ಸ್ಯಾತ್ ಸ ಇದಂ ಸಂಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ।
ತೇನಾಜ್ಯೇನಾಂಗಮಭ್ಯಜ್ಯ ಶನಕೈರನ್ನಭಾಗ್ ಭವೇತ್ ॥೪೮॥

ರೋಗಾರ್ತಸ್ಯಾಪ್ಯನೇನೈವ ಗಾತ್ರಮಂಕ್ತ್ವಾ ಜಪೇದಿದಮ್ ।
ಅಜೀರ್ಣಾನ್ನೋಪ್ಯಂಜಯೀತ ಸುಖಂ ಭವತಿ ತೇನಹ ॥೪೯॥

ಅಗ್ನೇ ಅಛಾ ವದೇತ್ಯೇತದ್ ಧನಕಾಮ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ।
ನಿಯತಃ ಸರ್ಪಿಷಾ ಹುತ್ವಾ ಜಪೆದಯುತಶಃ ಪುನಃ ॥೫೦॥

ಖಾದಿರೀಣಾಂ ಹಿ ಸಮಿಧಾಂ ಜುಹುಯಾದ್ ದಶತೀರ್ದಶ ।
ದಶಕೃತ್ವಃ ಸದಾರೇಣ ರಾಯಸ್ಪೋಷೇಣ ಪುಷ್ಯತಿ ॥೫೧॥

ಬಿಲ್ವೋದುಂಬರ ಪಾಲಾಶೀಸ್ತದಾರ್ಾ ಹಿತಕೀಶ್ಚ ಯಾಃ ।
ಜುಹುಯಾದ್ ಧನಕಾಮಸ್ತು ರಾಯಸ್ಪೋಷೇಣ ಪುಷ್ಯತಿ ।೫೨॥

ವೈಭೀದಕೇಧ್ಮೋ ವೈಲ್ವಕೇ ಜುಹುಯಾದರ್ಧಮಾಸಭುಕ್ ।
ದ್ವೇಷದ್ವೇಷ್ಟೇಣ ತಸ್ಯಾಂತೇ ಸೂಕ್ತಮೇತತ್ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ॥೫೩॥

ದ್ವಿಷಂತಂ ಧನಿನಂ ಹತ್ವಾ ದ್ವಿಷತೇ ವಿಂದತೇ ಧನಮ್ ।
ಅಥವಾ ಜಪ್ಯಮೇವ ಸ್ಯಾದ್ರಾಯಸ್ಪೋಷಧನಾರ್ಥಿನಾ ॥೫೪॥

ಅಯಮಗ್ನೇ ಜರಿತೇತಿ ಜಪೇದಗ್ನಿಭಯೇ ಸತಿ ।
ವಿಧಿನಾ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾಗ್ನಿಂ ಪಯೋದಧಿ ಘೃತಾದಿಭಿಃ ॥೫೫॥

ಸ್ವಯಂ ಪಾತು ಯಾವ ದಿಚ್ಛೇತ್ತಾವದ್ಗತ್ವಾ ಚತುರ್ದಿಶಮ್ ।
ಅಪಾಮಿದಂ ಪರಿಣಯೇತ್ಸನ್ತತೋದಕ ಧಾರಯಾ ॥೫೬॥

ಉದಹ್ರದ ಇವ ಭೂತ್ವಾ ಅಗ್ನೇರ್ಭೇಷಜಮಂತಿಕಾತ್ ।
ಅರಣ್ಯಮೇತ್ಯ ಪಾಟಾಂತು ಕ್ರೀಣೀಯಾದ್ ಯವಮುಷ್ಟಿನಾ ॥೫೭॥

ಯದಿ ಸೌಮ್ಯಸಿ ಸೋಮಾಯ ತ್ವಾ
ಪರಿಕ್ರೀಣಾಮ್ಯೋಷಧೀಮ್ ।
ಯದಿ ವಾರುಣ್ಯಸಿ ವರುಣಾಯ ತ್ವಾ ಪರಿಕ್ರೀಣಾಮ್ಯಹಂ ತತಃ ॥೫೮

ವಸುಭ್ಯೋತ್ರಿಥವಾ ರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋಽಥವಾ ಪುನಃ ।
ವೈಶ್ವದೇವ್ಯಸಿ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯಃ ಪರಿಕ್ರೀಣಾಮ್ಯಹಂ ತತಃ ॥೫೯॥

ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ ಸುಮನಸಃ ಪೂರ್ವ ಮೋಷಧ್ಯಾ ಸಹ ವೀರುಧೈಃ ।
ತಸ್ಯಾ ವೀರ್ಯಂ ಸಮಾದತ್ತೇ ಕರ್ಮ ಯತ್ರಕರಿಷ್ಯತಿ ॥೬೦॥

ತಾಂ ತು ಮಧ್ಯೇ ನಿದಧೀತ ಓಷಧೀನಾಂ ವಿಹಾಯಸಿ ।
ಗ್ರಹಣೇತ್ವೌಷಧೀನಾಂ ತು ಸರ್ವತ್ರೈವ ವಿಧಿರ್ಭವೇತ್ ॥೬೧॥

ಉತ್ಥಾಪಯೀತ ತಾಂ ಪಾಟಾಂ ತ್ರಿಮಾಮಿತಿ ಜಪನ್ನಿಹ ।
ಪಾತಶ ಪೇಷಯೇದೇನಾಂ ಸಂಸದಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾ ॥೬೨॥

ತವಲಾಭೇ ವ್ರತವತಾ ಕನ್ಯಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನ ವಾ ।
ಪ್ರಾತಃ ಶುಚಿಸ್ತಾಂ ಘೃತೇನ ತ್ರಿಃ ಪಿಬೇದನುಮಂತ್ರಿತಾಮ್ ॥೬೩

ಇಮಾಮಿತಿ ತು ಸೂಕ್ತೇನ ಶತಕೃತ್ವೋ ದಶಾವರಮ್ ।
ಸಪತ್ನೀಂ ಬಾಧತೇ ತೇನ ಪತಿಶ್ಚಾತೀವ ಮನ್ಯತೇ ॥೬೪॥

ಪತಿಸ್ತು ಪರಿಜಪ್ಯೈನಾಂ ಪಾಟಾಮೇತೇನ ವೈ ಪಿಬೇತ್ ।
ಪಯಸಾ ಸಪ್ತರಾತ್ರಂ ತು ಸಪತ್ನಾನ್ಪ್ರತಿಬಾಧತೇ ॥೬೫॥

ಮೂಲಮಂತ್ರ ಜಪ್ತೈರಸ್ಯೈರ್ಯಾಪತಿಂ ಚೇತುಮಿಚ್ಛತಿ ।
ಅಲೋಕಾ ಯಮಲೋಕಸ್ಥಾ ಮಜ್ಜತೇ ನರಕೇ ಹಿ ಸಾ ॥೬೬॥

ಅನ್ಯಥಾ ವೋಪನೀತಾನಿ ಚೂರ್ಣ ಮೂಲೌಷಧಾನ್ಯಪಿ ।
ವಿನಾಶಯೇಯುಃ ಪುರುಷಂ ತಸ್ಮಾನ್ನಾನ್ಯಂ ಸಮಾಚರೇತ್ ॥೬೭॥

ಪ್ರಿಯಂ ಮದಾ ಭರ್ತರಿ ವಾ ಭರ್ತಾ ಯಸ್ಯಾಃ ಪರಾಯಣಮ್ ।
ವಾಕ್ ಚೈವ ಮಧುರಾ ಯಸ್ಯಾಃ ಪತ್ಯುಃ ಸಂವನನಂ ಮಹತ್ ॥

ಪ್ರಿಯಂ ಭರ್ತಾರಮಾಸಾದ್ಯ ಪಿಬೇದೇ ವೌಷಧೀಮಿಮಾಮ್ ।
ಪ್ರಿಯಂ ಮದಾಂ ಧರ್ಮಪರಾಂ ಧರ್ಮಪತ್ನೀ ಮನಿಂದಿತಾಮ್ ॥

ಅವಮನ್ಯೇತ ಯೋ ಮೋಹಾತ್ತಮಾಹುಃ ಪುರುಷಾಧಮಮ್ ।
ಅರಣ್ಯಾನೀತ್ಯರಣ್ಯೇಷು ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತಮನೇಕಶಃ ॥೭೦॥

ಅರಣ್ಯಾನೀಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ಸೋಽರಣ್ಯಾತ್ಪ್ರತಿಮುಚ್ಯತೇ ।
ಶ್ರದ್ಧಾ ಸೂಕ್ತಂ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರದ್ಧಾ ಕಾಮಃ ಸಮಾಹಿತಃ ॥೭೧॥

ಸರ್ವತ್ರ ಲಭತೇ ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಸೂಕ್ತಂ ತಥೈವ ಚ ।
ಬ್ರಾಹ್ಮೀಮಾಸಾದ್ಯ ಸೂಕ್ತೇ ದ್ವೇ ಜಪೇತ್ ನಿಯತವ್ರತಃ ॥೭೧॥

ತಾಂ ಪಿಬೇತ್ತು ಯಥಾಶಕ್ತ್ಯಾ ತ್ರ್ಯಹಾತ್ಸಿದ್ಧಾಂ ನಿಯಚ್ಛತಿ ।
ಶಂಖ ಪುಷ್ಟೀಂ ತು ಪಯಸಾ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸರ್ಪಿಷಾ ॥೭೩॥

ಶತಾವರೀಂ ತು ಪಯಸಾ ವಚಾಮದ್ಭಿರ್ಘೃತೇನ ವಾ ।
ಸೂಕ್ತಾಭ್ಯಾಮನು ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಮೇಕೈಕಾಂ ತು
ತ್ರ್ಯಹಂ ಪಿಬೇತ್ ॥೭೪॥

ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಂ ಸ್ಮೃತಿಂ ಪುಷ್ಟಿಂ ಬಲಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಚ ವಿಂದತಿ ।
ಸಿದ್ಧಿಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚ ಪರಾಂ ದೀರ್ಘಂ ಚಾಯುಃ ಸಮಶ್ನುತೇ ॥

ಅಥವಾ ಮನಸಾ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಸೂಕ್ತೇ ಸಿದ್ಧಿಂ ನಿಯಚ್ಛತಿ ।
ಶಾಸ ಇತ್ಥ ಸಪತ್ನಘ್ನಂ ಸಂಗ್ರಾಮಂ ವಿಜಿಗೀಷತಃ ॥೭೬॥

ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಂ ತು ಶುಚಿನಾ ಜುಹುಯಾತ್ತತ್ರ ಸಿದ್ಧಯೇ ।
ಅಥವಾ ಜಪ್ಯಮೇವ ಸ್ಯಾತ್ಸಂಗ್ರಾಮಮಭಿಗಚ್ಛತಃ ॥೭೭॥

ಶಾಸ ಇತ್ಥೇತಿ ಯೋ ಹಂತುಂ ಶತ್ರೂನ್ ಸರ್ವಾನ್ನಿವಾರಯೇತ್ ।
ಅಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾಶನಾರ್ಥಂ ತು ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಶಿರಿಂ ಬಿರಮ್ ॥೧೮॥

ಅಪಮಾರ್ಗಮಯೀಂ ಶಾಖಾಂ ಸದರ್ಭಾಂ ಸಹವೀರಣಾಮ್ ।
ಗೃಹೀತ್ವಾಽಽತ್ಮಾನಂ ಪಾವಯೇದದಶ್ಯೋರ್ಧ್ವಂ ಚ ನಿತ್ಯಶಃ ॥೭೯॥

ಅಜ್ಯಂ ಚಾನೇನ ಜುಹುಯಾತ್ಸಹಸ್ರಂ ದಶತೀರ್ದಶ ।
ತ್ರ್ಯಹೇಣ ನುದತೇ ದೇಹಾದಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಶತವಾರ್ಷಿಕೀಮ್ ॥೮೦॥

ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಚರನ್ನೇತತ್ಸೂಕ್ತಂ ಸಿದ್ಧಿಕರಂ ಜಪೇತ್ ।
ಅಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ನುದತೇ ದೇಹಾದಪಿ ವರ್ಷ ಸಹಸ್ರಿಕೀಮ್ ॥೮೧॥

ಗೃಹೀತಂ ಯಕ್ಷ್ಮಣಾ ದರ್ಭಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸಂಸ್ಪೃಶನ್ ಜಪೇತ್ ।
ಮುಂಚಾಮಿ ತ್ವಾ ಹವಿಷೇತಿ ಯಕ್ಷ್ಮಾಣಮುಪಕರ್ಷತಿ ॥೮೨॥

ಸಮಿದ್ಧಮಗ್ನಿಂ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯೇನೈವ ಯಥಾವಿಧಿಃ ।
ಸಂಪಾತಮಾಜ್ಯೇ ನಿನಯೇತ್ಸಂಪಾತೈಶ್ಚ ಪಯಃ ಪಿಬೇತ್ ॥೮೩॥

ಸಂಪಾತ ಭಾಜನೇ ಸರ್ಪಿಶ್ಚೂರ್ಣಂ ತತ್ರ ನಿಧಾಪಯೇತ್ ।
ತತ್ರಾಸ್ಯ ಭೋಜನೀಯಂ ಸ್ಯಾತ್ಸ್ನಾನೀಯಂ ಚಾನುಮಂತ್ರಿತಮ್ ॥

ಖಾದಿರಾಣಿ ತು ಕಾಷ್ಠಾನಿ ಚೂರ್ಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಹಾಂಬುಭಿಃ ।
ಸಾಧಯೀತ ರಸಂ ಚೈಷಾಂ ಮಧ್ವಾಜ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ಪಿಬೇತ್ಸಹ ॥೮೫॥

ಮುಂಚಾಮಿ ತ್ವಾ ಹವಿಷೇತಿ ತತ್ರ ತತ್ರ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ।
ಯಕ್ಷ್ಮಾಣ ಪಪಕರ್ಷತಿ ಶರೀರಾತ್ತೈನ ಕರ್ಮಣಾ ॥೮೬॥

ಯಸ್ಯಾ ಗರ್ಭಃ ಪ್ರಮೀಯೇತ್ ತತ್ರಾಗ್ನೌ ಜುಹುಯಾದ್ಧವಿಃ ।
ಬ್ರಹ್ಮಣಾಗ್ನಿಃ ಸಂ ವಿದಾನ ಇತ್ಯಾಜ್ಯೇನ ಯಥಾವಿಧಿ ॥೮೭॥

ಆಜ್ಯ ಶೇಷೇಣ ಚಾಭ್ಯಜ್ಯ ಗರ್ಭಿಣೀ ಪ್ರಸವೇತ್ತತಃ ।
ಪಿಬೇದೇವಾಜ್ಯ ಶೇಷಂ ತು ಜೀವಂಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಪ್ರಜಾಯತೇ ॥೮೮॥

ಜಾತಾನಿ ಚೇತ್ಪ್ರಮೀಯೇರನ್ನಾಜ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾನುಮಂತ್ರಿತಮ್ ।
ಬ್ರಹ್ಮಣಾಗ್ನಿರಿತಿ ಹುತ್ವಾ ಸಂಪಾತಾನ್ನಿನಯೇದ್ ಮಣೌ ॥೮೯॥

ಮಣಿಂ ತು ತ್ರಿವೃತಿ ಸೂತ್ರೇ ವಾಸಯೇದ್ವಾಸಸಾ ಸಹ ।
ನ್ಯಗ್ರೋಧ ಶುಂಗಯಾ ತತ್ರ ಶುಕ್ಲಲೋಹಿತವೇಷ್ಟಿತಮ್ ॥೯೦॥

ತಂ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಯುತೇನಾಥ ಅನುಮಂತ್ರ್ಯ ಯಥಾ ವಿಧಿ ।
ಸಂಪಾತೈರಯುತೇ ನೈವ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ತಿ ಚ ಸಂಸ್ತುತಮ್ ॥೯೧॥

ಉಪರಿಷ್ಟಾಚ್ಚ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ತಾವದೇವಾನು ಮಂತ್ರಣಮ್ ।
ಸರ್ವೈಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೈಶ್ಚೈತಜ್ಜಪೇದಭಿಹುತಂ ಮಣಿಮ್ ॥೯೨॥

ಶಿರಸಾ ಧಾರಯೇನ್ನಾರೀ ಪ್ರಯತಾ ಗರ್ಭಿಣೀ ಸತೀ ।
ತೃತೀಯೇ ಗರ್ಭಮಾಸೇ ತು ಮಣಿಮೇತಂ ಸಮಾಸಜೇತ್ ॥೯೩॥

ಪುಷ್ಯಂತೀ ಶರದಂ ನಾರೀ ಗೌಃ ಸವತ್ಸಾ ವಸೇದ್ ಯಥಾ ।
ಬಹುಪಾಣೀಯಯವಸಾ ವತ್ಸೇನ ಪಿಬತಾ ಸಹ ॥೯೪॥

ಜಾತಸ್ಯ ತು ಕುಮಾರಸ್ಯ ಕಂಠೇ ತಂ ಮಣಿಮಾಸಜೇತ್ ।
ಆಜ್ಯಶೇಷಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ತಮುಭ್ಯಜ್ಯ ಕುಮಾರಕಮ್ ॥೯೫॥

ಹುತ್ವಾ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೈರೇವ ಸ್ತ್ರೀ ಪುಮಾಂಸಂ ಪ್ರಸೂಯತೇ ।
ಊರ್ಧ್ವಂ ವರ್ಷಾತ್ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಪುನರೇವ ವಿಧೀಯತೇ ॥೯೬॥

ಪುರಾ ಸ್ತನ ಪ್ರದಾನಾತ್ತಂ ಶ್ರದ್ಧಾ ಸೂಕ್ತೇನ ಪಾಯಯೇತ್ ।
ಮೇಧಾ ಸೂಕ್ತೇನ ಚೈವೇನಂ ಪಿಷ್ಟಂ ವ್ರೀಹಿಮಯಂ ಚರುಮ್ ॥

ಮಧುಮಿಶ್ರಂ ಜಾತರೂಪಂ ಮೇಧಾವೀ ತೇನ ಜಾಯತೇ ।
ಶತಂ ವರ್ಷಾಣಿ ಜೀವೇತ ಮ್ರಿಯತೇ ನ ಪುರಾಯುಷಃ ॥೯೮॥

ಸ್ಮೃತ ಮೇವ ಚ ತಸ್ಯ ಸ್ಯಾತ್ ಷಣ್ಮಾಸಾಚ್ಚ ತತಃ ಪರಮ್ ।
ಆಜ್ಯಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ಜುಹುಯಾದಕ್ಷಿಭ್ಯಾಂ ತ ಇತಿ ದ್ವಿಜಃ ॥೯೯॥

ಪಾಣಿನಾ ತು ಘೃತಾಕ್ತೇನ ಮೂರ್ಧಾನಂ ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ತತಃ ।
ಕರ್ಣೌ ನೇತ್ರೇ ಚ ಚುಬುಕಂ ನಾಸಿಕೇ ಚೈವ ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ ॥೧೦೦

ಏತದೇವ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಯಕ್ಷ್ಮಣೋ ವಿಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।
ಪೂರ್ವೋಕ್ತೇ ನೈವ ಕಲ್ಪೇನ ಯಕ್ಷ್ಮನಾಶನಮಾಚರೇತ್ ॥೧೦೧॥

ಹೋಮೇನ ಚ ಜಪೈಶ್ಚೈವ ಯಕ್ಷ್ಮನಾಶ ಸಮಾಚರೇತ್ ।
ಅಪೇಹೀತಿ ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತಂ ಶುಚಿರ್ದುಃಸ್ವಪ್ನ ನಾಶನಮ್ ॥೧೦೨॥

ದೇವಾ ಕಪೋತ ಇತಿ ತು ಕಪೋತಸ್ಯೋಪವೇಶನೇ ।
ಸೂಕ್ತೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಂ ಯಮುದೂತಂ ಹಿತಂ ವಿದುಃ ॥

ಸಪತ್ನಘ್ನಂ ಪ್ರಯುಂಜೀತ ಋಷಭಂ ಜಪಹೋಮಯೋಃ ।
ಯೇನೇ (ತುಭ್ಯೇ) ದಮಿತಿ ವೈ ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇತ ನಿಯತ ವ್ರತಃ ॥

ಸಮಾಧಿಂ ಮನಸಸ್ತೇನ ವಿಂದತೇ ನೈವ ಮುಹ್ಯತಿ ।
ಮಯೋಭೂರ್ವಾತ ಇತಿ ತು ಗವಾಂ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೇ ಜಪೇತ ॥೧೦೩

ಯವಾಂಶ್ಚೈವ ಘೃತಾಭ್ಯಕ್ತಾನ್ ಕಾರೀಷೇಗ್ನೌ ಸಮಾಹಿತಃ ।
ಜುಹುಯಾದ್ಗೋಷ್ಠಮಧ್ಯೇ ತು ದಧಿ ಮಧ್ವಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಾನ್ ॥

ರಾಜಾನಮಭಿಷಿಂಚೇತ್ ತಿಷ್ಯೇಣ ಶ್ರವಣೇನ ವಾ ।
ಪೌಷ್ಣೇ ಸಾವಿತ್ರ ಸೌಮ್ಯಾಶ್ವಿರೋಹಣೀಷೂತ್ತರಾಸು ಚ ॥೧೦೪॥

ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ರಾಜಲಿಂಗಾಭಿಃ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರಯತಃ ಶುಚಿಃ ।
ಮಹಾ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಶ್ಚೈವ ಸಂಪಾತಾಭಿಹುತೋ ಭವೇತ್ ॥೧೦೮

ಸರ್ವೌಷಧಿರಸೈಃ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣೈರ್ನದೀನಾಂ ಸಲಿಲೇನ ಚ ।
ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮಣ್ಯ ಥಾಸೀನ ಮಾ ಸಂಧ್ಯಾಮಭಿಷಿಚ್ಯತಮ್ ॥೧೦೯

ತ್ರಿಷ್ಟ್ವನ್ಪ್ರತ್ಯಙ್‌ಮುಖೋ ಬ್ರೂಯಾಜ್ಜಯ ತ್ವಂ
ಪೃಥಿವೀಮಿಮಾಮ್ ।
ಧರ್ಮಸ್ತೇ ನಿಖಿಲೋ ರಾಜನ್ ವರ್ಧತಾಂ ಪಾಲಯ ಪ್ರಜಾಃ ॥

ವರ್ಧಸ್ವ ತ್ವಂ ಶ್ರಿಯೈ ಪುಷ್ಟ್ಯೈ ಜಯಾಯಾಭ್ಯುದಯಾಯ ಚ ।
ರಾಜಾನಃ ಸಂತು ತೇ ಗೋತ್ರೇ ತತೋಽಪ್ರತಿರಥಂ ಜಪೇತ್॥೧೧೧॥

ವೈಯಾಘ್ರಂ ತು ಭವೇಚ್ಚರ್ಮ ಸಮಿದೌದುಂಬರೀ ಭವೇತ್ ।
ತ್ರೀರೇನಮಭಿಷಿಂಚ್ಯೈನಂ ದುಂದುಭೀನಮಭಿಮಂತ್ರಯೇತ್॥೧೧೨

ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂ ತ್ವಾ ದಿಶಿ ವಸವೋ ಅಭಿಷಿಂಚಂತು ತೇಜಸೇ ।
ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಂ ತ್ವಾ ದಿಶಿ ರುದ್ರಾ ಅಭಿಷಿಂಚಂತು ವೃದ್ಧಯೇ॥೧೧೩॥

ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂ ತ್ವಾ ದಿಶ್ಯಾದಿತ್ಯಾ ಅಭಿಷಿಂಚಂತು ಪುಷ್ಟಯೇ ।
ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ ಉದೀಚ್ಯಾಂ ತು ಅಭಿಷಿಂಚಂತು ಶ್ರೇಯಸೇ ॥೧೧೪

ಅಭಿಷಿಚ್ಯ ಚ ರಾಜಾನ ಮಾಶೀರ್ಭಿನಂದ್ಯಚ ।
ಆ ತ್ವಾ ಹಾರ್ಷಮಂತರೇಧೀತ್ಯೈ ನಮಭಿಮಂತ್ರಯೇತ್ ॥೧೧೫

ಪತಂಗಮಿತಿ ನಿತ್ಯಂ ತು ಜಪೇದಜ್ಞಾನಭೇದನಮ್
ಮಾಯಾಭೇದನಮೇತದ್ಧಿ ಸರ್ವಮಾಯಾ ಪ್ರಬಾಧತೇ ॥೧೧೬॥

[illegible] ।
ಅದೃಷ್ಟಾನಾಂ ಚ ಸತ್ವಾನಾಂ ಮಾಯಾಮೇತೇನ ಬಾಧತೇ ॥

ತ್ರ್ಯಮುಕ್ಷಿತಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಜಪೇತ್ ನಿಯತ ವ್ರತಃ ।
ಪುಷ್ಪಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತು ಯಾ ಗರ್ಭಂ ನ ಗೃಹ್ಣೀಯಾದ್
ಪಯೋಽನ್ವಿತಾ ॥೧೧೮॥

ವಿಷ್ಣುರ್ಯೋನಿಂ ನೇಜಮೇಷ ಯೋನಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ
ತತೋ ಜಪೇತ್ ।
ಮಹಿ ತ್ರೀಣಾಮವೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಪಥಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೇ ಜಪೇತ್ ॥

ಪ್ರಾಗ್ನಯೇಽಥ ದ್ವಿಷದ್ ದ್ವೇಷ್ಯಂ ಜಪೇದ್
ದ್ವೇಷಸ್ಯ ನಿಷ್ಕೃತಿಮ್ ।
ಅಯಂ ಗೌಃ ಸಾರ್ಪರಾಜ್ಞ್ಯಸ್ತು ಸರ್ಪಾನೇತೇನ ಬಾಧತೇ ॥೧೨೦

ಪವಿತ್ರಾಣಾಂ ಪವಿತ್ರಂ ತು ಜಪೇದೇಽಘಮರ್ಷಣಮ್ ।
ಆಪಃ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಯಶ್ಚೈತತ್ ತ್ರಿಃ ಪಠೇತ್ ಸುಸಮಾಹಿತಃ ॥೧೨೧॥

ಯಥಾಶ್ವಮೇಧಾವಭೃಧಸ್ತದ್ವಶಂ ಮನುರಬ್ರವೀತ್ ।
ಅಪ್ಸು ಚೈವ ನಿಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ತ್ರಿಃ ಪಠೇದಘಮರ್ಷಣಮ್ ॥೧೨೨॥

ಯಥಾಶ್ವಮೇಧಾವಭೃಥ ಏವಂ ತ ದೃಷಿರಬ್ರವೀತ್ ।
ಯಥಾಶ್ವಮೇಧಃ ಕ್ರತುರಾಟ್ ಸರ್ವ ಪಾಪಾಪನೋದನಃ ॥೧೨೩॥

ತಥಾಘಮರ್ಷಣಂ ಸೂಕ್ತಂ ಸರ್ವ ಪಾಪಪನೋದನಮ್ ।
ಸೇನಾದಾರಣ ಮೇತತ್ಸ್ಯಾನ್ನೈರ್ಹಸ್ತ್ಯಮಿತಿ ಶೌನಕಃ ॥೧೨೪॥

ಮನಸಾ ಧ್ಯೇಯಮೇತತ್ತು ಮನ್ಯತೇ ಶೌನಕಸ್ತ್ವೃಷಿಃ ।
ಸಂ ಸಮಿದ್ ಯುವಸೇ ವೃಷನ್ ಸೌಭ್ರಾತ್ರ್ಯಕರಣಂ ಮಹತ್ ॥

ಜ್ಞಾತಿ ಭೇದೇ ಪ್ರಯುಂಜೀತ ನ ಭಿದ್ಯಂತೇ ಕದಾಚನ ।
ಕೃತೇ ಭೇದೇ ತು ಸಂಜ್ಞಾನಮೇತತ್ಸಂಧಿಕರಂ ಜಪೇತ್ ॥೧೨೬॥

ಸ ತತ್ರ ಭೇದೋ ಭೂಯಃ ಸ್ಯಾದ್ ಯತ್ರೈತತ್ಸತತಂ ಜಪೇತ್ ।
ತಚ್ಛಂ ಯೋರಾವೃಣೀಮಹ ಇತಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಜಪೇತ್ ॥೧೨೭

ಮಹಾನಾಮ್ನ್ಯಃ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶುಕ್ರಂ ಜ್ಯೋತಿಃ ಸನಾತನಮ್ ।
ಸಪತ್ನಘ್ನ್ಯಶ್ಚ ಪುಣ್ಯಾಶ್ಚ ಪಾವಮಾನ್ಯಃ ಪರಾಃ ಸ್ಮೃತಾ ॥೧೨೮॥

ವೃಷ್ಟಿಕಾಮೋ ಜಪೇಚ್ಚೈತಾ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾಃ ಸನಾತನಾಃ ।
ಓಂಕಾರ ಪೂರ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತಯೋ ಮಧುಛಂದ ಸ ಆದಿತಃ ॥

ಸೂಕ್ತಾನ್ಯನ್ತೇ ಮಹಾ ನಾಮ್ನ್ಯಃ ಸಂಹಿತಾ ಸಾಮೃತಾ ಸ್ಮೃತಾ ।
ಅಮೃತತ್ವಂ ಯಯುರ್ದೇವಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಸಂಹಿತಯಾನಯಾ ॥

ಜಪನ್ನೇತಾಂ ಶುಚಿರ್ನಿತ್ಯಮಮೃತತ್ವಂ ಸ ಗಚ್ಛತಿ ।
ಅತ್ರೈವ ತ್ವಾವಪೇನ್ಮಧ್ಯೇ ಪಿತೃಸೂಕ್ತಾನ್ಯನೇಕಶಃ ॥೧೩೧॥

ಪಿತ್ರ್ಯಂ ತಾಂ ಸಂಹಿತಾಂ ವಿದ್ಯಾತ್ ಪಿತೄನ್
ಪ್ರೀಣಾತಿ ಚೈತಯಾ ।
ಏವ ಮೇವ ಸಮಾಹೃತ್ಯ ವಾಸವೀ ಸಂಹಿತಾ ಭವೇತ್ ॥೧೩೨॥

ರೌದ್ರಾದಿತ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವೀ ಯದ್ದೇವತ್ಯಾಂ ಚ ಕಾಮಯೇತ್ ।
ಕುರ್ವೀತ ವಾಸು ಶಮನಂ ಮಧ್ಯೇ ಗೋಷ್ಠಸ್ಯ ಧರ್ಮವಿತ್ ॥೧೩೩

ಪುಷ್ಪೈರ್ಗಂಧೈಶ್ಚ ಮಾಲ್ಯೈಶ್ಚ ವಾನಸ್ಪತ್ಯೈಸ್ತಥೌಷಧೈಃ ।
ವಾಸ್ತು ಸರ್ವಂ ಪ್ರತಿಕಿರೇತ್ಸಪ್ತ ಧಾನ್ಯೈಸ್ತಥೈವ ಚ ॥೧೩೪॥

ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿಂ ಯಜೇಚ್ಚಾತ್ರ ಪಾಯಸೇನ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ ।
ಔದುಂಬರ ಪಾಲಾಶೈಸ್ತು ಬಲಿಂ ಪ್ರತಿದಿಶಂ ಹರೇತ್ ॥೧೩೫॥

ಸೂರ್ಯೋ ವಾಯುರ್ಯಮಃ ಪಿತರೋ ವರುಣೋ ನಿಋತಿಸ್ತಥಾ ।
ಸೋಮೋ ಮಹೇಂದ್ರ ಇತ್ಯೇತೇ ದಿಕ್ಷು ವೈ ದೇವತಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥

ದದ್ಯಾದ್ ದಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಶಿವಂ ಭವತಿ ವಾಸ್ತುನಿ ।
ಪ್ರತಿ ಸಂವತ್ಸರಂ ಕಾರ್ಯಂ ಗೃಹೇ ವೈ ಗೃಹಮೇಧಿನಾ ॥೧೩೭॥

ಯಧ್ಯೇವಂ ಸವಿಧಂ ಚಾನ್ಯದನುಕ್ತಮಪಿ ಕಿಂಚನ ।
ಅಗ್ನಿಮಿಂದ್ರಮಥೋ ವಾಯುಂ ಸೂರ್ಯಮನ್ಯಾಶ್ಚ ದೇವತಾ ॥

ಅರಿರಾಧಯಿಷುರ್ಯಾಂ ಯಾಮಭಿಧಾವೇತ ತಾಂ ಚ ತಾಮ್ ।
ಅಭಿರೂಪೇಣ ಸೂಕ್ತೇನ ಯಥಾದಿಷ್ಟಂ ಪ್ರಯೋಜನಮ್ ॥

ಋಷೀಣಾಂ ಮಂತ್ರದೃಷ್ಟೇನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾ ಸಿದ್ಧಿರಿಷ್ಯತೇ ।
ಸರ್ವತ್ರ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದದ್ಯಾದ್ ಧನಂ ವಾ ಧರ್ಮಸಿದ್ಧಯೇ ॥೧೪೦

ನ ತ್ವೇವಾ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಕರ್ಮ ಕಿಂಚಿದಸ್ತೀತಿ ಶೌನಕಃ ।
ಶಕ್ತ್ಯಾ ಹಿ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರೇಣ ಸಮ್ಮಿತಾಪ್ಯಂತತೋ ಭವೇತ್ ॥೧೪೧

ತಸ್ಮಾತ್ ಸ್ವಲ್ಪಾಪಿ ದಾತವ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣಾ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಯೇ
ಋಷಭೈಕಾದಶಾ ದದ್ಯಾತ್ ಯೇನವಾ ತುಷ್ಯತೇ ಗುರುಃ ॥೧೪೨॥

ಧರ್ಮಜ್ಞೇ ಸತ್ಯವಾದಿನಿ ಬ್ರಹ್ಮದಾನಂ ಚ ದೀಯತೇ ।
ತದಿದಂ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಗುಹ್ಯಂ ಪಾವನಮುದ್ಭೃತಮ್ ॥೧೪೩॥

ನಾ ಪ್ರಶಾಂತಾಯ ದಾತವ್ಯಂ ನಾ ಪುತ್ರಾಯಾ ತಪಸ್ವಿನೇ ।
ನಾ ಸಂವತ್ಸರೋಷಿತಾಯ ನಾ ಶಿಷ್ಯಾಯಾಹಿತಾಯಚ ॥೧೪೪॥

॥ ನಮಃ ಶೌನಕಾಯ ನಮಃ ಶೌನಕಾಯಃ ॥

ಇತ್ಯೃಗ್ವಿಧಾನೇ ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ.

ನಾಲ್ಕನೆ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಶೌನಕರು ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಉಪಾಸಕರಾಗಿದ್ದು ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಮತ್ತು ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸೃಷ್ಟಿಲಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ಈ ದೇವನು ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇವನು ಸ್ತುತಿ ನಮಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶರತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರುದ್ರನನ್ನು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ನಾಶಿಯಾಗುತ್ತವೆ. "ದ್ವಿಶತ ಕ್ಷತ್ರಾದಿ ಅಧ್ವಂ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ವೈದ್ಯನು ತನಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ವೃಷ್ಟಿ ಕಾಮನೆಯುಳ್ಳವನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಪಾಯಸದಿಂದ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ವೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದವನು ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಭೂತಾಂಶ ಋಷಿಯ ಸೂಕ್ತದ ಜಪದಿಂದ ಅನುರೂಪವಾದ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ಭೂತೇಷು ಸೂಕ್ತದ ಹೋಮದಿಂದ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸಿರುವಾಗ ಅಶ್ವಿನೀ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ಧೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸಕಲ ಫಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗು. ಒಳ್ಳೆಯ ರೂಪ, ಅನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಕಲ ಪಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. "ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿಃ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಉತ್ತಮ ವಾಗ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ರಾತ್ರಿ ಸೂಕ್ತದ ಜಪದಿಂದ ಸಂವತ್ಸರ ಕಾಲ ಸಾವಿರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿ ಸೂಕ್ತದ ಜಪದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಿರುಗಿ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ "ಮಮಾಗ್ನೆ, ಯಾಂ ಕಲ್ಪಯಂತಿ ಮತ್ತು ಯಮಾಂಗಿರಸ ಋಕ್ಕು" ಇವುಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿದರೆ ಅಭಿಚಾರ ಭಾದೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇಮಂ ಋಷಿಃ ಇಂದ ಸ್ವರ್ಣಮಯವಾದ ಮಣಿಯನ್ನು

ಸೇರಿಸಿ ತಲೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಧರಿಸಿದರೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಶತ್ರುಮರಣ ಮತ್ತು ಜಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿಚಾರಾದಿ ಕೃತ್ಯಗಳು ಇವನಿಗೆ ತಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೃತ್ಯಾ ಸೂಕ್ತದ ಮಹಿಮೆ. ದಾಕ್ಷಾಯಿಣಿ ಸೂಕ್ತ ಜಪಿಸಿದರೆ ಶಾಂತಾತ್ಮನಾಗಿ ಹಿರಣ್ಯವನ್ನು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಅವನು ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ವಿಯುಕ್ತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾವವೃತ್ತೆ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಸರ್ವಕಾಮ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಸದಾಸೀ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಯೋಗಿಯಾದವನು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಉತದೇವ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಘೃತ ಕುಂಭವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬಹ್ವನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಮಾಂ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ನೂರು ಸಲ ಜಪಿಸಿದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯಾದವಳಿಗೆ ಸವತಿಯ ಕಾಟವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವಳು ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಅದರ ಅಭಿಮಂತ್ರಣದ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಪತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯವಾಕ್‌ವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ದಿವ್ಯರೂಪದಿಂದ ಯುಕ್ತಳಾಗಿ, ಪತಿಯನ್ನು ಆನಂದ ಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪವುಂಟಾಗುವುದು. ಶ್ರದ್ಧಾ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮೇಧಾ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಮೇಧೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಸೂಕ್ತ ಜಪ ಮತ್ತು ಪಾನಮಾಡಿದರೆ ಸಕಲವೂ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಚಾಮಿತ್ವಾ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಗ್ನಿ ಸಹ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಗರ್ಭಸ್ರಾವವು ನಿಂತು, ಅವಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದುವಳು ತಚ್ಛಂಯೋ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಜಪ ಮತ್ತು ಹೋಮಾದಿಗಳು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅದಲ್ಲದೆ, ರುದ್ರ ಆದಿತ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳ ಅನುಗ್ರಹವು ಇಷ್ಟಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಮ, ಸೂರ್ಯ, ವಾಯು ಪಿತೃಗಳೂ ವರುಣ ಇವರುಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುವರು ಮಂತ್ರದೃಷ್ಟಾರರಾದ ಋಷಿಗಳ ಮಾತುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ನಿರಾಶಾಂ ಭಾಗ್ಯ ಹೀನಾನಾಮೃಗ್ವಿಧಾನಮಜಾನತಾಮ್ ।
ಋಗ್ವೇದಃ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೋಽಯಂ ಫಲಂ ನೈವ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ॥೧॥

ರತ್ನಗರ್ಭ ಇವಾಭಾಸ ಋಗ್ವೇದಃ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮೇ ।
ಋಗ್ವಿಧಾನ ಪ್ರದೀಪೇನ ವಿನಾ ನೈವ ಪ್ರಕಾಶತೇ ॥೨॥

ರತ್ನಾಕರ ಇವೋದಾರ ಋಗ್ವೇದೋಽತ್ಯಂತದುಸ್ತರಃ ।
ಋಗ್ವಿಧಾನ ಮಹಾಪೋತಂ ವಿನಾ ನೈವ ಫಲಪ್ರದಃ ॥೩॥

ನಿಧಾನಂ ಸರ್ವರತ್ನಾನಾಂ ಋಗ್ವೇದೋ ಬ್ರಹ್ಮಮಂದಿರಮ್ ।
ಋಗ್ವಿಧಾನ ವಿಧಾನೇನ ಧ್ರುವ ಮೇತದವಾಪ್ಯತೇ ॥೪॥

ಋಗ್ವೇದಃ ಪಠಿತೋ ಹ್ಯೇಷ ನೃಣಾಂ ಭವತಿ ನಿಷ್ಫಲಃ ।
ಋಗ್ವಿಧಾನಂ ವಿನಾ ತಸ್ಮಾದಧ್ಯೇಯಂ ತತ್ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥೫॥

ಸೂಕ್ತ ತತ್ವಾರ್ಥ ಕಥನ ಮೃಗ್ವಿಧಾನಮ ಸ್ಮೃತಿ ಯಃ ।
ಋಗ್ವೇದೋ ಜಾಯತೇ ತಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದಾತ್ಪಲ್ಲವಾನಸಃ ॥೬॥

ಆಯುಷ್ಯಂ ಸಂಪದೋ ಮೂಲಂ ಸರ್ವ ಕಲ್ಮಷನಾಶನಮ್ ।
ಋಗ್ವಿಧಾನಾಭ್ಯನುಷ್ಠಾನಂ ಶುಭ್ರಕೀರ್ತಿಕರಂ ಪರಮ್ ॥೭॥

ಋಗ್ವಿಧಾನೇನ ಸಂಯುಕ್ತಮೃಗ್ವೇದಂ ವೇತ್ತಿ ಯೋ ದ್ವಿಜಃ ।
ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಣಾಮಾಶ್ರಯಃ ಸ
ಭವೇದ್ ಧ್ರುವಮ್ ॥೮॥

ವೇದೇಷು ಪ್ರಥಮೋ ವೇದ ಆಯುರ್ವೇದ ನಿಧಿಃ ಪ್ರಭುಃ ।
ಋಗೀಧಾನ ಸದಾಭ್ಯಾಸಾದತೀವ ಪರಿತುಷ್ಯತಿ ॥೯॥

ಶತ್ರುನಾಶಂ ಮನಸ್ತುಷ್ಟಿಂ ಸುಹೃಜ್ಜನ ಸಮಾಗಮಮ್ ।
ಋಗ್ವೇದಃ ಪ್ರಯನ್ತಾ ನಿತ್ಯಮೃಗ್ವಿಧಾನೇನ ತೋಷಿತಃ ॥೧೦॥

ಋಗ್ವೇದಂ ವೇತ್ತಿ ಯಃ ಸಾಂಗಮೃಗ್ವಿಧಾನರತಃ ಸದಾ ।
ಮನೋರಥಾದಪ್ಯಧಿಕಂ ಭವೇತ್ತಸ್ಯ ಸಮೀಹಿತಮ್ ॥೧೧॥

ಕುಲೇ ಜನ್ಮನಿ ಶೀಲೇ ವಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಯಾ ಮುದ್ಯಮೇಽಪಿಚ ।
ಋಗ್ವಿಧಾನ ಪರಿಜ್ಞಾನಾದುಃಶಂತಿ ಚರಿತಾರ್ಥತಾಮ್ ॥೧೨॥

ತುಷ್ಯಂತಿ ದೇವತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಸಂಪದ್ಯಂತೇ ವಿಭೂತಯಃ ।
ದುರಾಧಯಃ ಪ್ರಣಶ್ಯನ್ತಿ ನಿತ್ಯ ಮೃಗ್ವಿಧಿ ಪಾಠಿನಾಮ್ ॥೧೩॥

ನಮಃ ಶೌನಕಾಯ ನಮಃ ಶೌನಕಾಯ

ಇತ್ಯೃಗ್ವಿಧಾನೇ ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಋಗ್ವಿಧಾನಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಇಲ್ಲಿ ಫಲಶೃತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಋಗ್ವೇದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅದೃಷ್ಟಹೀನರು. ಇದು ರತ್ನದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನೆ ಯಂತೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೋಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದುಃಖಮಯವಾದ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟಬಹುದು. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸೂಕ್ತಗಳ ತತ್ವಾರ್ಥವು ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಋಗ್ವೇದವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವನು ಧರ್ಮ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹೊಂದ ಬಹುದು. ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೂ ಇದು ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಶತ್ರುನಾಶ ಮನಸ್ಸಂತೋಷ, ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಮಾಗಮ ಇವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಕಲ ಮನೋರಥವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕವಾದ ಚಿಂತೆಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೆಂಬ ಶುಭಕಾಮನೆಯಿಂದ ಮಹರ್ಷಿ ಶೌನಕರು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಋಷಿಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಾರ ಕಲ್ಯಾಣಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಗ್ರಂಥವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ವಾಕ್ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಾನಗಳುಂಟು ಪರಾಪಶ್ಯಂತೀ ವೈಖರೀ ಮಧ್ಯಮಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರು ಪ್ರಭೇದಗಳು. ಮೇಲುಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ ವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಆಡುವ ನಾಲ್ಕನೇಯ ಅವಸ್ಥೆಯಾದ ಮಧ್ಯಮ ಎಂಬುದು ಭೂಲೋಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಶಬ್ಧಬ್ರಹ್ಮ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಬ್ಧಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತನಾದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದ

ಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾನವ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಧ್ಯೇಯವಾದ ಮುಕ್ತಿ ಇದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಪುನಾವರ್ತಿ ರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಋಗ್ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮನ್ಯುಸೂಕ್ತದ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆ

ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಎಂದರೆ ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿ ಯಾದ ದೇವನು ದೇವತೆಯೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನೇ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಋಷಿಗಳು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕೆಲವಿವೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮನ್ಯು (ಕ್ರೋಧ, ಕೋಪ)ವೂ ಒಂದು ಇದರಂತೆ ಶ್ರದ್ಧಾ, ದಾನ, ತಪಸ್ಸು (ಧ್ಯಾನ) ಮೇಧಾ, ಪ್ರಜ್ಞಾ, ಕಾಮ, ಸತ್ಯ, ದಮ, ಶಮ, ಧರ್ಮಯಜ್ಞ, ಮನಸ್ಸು, ಸಂವತ್ಸರ, ಅಥವಾ ಕಾಲ, ಶಾಂತಿ ಆನಂದ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಭಾವನಾ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸ ಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪ್ರಕೃತ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮನ್ಯು ಎಂಬ ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ತುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಜುರ್ವೇದದ ತೈತ್ತರೀಯೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ದೇವತಾತ್ಮಕವಾದ ಒಂದು ಅನುವಾಕವಿದೆ. ಮನ್ಯುರಾಕಾರಿಶತ್ ಎಸ್ಮೈ ಮನ್ಯುವೆಂಬ ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿ ದೇವನೇ ಇಗೋ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನೀನೇ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ. ನಾನು ಮಾಡುವು ದಿಲ್ಲ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ನೀನೇ ಕರ್ತೃವು. ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಕನು ನಾನಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ನಿನಗೆ ಈ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವೆನೆಂದು ಈ ಮಂತ್ರದ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವು. ಶ್ರದ್ಧಾ, ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಭಾವನಾ ದೇವತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರದ್ಧಯಾಗ್ನಿಃ ಶ್ರದ್ಧಾ ದೇವತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅನುವಾದವು ಯಸ್ತೇಽ ಮನ್ಯು ಎಂಬ ಈ ಸೂಕ್ತವು ಆರನೆಯ ಅನುವಾಕದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದನೆಯ ಸೂಕ್ತವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏಳು ಋಕ್‌ಗಳು ಇರುವುವು. ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ತಪ ಎಂಬ ಋಷಿಯ ಪುತ್ರನಾದ ಮನ್ಯು ಎಂಬುವನು ಋಷಿಯು.

ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಇದರ ಮುಂದಿನ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಮನ್ಯು ದೇವತೆಯು. ಈ ಸೂಕ್ತದ ಮೊದಲನೆಯ ಋಕ್ ಜಗತೀ ಛಂದಸ್ಸಿನವು. ಉಳಿದ ಋಕ್‌ಗಳು ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಸ್ಸಿನವು. ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಸ್ತೇಽಮನ್ಯೋ ಸಪ್ತಸೋ ಮಾನ್ಯೋ‍ಽವ್ಯಂತು ಜಗತ್ಯಾದಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಅಜಿರ ಎಂಬ ಅಭಿಚಾರ ಸಾಧನಾಭೂತವಾದ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ನಿವಿದ್ಧಾನ ಸೂಕ್ತವನ್ನಾಗಿ ಪಠಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶ್ವಲಾಯನ ಶ್ರೌತ ಸೂಕ್ತದ ತ್ವಯಾ ಮನ್ಯೋಯಸ್ತೇ ಮನ್ಯು ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ (ಆ. ೯, ೭) ನಿವೃತ್ತವಾಗಿದೆ. ತ್ವಯಾಮನ್ಯೋ ಎಂಬ ಈ ಸೂಕ್ತವು ಆರನೆಯ ಅನುವಾಕದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರನೆಯ ಸೂಕ್ತವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏಳು ಋಕ್‌ಗಳಿರುವುವು. ಹಿಂದಿನ ಸೂಕ್ತದಂತೆಯೇ ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ಋಷಿ ದೇವತೆಗಳು. ಈ ಸೂಕ್ತದ ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ಋಕ್‌ಗಳು ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಸ್ಸಿನವು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ಋಕ್‌ಗಳು ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಸ್ಸಿನವು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ಋಕ್‌ಗಳು ಜಗತೀ ಛಂದಸ್ಸಿನವು. ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ತ್ವಯಾ ಮನ್ಯೋ ಚತುರ್ಜಗತ್ಯಂತಂ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಆಜಿರಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಏಕಾಹೇಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಮರುತ್ವತೀಯ ಶಸ್ತ್ರಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿವಿದ್ಧಾನ ಸೂಕ್ತವನ್ನಾಗಿ ಪಠಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಶ್ವಲಯನ ಶ್ರೌತ ಸೂತ್ರದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಉದಾಹರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿನ್ಯುತ್ಯಭಿಭೂತಿವಜ್ರ ಎಂಬ ಏಕಾಹೇಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಎರಡು ಮನ್ಯು ದೇವತಾಕವಾದ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶ್ವಲಯನ ಶ್ರೌತಸೂತ್ರದ ವಿನ್ಯುತ್ಯಭಿಭೂಕ್ಯೋದಿಷು, ವಜ್ರಯೋಶ್ಚಮನ್ಯು ಸೂಕ್ತೇ. ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ (ಆ. ೯, ೮) ನಿವೃತವಾಗಿರುವುದು.

ಮನ್ಯುಸೂಕ್ತದ ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳು

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠ ೧

ಯಸ್ತೇಮನ್ಯೋಽವಿಧದ್ವಜ್ರಸಾಯಕ
ಸಹಓಜಃ ಪುಷ್ಯತಿ ವಿಶ್ವಮಾನುಷಕ್ ।
ಸಾಹ್ಯಾಮ ದಾಸಮಾರ್ಯಂ ತ್ವಯಾಯುಜಾ
ಸಹಸ್ಕೃತೇನ ಸಹಸಾ ಸಹಸ್ವತಾ ॥

ಪದಪಾಠ :—

ಯಃ ತೇ ಮನ್ಯೋಽ ಇತಿ, ಅವಿಧತ್, ವಜ್ರ,
ಸಾಯಕ, ಸಹಃ, ಓಜಃ ಪುಷ್ಯತಿ, ವಿಶ್ವಂ, ಆನುಷಕ್ ।
ಸಾಹ್ಯಾಮ, ದಾಸಂ, ಆರ್ಯಂ, ತ್ವಯಾಯುಜಾ,
ಸಹಃ ಕೃತೇನ, ಸಹಸಾ, ಸಹಸ್ವತಾ ॥

ಪ್ರತಿಪಾದಾರ್ಥ :—

ವಜ್ರ=ವಜ್ರಾಯುಧದಂತೆ ಶಕ್ತಿಯುತನೂ, ಸಾಯಕ=ಶತ್ರು ನಾಶಕನಾದ, ಮನ್ಯೋ=ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿ ದೇವನಾದ ಮನ್ಯುವೇ, ಯಃ=ಯಜಮಾನನು, ತೇ=ನಿನ್ನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ, ಅವದತ್=ಪೂಜೆಯನ್ನ

ಪೂಜಿಸುವನೋ ಅವನು, ವಿಶ್ವಂ ಸಹಃ=ಸಕಲ ಬಲವನ್ನು, ಓಜಃ= ವೀರ್ಯವನ್ನು, ಆನುಷಕ್=ಸರ್ವದಾ, ಪುಷ್ಯತಿ=ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ, ವಯಂ= ನಾವು, ಸಹಸ್ಕೃತೇನ=ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ, ಸಹಸಾ=ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಸಹಸ್ಕೃತಾ=ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬಲ್ಲ, ತ್ವಯಾಯುಜಾ=ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ದಾಸಂ=ನಾಶಕಾರಕನು, ಆರ್ಯಂ=ನಮಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಶಕ್ತಿ ಯುಳ್ಳವನೂ ಆದ ವಿರೋಧಿಯನ್ನು, ಸಾಹ್ಯಾಮಾ=ಸೋಲಿಸು ವಂತಾಗಲಿ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ವಜ್ರಾಯುಧದಂತೆ ಶಕ್ತಿಯುತನೂ, ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ ಆದ ಎಲೈ ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ದೇವನೇ ಯಾವ ಯಜಮಾನನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವನೋ ಅವನು ಸದಾ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ವದಾ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ವೀರ್ಯವುಳ್ಳ ನಿನ್ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾವು ನಾಶಕರನೂ ಅಧಿಕವಾದ ವೀರ್ಯವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸು ವಂತಾಗಲಿ.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :—

"ಮನ್ಯುಃ" ಮನುಷ್ಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಯಾಸ್ಕರು ಮನ್ಯುರ್ಮನ್ಯತೇಃ ದೀಪ್ತಿ ಕರ್ಮಣಃ ಕ್ರೋಧ ಕರ್ಮಣೋ ವಧ ಕರ್ಮಣೋ ವಾ ಮನಂತ್ಯಸ್ಮಾ ದಿಷವಃ (ನಿ. ೧೦–೨೯) ಎಂಬ ನಿರ್ವಚನವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಎಂದರೆ "ಮನ್ಯು" ಶಬ್ದವು ಪ್ರಕಾಶಿಸು. ಕೋಪಮಾಡು, ಕೊಲ್ಲು ಎಂಬರ್ಥ ವಿರುವುದರಿಂದ "ಮನ್" ಧಾತುವಿನಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ಯುದ್ಧಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪದಿಂದ ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಮನ್ಯು ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕೋಪ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ವಜ=ವಜ್ರವ ತ್ಯಾಗಭೂತ ವಜ್ರಾಯುಧದಂತೆ ಬಲಶಾಲಿಯಾದವನು ಕೋಪಬಂದಾಗ ಬಲವು ಹೆಚ್ಚು

ವುದು ಎಂಬುದು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಹಓಜಃ ಪುಷ್ಯತಿ=ಸಹಃ ಎಂದರೆ ದೇಹಬಲವೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಓಜಃ ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಧೈರ್ಯವು ಪರಾಕ್ರಮವು. ಕ್ರೋಧಯುಕ್ತನಾದ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ವಿಧವಾದ ಬಲಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ದಾಸಂ ಆರ್ಯಂ ಈ ಶಬ್ಧಗಳಿಗೆ ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ದಾಸ ಉಪಕ್ಷಪಯಿತಾರಂ ಆರ್ಯಂ. "ಅಸ್ಮಚತ್ತ್ರೋಧಿಕಂ ಚೋಭಯಂ ನಿಥಂ ಶತ್ರುಂ" ಹಿಂಸಕನಾದ ಶತ್ರು ನಮಗಿಂತಲೂ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ಶತ್ರು ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳು. ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ "ಹಾಸ್ಯಂ" ಶಬ್ಧಕ್ಕೆ ಅನಾರ್ಯ ಈ ದೇಶದ ಪೂರ್ವನಿವಾಸಿಯಾದ ಕಪ್ಪುಜನ ಎಂದು "ಆರ್ಯಣ" ಎಂದರೆ ಚಾತುರ್ವರ್ಣಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಆರ್ಯ ಜನಾಂಗದವನು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ನಮಗೆ ಶತ್ರುಭಾವದಿಂದಿರುವವರು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೨

ಮನ್ಯುರಿಂದ್ರೋ ಮನ್ಯುರೇವಾಸ ದೇವೋ
ಮನ್ಯುರ್ಹೋತಾ ವರುಣೋ ಜಾತವೇದಾಃ ।
ಮನ್ಯುಂ ವಿಶಈಳತೇ ಮಾನುಷೀರ್ಯಾಃ
ಪಾಹಿನೋ ಮನ್ಯೋ ತಪಸಾ ಸಜೋಷಾಃ ॥

ಪದಪಾಠ :—

ಮನ್ಯು, ಇಂದ್ರಃ, ಮನ್ಯುಃ, ಏವ, ಆಸ, ದೇವಃ, ಹೋತಾ
ವರುಣಃ, ಜಾತಽವೇದಾಃ ಮನ್ಯುಂ ವಿಶಃ ಈಳತೇ ಮಾನುಷಿಃ ಯಾ
ಪಾಹಿ ನಃ ಮನ್ಯೋಽಇತಿ ತಪಸಾ ಸಜೋಷಾಃ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಮನ್ಯುಃ=ದೇವನೇ, ಇಂದ್ರಃ=ಇಂದ್ರರೂಪನೂ, ಮನ್ಯುಃ ಏವ=ಮನ್ಯುವೇ ದೇವಃ=ಈಶ್ವರನಾಗಿ, ಆಸ=ಆಗಿದ್ದಾನೆ, ಮನ್ಯುಃ=ಮನ್ಯುವೇ, ಹೋತಾ=ಹೋಮ ಸಂಪಾದಕನಾದ ಅಗ್ನಿಯೂ, ಜಾತವೇದಾಃ=ಜಾತಪ್ರಜ್ಞನಾದ, ವರುಣಃ = ವರುಣನು ಆಗಿದ್ದಾನೆ, ಯಾಃ = ಯಾವ, ಮಾನುಷೀಃ ವಿಶಃ = ಮಾನವರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುವರೋ ಅವರು, ಮನ್ಯುಂ ಏವಂ = ಮನ್ಯುವನ್ನೇ, ಈಳತೇ = ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮನ್ಯೋ=ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ, ತಪಸಾ=ತಪ ಎಂಬ ನನ್ನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಸಜೋಷಾಃ=ಒಂದುಗೂಡಿದವನಾಗಿ, ಪಾಹಿ=ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಮನ್ಯುವೇ ಇಂದ್ರನು, ಮನ್ಯುವೇ ಈಶ್ವರನೂ, ಮನ್ಯುವೇ ಹೋಮ ಸಂಪಾದಕನಾದ ಅಗ್ನಿಯೂ, ಜಾತಪ್ರಜ್ಞನಾದ ವರುಣನು ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಯಾರು ಮಾನವರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುವರೋ ಅವರು ಮನ್ಯುವನ್ನೇ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ ತಪಾ ಎಂಬ ನನ್ನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಒಂದುಗೂಡಿದವನಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :—

ಈ ಋಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮನ್ಯುದೇವತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವಾಗ ಈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ, ಇಂದ್ರ, ದೇವ, ಹೋತ, ವರುಣಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ನಾಮಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಇತರ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ಮನ್ಯುದೇವನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಾ ದೇವತೆಗಳ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮನ್ಯುದೇವನನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿದರೆ. ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಗುಣವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಓರ್ವ ಪುರುಷನನ್ನು

ಹೊಗಳುವಾಗ ನೀನೆ ಇಂದ್ರ, ಚಂದ್ರ, ದೇವೇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಗಳನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರುವರು ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಋಷಿಯೂ ಮನ್ಯುದೇವನನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿದ್ದಾನೆ. ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಗೃತ್ಸಮದ ಋಷಿಯು ಸಹ ಈ ರೀತಿ ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠಃ ೩

ಅಭೀಹಿ ಮನ್ಯೋ ತವ ಸಸ್ತವೀಯಾನ್ತಪಸಾ ಯುಜಾ

ವಿಜಹಿ ಶತ್ರೂನ್ । ಅಮಿತ್ರಹಾ ವೃತ್ರಹಾ ದಸ್ಯುಹಾಚ ವಿಶ್ವಾ

ವಸೂನ್ಯಾಭರಾ ತ್ವಂ ನಃ ॥

ಪದಪಾಠ :—

ಅಭಿ ಇಹಿ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ತವಸಃ ತವಿಯಾನ್ ತಪಸಾ ಯುಜಾ

ವಿ ಜಹಿ ಶತ್ರೂನ್ । ಅಮಿತ್ರಹಾ ವೃತ್ರಹಾ ದಸ್ಯುಹಾ ಚ

ವಿಶ್ವಾ ವಸೂನಿ ಆ ಭರಾ ತ್ವಂ ನಃ ॥

ಪ್ರತಿಪಧಾರ್ಥ :—

ಮನ್ಯೋ=ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ, ಅಭೀಹಿ=ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ದಯು ಮಾಡು, ತವಸಃ=ಶಕ್ತಿಯುತರಿಗಿಂತಲೂ, ಸವಿಯಾಃ=ಅಧಿಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನೀನು, ತಪಸಾಯುಜಾ = ತಪ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ,

ಶತ್ರೂನ್=ಶತ್ರುಗಳನ್ನು, ವಿಜಹಿ = ನಾಶಪಡಿಸು, ವೃತ್ರಹ=ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಯಾದ ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ, ಅಮಿತ್ರಃ=ದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನು, ದಸ್ಯುಹ=ಶತ್ರುನಾಶಕನಾದ ತ್ವಂ ನೀನು, ವಿಶ್ವಾ = ಸಕಲವಾದ, ವಸೂನಿ= ಧನಗಳನ್ನು, ನಃ=ನಮಗೆ, ಆಭರಾ=ತಂದೊದಗಿಸು,

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡು ಶಕ್ತಿಯುತರಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನೀನು ತಪಃ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ ಆದ ನೀನು ಸಕಲ ಧನಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ತಂದೊದಗಿಸು.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೪

ತ್ವಂ ಹಿ ಮನ್ಯೋ ಅಭಿಭೂತ್ಯೋಜಾಃ ಸ್ವಯಂ
ಭೂರ್ಭಾಮೋ ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ ।
ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿಃ ಸಹುರಿಃ ಸಹಾವಾನ್
ಅಸ್ಮಾಸ್ವೋಜಃ ಪೃತನಾಸು ಧೇಹಿ ॥

ಪದಪಾಠ :—

ತ್ವಂ ಹಿ ಮನ್ಯೋಽಇತಿ ಅಭಿಭೂತಿಽಓಜಾಃ ಸ್ವಯಂಭೂಃ
ಭಾಮಃ ಅಭಿಮಾತಿಽ ಸಹಃ। ವಿಶ್ವಽಚರ್ಷಣಿಃ ಸಹುರಿಃ ಸಹಾವಾನ್
ಅಸ್ಮಾಸು ಓಜಃ ಪೃತನಾಸು ಧೇಹಿ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಮನ್ಯೋಽ=ಎಲೈ ಮನುಷ್ಯನೇ, ಅಭಿಭೂತ್ಯೋಜಾಃ=ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು, ಸ್ವಯಂಭೂಃ = ಸ್ವಯಂ ಉತ್ಪನ್ನನೂ, ಭಾಮಃ=ಕ್ರೋಧರೂಪನೂ, ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ=ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ, ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿಃ = ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಬಲ್ಲವನೂ, ಸಹುರಿಃ = ಸಹನಶೀಲನೂ, ಸಹಾವಾನ್ = ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಬಲ್ಲವನೂ ಆದ, ತ್ವಂ=ನೀನು, ಅಸ್ಮಾಸು ಪೃತನಾಸು = ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಓಜಃ = ಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ದೇಹಿ = ಕೊಡು ||

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ, ನೀನಾಗಿಯೇ ಸ್ವಯುತ್ಪನ್ನನು, ಕ್ರೋಧರೂಪನೂ, ಸಕಲವನ್ನೂ ನೋಡಬಲ್ಲವನೂ, ಸಹನಶೀಲನೂ ಆದ ನೀನು, ಸಂಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಲು ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡು.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠ ೫

ಆಭಾಗಃ ಸನ್ನಪ ಪರೇತೋ ಅಸ್ಮಿ ತವಕ್ರತ್ವಾ ತವಿಷಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಃ । ತಂತ್ವಾ ಮನ್ಯೋ ಅಕ್ರತುರ್ಜಿಹೀಳಾಹಂ ಸ್ವಾ ತನೂರ್ಬಲದೇಯಾಯ ಮೇಹಿ ॥

ಪದಪಾಠ :—

ಅಭಾಗಃ ಸನ್ ಅಪ ಪರಾಽಇತಃ ಅಸ್ಮಿ ತವ ಕ್ರತ್ವಾ ತವಿಷಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತ ಇತಿ ಪ್ರಽಚೇತಃ । ತಂ ತ್ವಾ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಅಕ್ರತುಃ ಜಿಹೀಳ ಅಹಂ ಸ್ವಾ ತನೂಃ ಬಲಽದೇಯಾಯ ಮಾ ಆ ಇಹಿ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಪ್ರಚೇತಃ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ । ಮನ್ಯೋ-ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ । ತವತ್ರತ್ವಾ-ನಿನ್ನ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಭಾಗಃ ಸನ್-ಭಾಗವನ್ನು ವಹಿಸದೆ । ಅಪಪರೇತೋಽಸ್ಮಿ-ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಮನ್ಯೋ-ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ । ತೂತ್ವಾ-ಪೂಜ್ಯನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು । ಅಕ್ರತುಃ-ಕರ್ಮರಹಿತನಾದ ಅಹಂ-ನಾನು । ಜಿಹೀಳಾ-ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ । ಸ್ವಾತನೂಃ-ನನ್ನ ಶರೀರ ರೂಪಿಯಾದ ನೀನು । ಬಲದೇಯಾಯ-ನನಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು । ಮಾ-ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ । ಏಹಿ-ದಯಮಾಡು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :

ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವನ್ನು ವಹಿಸದಿದ್ದುದರಿಂದ ನಾನು ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ಪೂಜ್ಯನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರ್ಮರಹಿತನಾದ ನಾನು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವಂತ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಶರೀರರದಪಿಯಾವ ನೀನು ನನಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡು.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೬

ಅಯಂತೇ ಅಸ್ಮ್ಯುಪ ಮೇಹ್ಯರ್ವಾಙ್
ಪ್ರತೀಚೀನಃ ಸಹುರೇ ವಿಶ್ವಧಾಯಃ ।
ಮನ್ಯೋವಜ್ರಿನ್ನಭಿ ಮಾಮಾವವೃತ್ಸ್ವ
ಹನಾವ ದಸ್ಯೂಂಋತಬೋಧ್ಯಾಪೇಃ ॥

ಅಯಂ ತೇ ಅಸ್ಮಿ ಉಪ ಮಾ ಆ ಇಹಿ ಅರ್ವಾಙ್
ಪ್ರತೀ ಚೀನಃ ಸಹುರೇ ವಿಶ್ವದಾಯಃ ।

ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ವಜ್ರಿನ್ ಅಭಿ ಮಾಂ ಆ ವವೃತ್ಸ್ವ ಹನಾವ
ದಸ್ಯೂನ್ ಉತ ಬೋಧಿ ಆಪೇಃ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಸಹುರೇ-ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸುವವನು । ವಿಶ್ವದಾಯಃ-ವಿಶ್ವಾಧಾರಕನೂ ಆದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ । ಅಯಂ-ಈ ಪುರುಷನು । ತೇ-ನಿನಗೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿ ಅಸ್ಮಿ-ಆಗಿದ್ದಾನೆ । ಪ್ರತಿಚೀನಃ-ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗದವನಾಗಿ । ಮಾ ಅವಾಂಜು-ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ । ಉಪೇಹಿ-ದಯಮಾಡು । ವಜ್ರಿನ್-ವಜ್ರಾಯುಧವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ । ಮನ್ಯೋ-ಮನ್ಯುದೇವನೇ । ಮಾಂ-ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ । ಅಭ್ಯಾವವೃತ್ಸ್ವ-ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಾ । ದಸ್ಯೂನ್-ಶತ್ರುಗಳನ್ನು । ಹನಾವ-ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಕೊಲ್ಲೋಣ । ಉತ್ಮ-ಮತ್ತು ಅಪೇಃ-ನಿನ್ನ ಬಂಧುವಾದ ನನ್ನನ್ನು । ಬೋಧಿ-ಸಹಾಯರ್ಹನೆಂದು ತಿಳಿ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸುವವನೂ, ವಿಶ್ವಧಾರಕನೂ ಆದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ಈ ಯಜಮಾನನು ನಿನಗೆ ಸೇರಿದವನು. ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಬಾ. ವಜ್ರಾಯುಧಧಾರಿಯಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಾ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲೋಣ: ನಿನ್ನ ಬಂಧುವಾದ ನನ್ನನ್ನು ಸಹಾಯಾರ್ಹನೆಂದು ತಿಳಿ

ಅಭಿಪ್ರೇಹಿ ದಕ್ಷಿಣತೋಭವಾ ಮೇಧಾ

ವೃತ್ರಾಣಿ ಜಂಘನಾವಭೂರಿ ।

ಜುಹೋಮಿಂತೇ ಧರುಣಂ ಮಧ್ವೋ

ಅಗ್ರಮುಭಾ ಉಪಾಂಶು ಪ್ರಥಮಾಪಿಬಾವ ॥

ಪದಪಾಠ :—

ಅಭೀ ಪ್ರ ಇಹಿ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಭವ ಮೇ ಅಧ ವೃತ್ರಾಣೀ ಜಂಘನಾವ ಭೂರಿ ।

ಜುಹೋಮಿ ತೇ ಧರುಣಂ ಮಧ್ವಃ ಅಗ್ರಂ ಉಭೌ ಉಪಃಅಂಶು ಪ್ರಥಮಾ ಪಿಬಾವ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

(ಎಲೈ ಮನುಷ್ಯನೇ) ಅಭಿಪ್ರೇಹಿ—ನನಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬಾ । ಮೇ—ನನ್ನ । ದಕ್ಷಿಣತಃ—ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ । ಭವಾ—ಇಹಕುಳಿತಿರು । ಅಧಾಥಾ—ಅನಂತರದಲ್ಲಿ । ಭೂರಿ ವೃತ್ರಾಣಿ—ಅನೇಕ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು । ಜಂಘನಾವ—ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಕೊಲ್ಲೋಣ । ತೇ—ನಿನ್ನನ್ನು । ಧರುಣಂ—ಧಾರಕವೂ । ಅಗ್ರಂ—ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ । ಮಧ್ವಃ—ಮಧುರವೂ ಆದ ಸೋಮರಸವನ್ನು । ಜುಹೋಮಿ—ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉಭೌ—ನಾವಿಬ್ಬರೂ । ಉಪಾಂಶು—ರಹಸ್ಯ

ವಾಗಿ | ಪ್ರಥಮಾ – ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ! ಪಿಬಾವ-ಪಾನ ಮಾಡೋಣ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ ನನಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬಾ. ನನ್ನ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗ ದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೋ. ಅನಂತರ ಅನೇಕ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಕೊಲ್ಲೋಣ. ನಿನ್ನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಧಾರಕವೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ, ಮಧುರವೂ ಆದ ಸೋಮರಸವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿ ಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಪಾನಮಾಡೋಣ.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠ ೮

ತ್ವಯಾ ಮನ್ಯೋ ಸರಥ ಮಾರುಜಂತೋ

ಹರ್ಷಮಾಣಾ ಸೋದೃಷಿತಾ ಮರುತ್ವಃ |

ತಿಗ್ಮೇಷವ ಆಯುಧಾ ಸಂಶಿಶಾನಾ

ಅಭಿಪ್ರಯಂತು ನರೋ ಅಗ್ನಿರೂಪಾಃ ||

ಪದಪಾಠ :—

ತ್ವಯಾ | ಮನ್ಯೋ ಇತಿ | ಸ್ವರಥಂ | ಆऽರುಜಂತಃ | ಹರ್ಷ ಮಾಣಾ ಸಃ | ದೃಷಿತಾಃ | ಮರುತ್ವಃ | ತಿಗ್ಮऽಇಷವಃ | ಆಯುಧಾ | ಸಂऽಶಿಶಾನಾಃ | ಅಭಿ | ಪ್ರ | ಯಂತು | ನರಃ | ಅಗ್ನಿऽರೂಪಾಃ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಮರುತ್ವಃ – ಮರುತ್‍ಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿದ। ಮನ್ಯೋ – ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ। ತ್ವಯಾ—ನಿನ್ನೊಡನೆ। ಸರಥಂ—ಸಮಾನವಾದ ರಥವನ್ನು ಹತ್ತಿ। ಆರೇಜಂತಃ—ಹೋಗುತ್ತಿರುವವರೋ। ಹರ್ಷಮಾಣಾಸಃ–ಸಂತೋಷ ಯುಕ್ತರೂ, ಧೃಷಿತಾಃ–ಪ್ರಭಾವಿತರು, ತಿಗ್ಮೇಷವಃ–ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಾಣ ಗಳುಳ್ಳವರೂ, ಆಯುಧಾ–ಆಯುಧಗಳನ್ನು। ಸಂಶಿಶಾನಾಃ—ಹರಿತ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವನರಾ–ಯುದ್ಧಕರ್ಮನೇತ್ರಗಳೂ ಆದ ದೇವತೆಗಳೂ, ಅಗ್ನಿ ರೂಪಾಃ-ಅಗ್ನಿರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದವರಾಗಿ। ಅಭಿಪ್ರಯಂತುನಮಗಭಿವಾಗಿ ಬರಲಿ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಮರುತ್ತುಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸಮಾನ ವಾದ ರಥವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವವರು. ಸಂತೋಷಯುಕ್ತರೂ, ಪ್ರಭಾವಯುತರೂ, ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಾಣಗಳುಳ್ಳವರು ಆಯುಧವನ್ನು ಹರಿತವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಯುದ್ಧಕರ್ಮ ನೇತ್ರಗಳೂ ಆದ ದೇವತೆಗಳು ಅಗ್ನಿರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದವರಾಗಿ ನಮಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬರಲಿ.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :—

ಈ ಋಕ್ಕಿಗೆ ಯಾಸ್ಕರು ನಿರುಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "ತ್ವಯಾ ಮನ್ಯೋ ಸರಥ ಮಾರುಹ್ಯ ರುಜಂತೋ ಹರ್ಷಮಾಣಾಸೋ ಧೃಷಿತಾ ಮರುತ್ತಸ್ತಿಗ್ಮೇಷವ ಆಯುಃಧಾನಿ ಸಂಶಿಶ್ಯಾಮಾನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂತು ನರೋ ಅಗ್ನಿರೂಪಾ ಅಗ್ನಿಕರ್ಮಾಣಃ ಸನ್ನದ್ಧಾಃ ಕವಚನ ಇತಿ" ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಂತೋಷದಿಂದಿರು ವವರು ಯುದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೊರಟಿರುವವರೂ ಆದ ನಮ್ಮ ಯುದ್ಧಭಟರು ತಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಡದಿರುವವರು ರೋಮಾಂಚಿತರಾಗಿ

ತಮ್ಮ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹರಿತಮಾಡುವರೂ ಆಗಿ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ದಹನ ಅಥವಾ ವಿಧ್ವಂಸನ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿಯೂ ಯುದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಕವಚಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವವರಾಗಿಯೂ, ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೊರಡಲೆಂದು ನಿರುಕ್ತದ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೯

ಅಗ್ನಿರಿವ ಮನ್ಯೋ ತ್ವಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ವಸೇನಾನೀರ್ನಃ ಸಹುರೇ ಹೂತಏಧಿ । ಹತ್ವಾಯ ಶತ್ರೂನ್ವಿಭಜಸ್ವ ವೇದ ಓಜೋಮಿಮಾನೋ ವಿಮೃಧೋನುದಸ್ವ ||

ಪದ ಪಾಠ :—

ಅಗ್ನಿಃ ಇವ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ತ್ವಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ವ ಸೇನಾನಿಃ ನಃ ಸಹುರೇ ಹೂತಃ ಏಧಿ ಹತ್ವಾಯ ಶತ್ರೂನ್ ವಿ ಭಜಸ್ವ ವೇದಃ ಓಜಃ ಮಿಮಾನಃ ವಿ ಮೃಧಃ ನುದಸ್ವ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಸಹುರೆ–ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸುವ ಮನ್ಯೋ–ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ಅಗ್ನಿರಿವ–ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ತ್ವಿಷಿತಃ–ಪ್ರಕಾಶಯುತನಾಗಿ ಸಹಸ್ವ–ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಸೋಲಿಸು, ಸೇನಾನಿಃ–ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಂತೆ, ನಃ–ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹುತಃ–ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಏಧಿ–ದಯಮಾಡು. ಶತ್ರೂನ್–ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಹತ್ವಾಯ–ನಾಶಪಡಿಸಿ ವೇವಃ–ಅವರ ಧನ

ವನ್ನು ವಿಭಜಸ್ವ-ನಮಗೆ ಹಂಚು. ಓಜಃ-ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಮಾನಃ-ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೃದಃ-ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ವಿನುದಸ್ವ-ಓಡಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಶತ್ರುನಾಶಕನಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಯುತನಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಸೇವಿಸಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಾ. ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಅವರ ಧನವನ್ನು ನಮಗೆ ಹಂಚು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸು.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :—

ಈ ಋಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ "ಅಗ್ನಿರಿವ ಮನ್ಯೋತ್ವಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ವ" ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾಸ್ಕರು ನಿರುಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "ಅಗಿರೀವ ಮನ್ಯೋ ತ್ವಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ವ ಇತಿ ತಥಾಗ್ನಿರ್ಮಾನವೇಮಂತ್ರೀತ್ವಷಿತೇ ಜ್ವಲತೇತ್ವಿಷಿರಿತ್ಯಪ್ಯಸ್ಯ ದೀಪ್ತಿನಾಮ ಭವತಿ" ಇಲ್ಲಿ ತ್ವಿಷಿತಃ ಎಂದರೆ ಪ್ರಕಾಶವಾನವಾದ ಎಂಬರ್ಥವು ತ್ವಿಷಿ ಎಂದರೆ ಕಾಂತಿ ಪ್ರಕಾಶ ಎಂದರ್ಥವು.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೧೦

ಸಹಸ್ವ ಮನ್ಯೋ ಅಭಿಮಾತಿ ಮಸ್ಮೇರುಜನ್ಮೃಣನ್

ಪ್ರಮೃಣನ್ಪ್ರೇಹಿಶತ್ರೂನ್ । ಉಗ್ರನ್ತೇಪಾಜೋನನ್ವಾರು ರುದ್ರೇ

ವಶೀವಶಂ ನಯಸ ಏಕಜತ್ವಂ ॥

ಸಹಸ್ವ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಅಭಿಮಾತಿಂ ಅಸ್ಮೇಇತಿ ರುಜನ್ ಮೃಣನ್ ಪ್ರಮೃಣನ್ ಪ್ರ ಇಹಿ । ಶತ್ರೂನ್ ಉಗ್ರಂ ತೇ ಪಾಜಃ ನನು ಆ ರುರುದ್ರೇ ವಶೀ ವಶಂ ನಯಸೇ ಏಕsಜ ತ್ವಂ ॥

ಪ್ರತಿಪಧಾರ್ಥ :—

ಮನ್ಯೋ-ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ, ಅಸ್ಮೆ-ನಮ್ಮ, ಅಭಿಮಾತಿಂ-ಹಿಂಸಕರಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು, ಸಹಸ್ವ-ಸೋಲಿಸಲು, ರುಜನ್-ನೋಯಿಸುತ್ತಲೂ, ಮೃಣನ್-ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಲೂ, ಪ್ರಮೃಣನ್-ಸಾಯಿಸುತ್ತಲೂ, ಶತ್ರೂನ್-ಶತ್ರುಗಳನ್ನು, ಪ್ರೇಹಿ-ಎದುರಿಸು, ತೇ-ನಿನ್ನ, ಉಗ್ರಂ-ಭಯಂಕರವಾದ ಪಾಜ-ಬಲವನ್ನು, ನನು-ಆರರುದ್ರೆಯಾರು ಎದುರಿಸಬಲ್ಲರು, ಏಕಜಾ-ಆದ್ವಿತಿಯನಾಗಿ, ಉತ್ಪನ್ನನಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ, ತ್ವಂ-ನೀನು, ವಶೀ-ಪ್ರಭುವಾಗಿ, ವಶಂ ನಯಸೇ-ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಿನ್ನ ವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೇ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಮ್ಮ ಹಿಂಸಕವಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸು. ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಲೂ, ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಲೂ ಎದುರಿಸು. ನಿನ್ನನ್ನು, ನಿನ್ನ ಭಯಂಕರವಾದ ಬಲವನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ವಿತೀಯನಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನೀನು ಪ್ರಭುವಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಿನ್ನ ವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠಃ ೧೧

ಏಕೋಬಹೂನಾ ಮಸಿ ಮನ್ಯವೀಳಿತೋ ವಿಶಂ ವಿಶವತ್

ಯುಧಯೇ ಸಂಶಿಶಾಧಿ । ಅಕೃತ್ತ ರುಕ್ತ್ವಯಾಯುಜಾ

ವಯಂದ್ಯುಮಂತಷಂ ಘೋಷಂ ವಿಜಯಾಯ ಕೃಣ್ಮಹೇ ॥

ಪದಪಾಠ :—

ಏಕಃ ಬಹೂನಾಮ್ ಅಸಿ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಈಳಿತಃ ವಿಶಂ

ವಿಶಂ ಯುಧಯೇ ಸಂ ಶಿಶಾಧಿ । ಅಕೃತ್ತಃರುಕ್ ತ್ವಯಾ ಯುಜಾ

ವಯಂ ದ್ಯುಮಂತಂ ಘೋಷಂ ವಿಜಯಾಯ ಕೃಣ್ಮಹೇ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಮನ್ಯೋ-ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ, ಈಳಿತಃ–ನಮ್ಮಿಂದ ಸ್ತುತವಾದ ನೀನು, ಏಕಃ–ಒಬ್ಬನೇ, ಬಹೂನಾಮಸಿ–ಅನೇಕ ಶತ್ರುಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದೀಯೆ,ವಿಶಂ, ವಿಶಂ–ನಮ್ಮ ಶತ್ರು ಜನರೊಡನೆಯೂ, ಯುಧಯೇ–ಯುದ್ಧಮಾಡಲು, ಸಂಶೋಧಿ–ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡು, ಅಕೃತ್ತರುಕ್–ಅಕುಂಠಿತವಾದ ಪ್ರಭೆಯುಳ್ಳ, ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ, ತ್ವಯಾಯುಜಾ–ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸೇರಿ, ವಯಂ–ನಾವು, ದ್ಯುಮಂತಂ–ಕಾಂತಿಯುತವಾದ, ಘೋಷಂ–ಯುದ್ಧ ಘೋಷವನ್ನು, ವಿಜಯಾಯ – ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಕೃಣ್ಮಹೆ–ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ ನಮ್ಮಿಂದ ಸ್ತುತನಾದ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಅನೇಕ ಶತ್ರುಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದೀಯೆ. ಎಲ್ಲ ಶತ್ರುಗಳೊಡನೆಯೂ

ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡು ಅಕುಂಠಿತವಾದ ಪ್ರಭೆಯುಳ್ಳ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸೇರಿ ನಾವು, ಕಾಂದಿಯುಳ್ಳ ಯುದ್ಧಘೋಷವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಯಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠ ೧೨

ವಿಜೇಷಕೃದಿಂದ್ರ ಇವಾ ನವಬ್ರವೋ 3 ಸ್ಮಾಕಂ ಮನ್ಯೋ ಅಧಿಪಾಭವೇ ಹ । ಪ್ರಿಯಂತೇ ನಾಮ ಸಹುರೇ ಗೃಣೀಮಸಿ ವಿದ್ಮಾತಮುತ್ಸಂ ಯತಆಬಭೂಥ ॥

ಪದಪಾಠ :—

ವಿಜೇಷಽಕೃತ್ ಇಂದ್ರಃಇವ ಅನವಽಬ್ರವಃ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ । ಅಧಿಪಾಃ ಭವ ಇಹ ಪ್ರಿಯಂ ತೇ ನಾಮ ಸಹುರೇ ಗೃಣೀಮಸಿ ವಿದ್ಮ ತಂ ಉತ್ಸಂ ಯತಃ ಆಽಬಭೂಥ ॥

ಪ್ರತಿಪಾದಾರ್ಥ :—

ಮನ್ಯೋ–ಮನ್ಯುವೇ, ಇಂದ್ರಃಇವ–ಇಂದ್ರನಂತೆ, ವಿಜೇಷಕೃತ್–ವಿಜಯಶಾಲಿಯೂ, ಅನವ ಬ್ರವಃ–ನಿಂದಾರಹಿತನೂ ಆದ ನೀನು, ಇಹ–ಈ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ, ಅಸ್ಮಾಕಂ–ನಮಗೆ, ಅಧಿಪಾಃ–ಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಕನಾಗಿ, ಭವಾ–ಆಗಿರು, ಸಹುರೇ–ಶತ್ರುನಾಶಕನಾದ ಮನ್ಯುವೇ, ತೇ–ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿ ಪ್ರಿಯಂ ನಾಮ–ಹಿತಕರ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು, ಗೃಣೀ ಮಸೀ–ನಾವು

ಪಠಿಸುತ್ತೇವೆ, ಯತಃ-ಯಾವ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ, ಆಬಭೂಥ-ನೀನು ಪ್ರುಷ್ಠಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವೆಯೋ, ತವುತ್ಸಂ-ಉತ್ತೇಜಕವಾದ ಆ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಮ-ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ ಇಂದ್ರನಂತೆ ವಿಜಯಿಯು ನಿಂದಾರಹಿತನೂ ಆದ ನೀನು ಈ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ರಕ್ಷಕನಾಗಿಯೂ ಶತ್ರುನಾಶಕನಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಹಿತಕರವಾದ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ನಾವು ಪಠಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಸುತಿಯಿಂದ ನೀನು ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವೆಯೋ ಉತ್ತೇಜಕವಾದ ಆದೇ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :

ಅನವಬ್ರವಃ ಅನಿಂದಿತ ವಚನಃ-ನಿರ್ದೋಶ ವಚನವುಳ್ಳ, ಈ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಯಾಸ್ಕರ ಅನವಬ್ರವಃ-ಅನವಬ್ರುವೋಹಿ ನವಕ್ಷಿಪ್ತ ವಚನಃ ವಿಜೇಷಕೃತಿಂದ್ರ ಇವ, ನಾವಬ್ರವಃ, ಇತ್ಯೃಷೀ ನಿಗಮೋ ಭವತೀ (ನಿಃ ೬-೨೯) ಎಂದು ನಿರ್ವಚನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನವಬ್ರವಃ ಎಂದರೆ ತಾನು ಆಡುವ ಮಾತು ಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳಿಲ್ಲದಿರುವವನು ಉತ್ತಮವಾದ ನಿರ್ದೋಷವಾದ ಅನಿಂದ್ಯ ಅಥವಾ ಸಭ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂದ್ರನ ವಾಕ್ಯವು ಆ ರೀತಿ ದೋಷರಹಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮನು ದೇವತೆಯ ವಾಕ್ಯವೂ ಆ ರೀತಿ ಇರುವುದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಋಷಿಯು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೧೩

ಆಭೂತ್ಯಾ ಸಹಜಾ ವಜ್ರಸಾಯಕ ಸಹೋಭಿಭಸ್ಯಭಿಭೂತ

ಉತ್ತರಂ । ಕೃತ್ವಾನೋ ಮನ್ಯೋ ಸಹಮೇಧ್ಯೇಧಿ ಮಹಾಧನಸ್ಯ ಪುರುಹೂತ ಸಂಸೃಜಿ ॥

ಪದಪಾಠ :—

ಆ ಭೂತ್ಯಾ ಸಹಃಜಾಃ ವಜ್ರ ಸಾಯಕ ಸಹಃ ಬಿಭರ್ಷಿ ಅಭಿಽಭೂತೇ । ಉತ್ತರಂ ಕೃತ್ವಾ ನಃ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಸಹ ಮೇಧಿ ಏಧಿ ಮಹಾಽಧನಸ್ಯ ಪುರಹೂತ ಸಂಸ್ಕಜೀ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ವಜ್ರಃ–ವಜ್ರದಂತೆ ಕಠಿಣನೂ, ಸಾಯಕ–ಬಾಣದಂತೆ ಹಿಂಸಕನೂ, ಅಭಿಭೂತೇ–ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ ಆದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ, ಆಭೂತ್ಯಾ–ಶತ್ರು ಪರಾಭವದೊಡನೆ, ಸಹಜಾ–ಕೂಡಾ ಹುಟ್ಟಿದ ನೀನು, ಉತ್ತರಂ–ಪ್ರಶಸ್ಯವಾದ, ಸಹಃ–ಬಲವನ್ನು, ಭಿಭರ್ಷಿಃ–ಧರಿಸಿದ್ದೀಯೋ, ಮಹಾಧನಸ್ಯ–ಯುದ್ಧವೂ, ಸಂಸೃಜೀ–ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ, ಪುರುಹೂತ–ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ, ಮನ್ಯೋಃ–ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ, ಕೃತ್ವಾ ಸಹ–ಯುದ್ಧ ಕರ್ಮದೊಡನಿರುವ, ನಃ–ನಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಮೇಧ್ಯೇಧಿ–ಪ್ರೀತಿಯುತವಾಗಿರು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ವಜ್ರದಂತೆ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವ, ಬಾಣದಂತೆ ಹಿಂಸಕನೂ ಆದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ಶತ್ರು ಪರಾಭವರೊಡನೆ ಕೂಡಹುಟ್ಟಿದ ನೀನು ಪ್ರಶಸ್ಯವಾದ ಬಲವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದೀಯೋ ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಕರ್ಮದೊಡನೆ ಪ್ರೀತಿಯುತನಾಗಿರು.

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ
ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ । ಭಿಯಂದಧಾನಾಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರವಃ
ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪನಿಲಯಂತಾಂ ॥

ಪದ ಪಾಠ :—

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಂ ಉಭಯಂ ಸಂಽಆಕೃತಂ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ
ವರುಣಃ ಚ ಮನ್ಯುಃ । ಭಿಯಂ ದಧಾನಾಃ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರವಃ
ಪರಾಜಿತಾ ಸಃ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಂ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ವರುಣಃ-ವರುಣನು, ಮನ್ಯುಂ-ಮನ್ಯುವು, ಇಸ್ಮಭ್ಯಂ-ನಮಗೆ, ಸಂಸೃಷ್ಟಂ-ವಿಭಕ್ತವಲ್ಲದುದನು, ಉಭಯಂ-ಎರಡೂ ವಿಧವಾದ, ಧನಂ-ಧನವನ್ನು, ಸಮಕೃತಂ-ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ, ದತ್ತಾಂ-ಕೊಡಲಿ, ಹೃದಯೇಷು-ಹೃದಯ, ಭಿಯಾ-ಭೀತಿಯನ್ನು, ದಧಾನಾಃ-ಹೊಂದಿರುವ ಶತ್ರವಃ-ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳೂ ಪರಾಜಿತಾಸಃ-ನಮ್ಮಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ, ಅಪ ನಿಲಯತಾಂ-ನಾಶಹೊಂದಲಿ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ವರುಣನೂ ಮನ್ಯುವೂ ನಮಗೆ ವಿಭಕ್ತವಲ್ಲದುದೂ ಎರಡು ವಿಧವಾದುದೂ ಆದ ಧನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ಒದಗಿಸಲಿ. ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳು ನಮ್ಮಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ನಾಶಹೊಂದಲಿ.

ಇತಿ ಮನ್ಯು ಸೂಕ್ತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದುದು

ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ವಾಕ್‌ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಚಸ್ಪತಿ ಯೆಂಬ ಋಕ್ಕು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಈ ಋಕ್ಕನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಾಚಸ್ಪತಿಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾಣಮೂತಯೇ
ಮನೋಜುವಂ ವಾಜೇ ಅದ್ಯಹುವೇಮ |
ಸನೋ ವಿಶ್ವಾನಿ ಹವನಾನಿ ಜೋಷ
ದ್ವಿಶ್ವ ಶಂಭೂ ರವಸೇ ಸಾಧುಕರ್ಮಾ ||

ವಾಚಸ್ಪತಿಂ = ಮಂತ್ರರೂಪವಾದ ವಾಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾಣಂ = ಸಕಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ ನಿರ್ಮಾಪಕನು, ಮನೋಜುವಂ = ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ವೇಗವುಳ್ಳವನು ಆದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನನ್ನು, ವಾಜೇ=ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಅದ್ಯ=ಈಗ, ಊತಯೇ=ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಹುವೇಮ=ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ವಿಶ್ವಶಂಭೂಃ=ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡು ವವನೂ, ಸಾಧು ಕರ್ಮಾ=ಉತ್ತಮವಾದ ಕರ್ಮವುಳ್ಳವನೂ ಆದ, ಸಃ= ವಿಶ್ವಕರ್ಮನೋ, ನಃ=ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಜೋಷತ್=ಸೇವಿಸಲಿ.

ಮಂತ್ರರೂಪವಾದ ವಾಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನು ಸಕಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ ನಿರ್ಮಾಪಕನೂ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ವೇಗವುಳ್ಳವನು ಆದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನನ್ನು ಈಗ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವನು ಉತ್ತಮವಾದ ಕರ್ಮವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ದೇವರು ನಮ್ಮ ಸಕಲ ಆಹ್ವಾನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥ ವಾಗಿ ಸೇವಿಸಲಿ (ಕೇಳಲಿ).

ಗಣಪತಿ ಸೂಕ್ತದ

ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕಾ

ನವಮೇಽನುವಾಕೆ ತ್ರಯೋದಶ ಸೂಕ್ತಾನಿ ತಂತ್ರಾತೂನ ಇಂದೇತಿ ನವರ್ಚನಂ ಪ್ರಥಮಂ ಸೂಕ್ತ ಕಣ್ವ ಪುತ್ರಸ್ಯ ಕುಸೀದಿನಿ ಗಾಯತ್ರಮೈಂದ್ರಂ ಶತಾಚಾನುಕ್ರಮ್ಯತೆ ಆತೂನೋನವ ಕುಸೀದೀಕಾಣ್ವ ಇತಿ ಮಹಾವ್ರತೇ ನಿಷ್ಕೇವಲ್ಯೇ ಗಾಯತ್ರ ತ್ರಿಚಾಶೀತಾ ವೇತ್ ದಾದಿಕೇದ್ವೇ ಸೂಕ್ತೆ, ತಥೈವ ಪಂಚಮಾರಣ್ಯಕೇ ಸೂತ್ರಿತಂಚ ಶೌನಕೇನ, ಆತೂನ ಇಂದ್ರ ಕ್ಷುಮಂತಮಿತಿ ಸೂಕ್ತೇ ಸುಧಾ ದೋಹಾಃ. (ಐ. ಆ. 5–2–3)

ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯೆ ಪರ್ಯಾಯೇ ಮೈತ್ರಾವರುಣೆ ಶಸ್ತ್ರ ಆದ್ಯ ಸ್ತೃಚಃ ಸೂತ್ರಿತಂಚ, ಆತೂನ ಇದ್ರ ಕ್ಷುಮಾಂತಂ ಆಪ್ರದ್ರವ ಪರಾವತಃ (ಆ. 6–4) ಇತಿ.

ಅನುವಾದವು ೮ನೆಯ ಮಂಡಲದ ೯ನೆಯ ಅನುವಾಕದಲ್ಲಿ ೧೩ ಸೂಕ್ತಗಳಿರುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆತೂನ ಇಂದ್ರ ಸೂಕ್ತವು ಮೊದಲನೆಯದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೯ ಋಕ್ಕುಗಳಿರುವುವು. ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ಕಣ್ವ ಪುತ್ರನಾದ ಕುಸೀದೀ ಎಂಬುವನು ಋಷಿಯು. ಇಂದ್ರನು ದೇವತೆಯು ಗಾಯತ್ರಿ ಛಂದಸ್ಸು ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆತೂನೋನವ ಕುಸೀದೀ ಕಾಣ್ವಃ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಮಹಾ ವ್ರತೇಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕೇವಲ್ಯ ಶಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರ ಪಠನದಲ್ಲಿ ಗಾಯತ್ರಿ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಋಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಸೂಕ್ತದ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಸೂಕ್ತದ ವಿನಿಯೋಗವಿರುವುದೆಂದೂ ಐತರೇಯಾರಣ್ಯಕದ ಪಂಚಮಾರಣ್ಯಕದಲ್ಲಿ ಶೌನಕ ಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ಆತೂನ ಇಂದ್ರಕ್ಷುಮಂತಮಿತಿ ಸೂಕ್ತೇ ಸುಧಾ ದೋಹಾಃ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಿಂದ (ಐ.ಆ. 5–2–3) ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು, ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ಪರ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರಾವರುಣನೆಂಬ ಋತ್ವಿಜನು

ಪಠಿಸುವ ಶಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಕ್ತದ ಮೊದಲ ಮೂರು ಋಕ್ಕು ಗಳನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರೀಯ ತೃಚವನ್ನಾಗಿ ಪಠಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶ್ವಲಯನ ಶ್ರೌತ ಸೂತ್ರದ ಆತವಾನ ಇಂದ್ರಕ್ಷುಮಂತಂ ಆಪ್ರದ್ರವ ಪರಾವತಃ, ಎಂಬ ಸೂತ್ರ ದಿಂದ (ಆ. 6.4) ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು.

ಸೂಕ್ತ ೮೧, ಮಂಡಲ ೮, ಅನುವಾಕಃ ೮೧, ಸೂಕ್ತ ೪.

ಅಷ್ಟಕ ೬, ಅಧ್ಯಾಯ ೫, ವರ್ಗ ೩೭, ೩೮. ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಋಕ್ಸಂಖ್ಯೆ ೯, ಋಷಿಃ ಕಂಸೀದೀ ಕಾಣ್ವಃ, ದೇವತಾ ಅಗ್ನಿಃ, ಛಂದಃ, ಗಾಯಿತ್ರಿ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೧

ಆತೂನ ಇಂದ್ರಕ್ಷುಮಂತಂ ಚಿತ್ರಂ ಗ್ರಾಭಂ ಸಂಗೃಭಾಯ

ಮಹಾ ಹಸ್ತೀ ದಕ್ಷಿಣೇನ ||೧||

ಪದ ಪಾಠ :—

ಆ ತೂ ನಃ ಇಂದ್ರ ಕ್ಷುऽಮಂತಂ ಚಿತ್ರಂ ಗ್ರಾಭಂ ಸಂಗೃಭಾಯ

ಮಹಾಽಹಸ್ತೀ ದಕ್ಷಿಣೇನ ||೧||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಇಂದ್ರ=ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ, ಮಹಾಽಹಸ್ತಿ=ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ, (ದೊಡ್ಡ) ಹಸ್ತಯುಕ್ತನಾದ ನೀನು, ತ =ಒಡನೆಯೇ, ನಃ=ನಮಗೆ ದಾನಮಾಡಲು, ಕ್ಷುಮಂತಂ=ಪ್ರಶಸ್ತವಾದುದು, ಗ್ರಾಭಂ=ಗ್ರಹಣ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೂ ಆದ ಧನವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣೇನ–ಬಲಗೈಯಿಂದ ಆಸಂಗೃಭಾಯಾ=ಹಿಡಿದುಕೊ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಹಸ್ತಯುಕ್ತವಾದ ನೀನು ನಮಗೆ ಒಡನೆಯೇ ದಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದುದೂ, ಆಕರ್ಷಕವಾದುದೂ, ಗ್ರಹಣ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೂ ಆದ ಧನವನ್ನು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೨

ವಿದ್ಮಾಹಿತ್ವಾ ತುವಿ ಕೂರ್ಮಿಂ ತುವಿದೇಷ್ಣಂ ತುವೀಮಘಂ।

ತುವಿ ಮಾತ್ರಮವೋಭಿಃ ॥೨॥

ಪದಪಾಠ :—

ವಿದ್ಮ ಹಿ ತ್ವಾ ತು ವೀಕೂರ್ಮಿಂ ತು ವಿದೇಷ್ಣಂ

ತುವಿಮಘಂ। ತುವಿಃಮಾತ್ರಂ ಅವಃ ಏಭಿಃ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

(ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ) ತ್ವಾ=ನಿನ್ನನ್ನು, ತುವಿಕೂರ್ಮಿಂ = ಬಹುವಿಧವಾದ, ಕರ್ಮವುಳ್ಳವನೆಂದೂ, ತುವಿದೇಷ್ಣಂ=ಪ್ರಭೂತವಾಗಿ ದಾನಮಾಡುವನೆಂದೂ, ತವಿಮಘಂ=ಪ್ರಭೂತವಾದ ಧನವುಳ್ಳವನೆಂದೂ, ತುವಿಮಾತ್ರ= ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳವನೆಂದು, ಅವೋಭಾಃ = ರಕ್ಷಣಶಾಯುಕ್ತನೆಂದೂ, ವಿದ್ಮಹಿ=ನಾವು ತಿಳಿದೇಇದ್ದೇವೆ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಕರ್ಮವುಳ್ಳವನೆಂದೂ ಪ್ರಭೂತವಾಗಿ ದಾನಮಾಡುವವನೆಂದೂ, ಪ್ರಭೂತವಾದ ಧನವುಳ್ಳವ

ನಾವು ತಿಳಿದೇಇದ್ದೇವೆ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೩

ನಹಿತ್ವಾ ಶೂರದೇವಾ ನಮರ್ತಾಸೋದಿತ್ಸಂತಂ । ಭೀಮಂ

ನಗಾಂ ವಾರಯಂತೇ ॥೩॥

ಪದಪಾಠ :—

ನಹಿತ್ವಾ ಶೂರ ದೇವಾಃ ನ ಮರ್ತಾಃ ಸಃ ದಿತ್ಸಂತ ಭೀಮಂ

ನ ಗಾಂ ವಾರಯಂತೇ ॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಶೂರ=ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ, ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ, ಭೀಮಂ=ಭಯಂಕರವಾದ, ಗಾಂ ನ=ವೃಷಭವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ, ದಿತ್ಸಂತಂ-ದಾನಮಾಡಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ, ತ್ವಾ=ನಿನ್ನನ್ನು, ದೇವಾಃ=ದೇವತೆಗಳು, ನಹಿ ವಾರಯಂತೇ=ತಡೆಯಲಾರದು, ಮರ್ತಾಸಃ=ಮಾನವರು, ನ=ತಡೆಯಲಾರರು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ ಭಯಂಕರವಾದ ವೃಷಭವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ದಾನ ಮಾಡಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ನಿನ್ನನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ತಡೆಯಲಾರರು, ಮಾನವರು ತಡೆಯಲಾರರು.